

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(8 – 14 червня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	20
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	48
Центральні.....	48
Регіональні.....	80
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	85

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(08-14.06.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

08.06.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/zhytlova-pidtrymka-vpo-maie-vrakhovuvaty-rizni-potreby-ta-mozhlyvosti-liudei-nataliia-kozlovska>

Житлова підтримка ВПО має враховувати різні потреби та можливості людей, – Наталія Козловська

Заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська взяла участь у форумі «Розбудова систем задля досягнення довгострокових рішень для ВПО», де обговорювалися ключові напрями щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Під час заходу представники уряду, парламенту, місцевої влади, міжнародних організацій та громадянського суспільства обговорили формування довгострокових рішень для внутрішньо переміщених осіб, зокрема у сферах житла, соціального захисту, зайнятості тощо.

Наталія Козловська наголосила, що вирішення житлового питання для внутрішньо переміщених осіб потребує не одного універсального рішення, а цілого набору інструментів, які враховуватимуть різні життєві обставини людей, рівень економічної активності та доходи.

«Нам необхідно сформувати такий набір житлових інструментів, який дозволить кожній людині знайти рішення відповідно до власної ситуації. Якщо внутрішньо переміщена особа має дохід і готова скористатися іпотекою, вона повинна мати якісний доступ до таких програм. Водночас мають працювати й інші механізми підтримки – оренда житла, соціальне житло та інші інструменти, які дозволять людям вирішити своє житлове питання», – зазначила заступниця міністра.

Також одним із важливих напрямів залишається вдосконалення чинних житлових програм, зокрема іпотечних механізмів, щоб вони були більш доступними для внутрішньо переміщених осіб.

«Програма «Оселя є одним із сталих житлових рішень. Цей інструмент має працювати й надалі, але потребує вдосконалення. Нам необхідно подивитися, що саме потрібно змінити, щоб внутрішньо переміщені особи, які прагнуть придбати житло у власність, мали реальний доступ до цієї можливості», – підкреслила заступниця міністра.

Близько 40% внутрішньо переміщених осіб сьогодні орендують житло, тому держава має переглянути підходи до підтримки таких сімей.

«Якщо оренда займає настільки вагоме місце серед способів вирішення житлового питання, нам як державі необхідно переглянути інструмент допомоги при оренді. Ми бачимо, що чинний механізм не працює так, як хотілося б», – зазначила Наталія Козловська.

За її словами, під час підготовки пропозицій щодо оновлення механізму підтримки Україна вивчає досвід УВКБ ООН.

«Ми вважаємо, що цей досвід можна взяти за основу для вдосконалення інструменту підтримки оренди житла та формування більш ефективної системи допомоги ВПО», – наголосила заступниця міністра.

Окрему увагу учасники форуму приділили формуванню в Україні системи соціального орендного житла. Наталія Козловська наголосила, що цей інструмент є одним із ключових для довгострокового вирішення житлових потреб ВПО та інших категорій громадян.

«Соціальне житло є одним із важливих напрямів, і його потребують не лише внутрішньо переміщені особи, а й органи місцевого самоврядування. Ми вже працюємо з міжнародними партнерами над впровадженням такого інструменту та вивчаємо як позитивний, так і негативний європейський досвід, щоб створити в Україні ефективну та зрозумілу систему», – зазначила Наталія Козловська.

Предметом дискусії також стало те, як саме держава працює над запуском пілотних проєктів соціального житла спільно з міжнародними фінансовими інституціями.

«Ми розуміємо, що внутрішнього ресурсу буде недостатньо для формування необхідного фонду соціального житла. Тому важливо створити прозорий і зрозумілий механізм, який працюватиме за підтримки міжнародних партнерів, приватного сектору і буде фінансово сталим для громад», – наголосила заступниця міністра.

Також вона звернула увагу на масштаби потреб у житловій підтримці громадян, які залишили своє майно на тимчасово окупованих територіях.

«За розрахунками, проведеними на основі даних Держстату та Міністерства юстиції, для компенсації всім громадянам, які залишили житло на тимчасово окупованих територіях, знадобилися б ресурси, співставні з двома річними бюджетами країни. Саме тому держава впроваджує механізми підтримки поетапно та зосереджується за пріоритетністю на різних категоріях отримувачів допомоги», – зазначила Наталія Козловська.

Учасники форуму також обговорили ефективність чинних координаційних механізмів, виклики у впровадженні державної політики на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також практичні інструменти реалізації стратегій підтримки ВПО. Окремий блок дискусій був присвячений інтеграції та реінтеграції внутрішньо переміщених осіб, місцевому програмуванню та бюджетуванню відповідних заходів.

Форум організовано Благодійний фонд «Право на захист» за підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

10.06.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rezultaty-roboty-prohramy-ievidnovlennia-stanom-na-ranok-10-chervnia-2026>

Результати роботи програми «Відновлення станом на ранок 10 червня 2026

Україна – єдина країн у світі, яка під час повномасштабної війни реалізує масштабну державну програму компенсацій за пошкоджене та знищене житло.

Державна програма компенсацій «Відновлення» активно продовжує свою роботу. У її рамках українці вже майже 3 роки отримують виплати для проведення ремонтів пошкодженого внаслідок російської агресії житла, або ж для придбання нової оселі на заміну зруйнованій.

Станом на 10 червня 2026 року компенсації отримали 206 447 родин на загальну суму 103,9 мільярди гривень.

«Відновлення залишається однією з найважливіших програм підтримки українців, які втратили або мають пошкоджене житло через російську агресію. Попит на компенсації залишається дуже високим, тому ми продовжуємо працювати над залученням додаткового фінансування для забезпечення її безперервної реалізації. Зокрема, одним із пріоритетів під час Ukraine Recovery Conference є розширення міжнародної підтримки житлових програм та залучення додаткових ресурсів для забезпечення сталого фінансування «Відновлення», – наголосив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Зокрема, за пошкоджене житло – понад 138 тисяч родин на загальну суму 13,6 мільярди гривень. Загальна кількість поданих заяв за 3 роки дії програми – понад 223 тис.

Цей тип компенсацій включає дві категорії – виплати за дрібні (категорія А) та капітальні ремонти (категорія В). За ними середні суми компенсацій склали 70 000 гривень та 341 200 гривень відповідно.

Нагадаємо, компенсації реалізуються в межах проєкту Світового Банку «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)».

Також за знищене житло майже 65 тисяч родин отримали сертифікати для придбання житла на загальну суму 85,2 мільярдів гривень. Кількість поданих заяв цієї категорії за 3 роки – понад 149 тис.

При цьому вже придбали нове житло майже 33 тисяч сімей. З них понад 11 тисяч – родини внутрішньо переміщених осіб. На початку 2025 року на напрямок компенсацій для ВПО уряд окремо перерозподілив 15 мільярдів гривень.

Також тривають виплати для відбудови на власній ділянці. Вони стартували на початку 2025 року. Кошти першого траншу отримали 810 родини на загальну суму 972,5 млн гривень. А також 372 родини вже отримали кошти другого траншу на загальну суму 476,0 млн грн.

Нагадаємо, ці компенсації є частиною проекту «НОМЕ», який реалізує Банк розвитку Ради Європи.

У межах програми «Відновлення з 1 грудня 2025 року запроваджений компонент «Житло для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій». На першому етапі цей механізм охоплює ВПО, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або інвалідність внаслідок війни. Саме ці люди можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Наразі погоджено 3 296 заявок на фінансування житлових ваучерів на загальну суму 6,59 млрд грн. Кількість родин які вже придбали житло завдяки ваучеру – 1858.

Загалом за цим компонентом програми надійшло понад 41 тисяч заяв, з яких більше 32 тисяч вже затверджені комісіями на місцях.

14.06.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

***<https://mindev.gov.ua/news/oleksii-kuleba-proviv-naradu-shchodo-natsionalnoi-zhytlovoi-stratehii-dlia-ukraintsiv-iaki-vtratyly-zhytlo-cherez-viinu>
Олексій Кулеба провів нараду щодо Національної житлової стратегії для українців, які втратили житло через війну***

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба провів нараду за участю представників профільних міністерств, народних депутатів, обласних військових адміністрацій щодо формування Національної житлової стратегії для людей, які втратили житло через війну.

У центрі обговорення були конкретні механізми, які мають стати основою нової державної житлової політики та забезпечити українцям доступ до житлових рішень на всіх етапах – від тимчасової підтримки до отримання постійного житла.

Серед ключових інструментів, які передбачає майбутня стратегія:

- допомога на оренду житла;
- створення та розвиток муніципального житлового фонду;
- житлові ваучери для ветеранів, осіб з інвалідністю внаслідок війни та інших вразливих категорій;
- забезпечення житловими сертифікатами сімей, чиє житло було зруйноване;
- компенсації на відновлення пошкодженого житла;
- розвиток програм доступної іпотеки.

Через російську агресію Україна зіткнулася з найбільшою житловою кризою в Європі з часів Другої світової війни. Сотні тисяч родин втратили домівки або були змушені залишити їх через бойові дії та окупацію.

У відповідь на цей виклик держава формує комплексну житлову політику, яка поєднає різні механізми підтримки та дозволить людям отримати житлове рішення відповідно до їхніх потреб і життєвих обставин.

«Кожна українська родина, яка втратила житло або була вимушена покинути свій дім через війну, повинна отримати гарантоване державою житлове рішення: від тимчасового розміщення до власного житла. Наш принцип – людина отримує підтримку відповідно до своєї ситуації. Спочатку – допомогу з орендою як швидке рішення, далі – можливість скористатися муніципальним житлом, а в перспективі – отримати постійне житлове рішення через житловий ваучер, житловий сертифікат, компенсацію на відновлення або доступну іпотеку», – наголосив Олексій Кулеба.

Особлива увага в межах Національної житлової стратегії приділяється категоріям громадян, які найбільше потребують державної підтримки. Йдеться про внутрішньо переміщених осіб, родини зі знищеним або пошкодженим житлом, ветеранів, осіб з інвалідністю внаслідок війни, багатодітні сім'ї, дітей-сиріт та громадян, звільнених з полону.

Окремо під час наради обговорили роль регіонів у реалізації житлової політики. Передбачається, що кожна обласна військова адміністрація формуватиме щорічний житловий портфель, до якого входитимуть проекти нового будівництва, реконструкції, створення муніципального житла та реалізації іпотечних програм відповідно до потреб мешканців конкретної області.

Орієнтиром для регіонів стане щорічне забезпечення житловими рішеннями щонайменше 10% від наявної потреби.

Запровадження Національної житлової стратегії має забезпечити перехід від окремих житлових програм до цілісної системи підтримки, здатної охопити понад 550 тисяч українських родин, які потребують вирішення житлового питання.

08.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kabmin-prodovzhyv-kompensatsii-vpo>

Кабмін продовжив строки компенсацій для ВПО без документів

Постанову розроблено Міністерством соціальної політики України та прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України.

Рішенням Уряду передбачено продовження строку надання тимчасової компенсації закладам за розміщення внутрішньо переміщених осіб, які втратили документи, з двох до трьох місяців. Відповідні зміни дозволять таким особам мати достатній час для відновлення документів без втрати права на державну підтримку.

Важливим також є розширення переліку документів, якими підтверджується факт пошкодження або знищення житла, шляхом можливості використання акта дистанційного обстеження.

Також спрощено процедуру призначення компенсації шляхом запровадження обов'язкового відображення в електронному кабінеті Пенсійного фонду України детальної інформації, а саме: переліку внутрішньо переміщених осіб, яким призначено компенсацію; переліку осіб, яким відмовлено у призначенні компенсації, із зазначенням причин відмови; розрахунку розміру компенсації; інформації про нараховані та виплачені суми компенсації в розрізі календарних місяців та періодів нарахування.

08.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/zakhyst-vpo-u-mtp>

Уряд посилив захист прав внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання

Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб. Рішення спрямоване на посилення захисту прав ВПО, підвищення якості послуг та забезпечення більш прозорих і зрозумілих правил проживання.

«Для людей, які через війну були змушені залишити свої домівки, місце тимчасового проживання має бути не просто дахом над головою, а безпечним і комфортним простором із чіткими та справедливими правилами. Ухвалені зміни посилюють захист прав внутрішньо переміщених осіб, роблять процедури більш прозорими та враховують сучасні виклики», – сказав Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін.

Запроваджено обов'язковий моніторинг приміщень перед їх включенням до переліку місць тимчасового проживання. Це дозволить забезпечити відповідність таких об'єктів встановленим вимогам та належні умови для проживання людей.

Уряд також уточнив порядок укладення та продовження договорів користування житловими приміщеннями у місцях тимчасового проживання. Водночас врегульовано підстави та процедуру припинення таких договорів, що сприятиме більшій правовій визначеності та захисту прав мешканців.

Для внутрішньо переміщених осіб, які з певних причин не мають документів, що посвідчують особу, збільшено строки тимчасового проживання на період оформлення необхідних документів.

Окремі зміни стосуються гарантій для мешканців у разі переселення. Відтепер внутрішньо переміщені особи повинні бути завчасно письмово поінформовані про такі рішення.

Зміни також передбачають заходи, спрямовані на підтримку зайнятості працездатних осіб, які проживають у місцях тимчасового проживання.

Оновлено й інструменти моніторингу таких об'єктів – зокрема, форму чек-листа для оцінки стану та облаштування місць тимчасового проживання.

Ухвалені рішення є черговим кроком до вдосконалення системи підтримки внутрішньо переміщених осіб та адаптації механізмів тимчасового проживання до потреб воєнного часу.

08.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/rady-vpo-instrumenty-zakhystu-interesiv>

Ради ВПО отримують більше інструментів для представництва інтересів внутрішньо переміщених осіб

На засіданні Уряду прийнято Постанову, спрямовану на посилення спроможності Рад з питань внутрішньо переміщених осіб та розширення їх участі у формуванні рішень, що стосуються підтримки та інтеграції ВПО.

Зокрема, документ передбачає можливість утворення Рад ВПО за ініціативи внутрішньо переміщених осіб та органів місцевого самоврядування. Це сприятиме більш системному врахуванню потреб ВПО під час формування та реалізації рішень на місцевому рівні.

Крім цього, Примірним положенням про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб, уточнено основні завдання Рад ВПО, передбачено механізми забезпечення відкритості та публічності їх діяльності, а також посилено взаємодію рад з органами, при яких вони утворені.

Також органам, при яких утворено Ради ВПО, рекомендовано активніше залучати ради до розроблення програм підтримки внутрішньо переміщених осіб та підготовки рішень, що стосуються потреб і прав ВПО.

Окремо врегульовано порядок формування Рад ВПО та процедуру внесення змін до їх складу.

09.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ilona-havronska-na-samiti-svitovoho-ukrayinstva>

Ілона Гавронська на Саміті світового українства: «Спрямовуючи підтримку Україні, важливо орієнтуватися на актуальні потреби»

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська долучилася до пленарної сесії «Відбудова під час війни: як допомогти Україні вже сьогодні» в межах Саміту світового українства в Берні, Швейцарія.

Заступниця Міністра наголосила на тому, що спрямовуючи підтримку Україні, дуже важливо орієнтуватися саме на актуальні потреби, і спеціально для цього Уряд України посилює відповідні інструменти. Зокрема, Мінсоцполітики створило Рахунок гуманітарного реагування і стійкості – державний інструмент, через який держави та міжнародні організації можуть спрямувати кошти на підтримку саме тих людей в Україні, які її потребують.

Говорячи про сприяння поверненню, Ілона Гавронська зазначила, що важливо підтримувати громади в Україні, щоб вони могли бути надійними партнерами для людей, які є внутрішньо переміщеними, а також тих, хто повертатиметься з-за кордону.

«Відбудова України – це передусім про людей. Держава зацікавлена в тому, щоб люди інтегрувалися в нові громади, були реалізованими. Адже відновлення інфраструктури матиме значення лише за умови соціального відновлення наших людей. Саме тому ми закликаємо партнерів інвестувати у розвиток громад», – сказала Ілона Гавронська.

У своєму виступі заступниця Міністра також представила практичні інструменти, які Україна розвиває для підтримки зв'язку зі своїми громадянами за кордоном. Йдеться, зокрема про Альянс діаспори з відновлення України та Мережу єдності – систему довгострокової взаємодії України, держав перебування, українських громад за кордоном та міжнародних партнерів.

Одним із елементів мережі є Центри єдності, де українці за кордоном можуть отримати консультації щодо легального перебування в країнах перебування та повернення в Україну, а також долучитися до освітніх і культурних заходів.

«Водночас ми прагнемо не тільки створити нові осередки для українців, але й об'єднати та підсвітити вже існуючі ініціативи. Йдеться про «мережу мереж», яка зробить видимими численні активності, які сьогодні реалізують українські громадські організації в усьому світі. Після верифікації такі ініціативи отримають статус Партнера мережі єдності та будуть додані на мапу, щоб кожен українець за кордоном міг знайти надійну українську організацію поруч із собою», – сказала Ілона Гавронська.

Крім того, для українців, які розглядають повернення, Мінсоцполітики спільно з GIZ в межах проєкту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуємо майбутнє України» розробляє цифрову платформу «Додому», яку буде презентовано на Конференції з відновлення України (URC 2026), що відбудеться 25–26 червня у Гданську.

Довідково

Саміт світового українства 2026 – масштабний захід, організований Світовим Конгресом Українців (СКУ), який об'єднав українських та міжнародних лідерів, представників влади, бізнесу, громадянського суспільства та очільників громад. Загалом у події беруть участь понад 300 учасників із 50 країн світу. Головна мета зустрічі полягає у посиленні

скоординованої підтримки України для її оборони, відновлення та глобальної адвокації.

10.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vidbulosya-publichne-obhovorenniya-proyektu-planu-diy-na-2026-2027-roky-u-zv'yazku-z-mozhlyvym-zavershennyam-tymchasovoho-zakhystu-dlya-ukrayintsiv-v-yes>

Відбулося публічне обговорення проекту Плану дій на 2026–2027 роки у зв'язку з можливим завершенням тимчасового захисту для українців в ЄС

10 червня відбулася презентація та публічне обговорення проекту Плану дій Мінсоцполітики на 2026–2027 роки з реагування на виклики у зв'язку з можливим завершенням тимчасового захисту для громадян України на території Європейського Союзу. Захід відбувся в межах громадських консультацій щодо документа.

До обговорення долучились понад 140 учасників в онлайн та офлайн форматах. Серед них представники органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій, громадянського суспільства та експертного середовища.

Відкриваючи захід, заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська наголосила, що повномасштабна війна Росії проти України спричинила найбільшу хвилю вимушеного переміщення в Європі за останнє десятиліття. Сьогодні 4,6 мільйона українців є внутрішньо переміщеними, ще понад 4,3 мільйона перебувають під тимчасовим захистом у країнах ЄС.

«Ми вдячні міжнародним партнерам за підтримку наших людей і сподіваємось, що зрозумілі, стабільні та передбачувані умови перебування для всіх, хто легально звертається за захистом, будуть збережені до моменту, коли повернення додому стане безпечною та реалістичною можливістю. Водночас як відповідальна держава, ми маємо готуватися до будь-яких сценаріїв. Саме тому розроблено цей проект Плану дій на 2026–2027 роки. Він покликаний сформувати покроковий алгоритм для всіх учасників процесу повернення – і для тих, хто перебуває за кордоном, і для тих, хто залишається всередині країни», – зазначила Ілона Гавронська.

Заступниця Міністра підкреслила, що проект Плану охоплює не лише питання сприяння добровільному поверненню, а насамперед координацію державної політики, якісну комунікацію, обмін даними, підготовку громад і забезпечення доступу до інформації, щоб кожна людина могла прийняти поінформоване рішення щодо свого майбутнього.

«Надзвичайно важливо, щоб рішення щодо повернення та реінтеграції українців напрацьовувалися через відкритий діалог та з урахуванням думок

усіх зацікавлених сторін», – зі свого боку наголосила директорка проєкту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуємо майбутнє України» Ханна Нікель.

Проєкт Плану складається з 47 пунктів. Серед ключових напрямів:

- координація з державами-членами ЄС;
- розвиток Мережі єдності для українців за кордоном і запуск цифрових інструментів підтримки;
- посилення спроможності громад в Україні;
- створення умов для добровільного повернення і сталої реінтеграції громадян.

Пропозиції та зауваження, висловлені під час обговорення, будуть опрацьовані Мінсоцполітики та враховані при доопрацюванні проєкту.

Нагадаємо, громадські консультації щодо плану реагування на можливе завершення тимчасового захисту українців у ЄС тривають до 15 червня.

Пропозиції та зауваження приймаються:

- у письмовій формі за адресою: 01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 8/10,
- або в електронній формі на адресу: unitynetwork@mlsp.gov.ua

Захід організовано Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України спільно з Офісом ефективного регулювання BRDO в межах реалізації проєкту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуємо майбутнє України», який впроваджується GIZ Ukraine за дорученням Уряду Німеччини.

11.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/uryad-skhvalyv-stratehiyu-vpo-2030>

В Україні запускають єдину систему підтримки ВПО: Уряд схвалив Стратегію до 2030 року

Кабінет Міністрів України схвалив розроблену Мінсоцполітики Стратегію державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2030 року – документ, який формує єдиний державний підхід до підтримки ВПО та громад, які їх приймають.

Підготовка Стратегії супроводжувалася громадськими обговореннями та діалогом з Радами ВПО, громадськими організаціями й міжнародними партнерами. Під час консультацій враховувалися реальні потреби та виклики, з якими стикаються ВПО.

«Раніше в Україні не було єдиного маршруту підтримки внутрішньо переміщених осіб – окремі рішення допомагали закривати певні потреби, але це не були об'єднані в цілісну систему. Стратегія до 2030 року вперше визначає такий маршрут: від моменту переміщення до інтеграції в громаду або добровільного повернення додому», – зазначив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін.

У Стратегії закладено комплексну та безперервну підтримку ВПО, що охоплює всі етапи: від моменту переміщення до адаптації, інтеграції чи добровільного повернення, з фокусом на відновлення самостійності та індивідуальні потреби кожної людини.

Для цього Стратегія визначає кілька ключових напрямків: посилення координації державної політики щодо ВПО, підтримку адаптації та інтеграції у приймаючі громади, адресну допомогу людям і громадам, а також створення умов для безпечного повернення.

Зокрема, планується створення координаційної платформи за участі органів влади, громадських та міжнародних організацій. Вона має стати простором для спільної роботи над вирішенням проблемних питань ВПО та вдосконаленням законодавства у сфері внутрішнього переміщення.

Також передбачено запуск єдиної цифрової платформи підтримки ВПО, через яку люди зможуть отримувати необхідну інформацію та послуги, а держава – краще враховувати потреби й зворотний зв'язок ВПО.

Окрему увагу приділено посиленню роботи мультидисциплінарних команд у транзитних центрах, щоб люди могли швидше отримувати базову допомогу, проходити індивідуальне оцінювання потреб та отримувати необхідну підтримку після переміщення.

Важлива частина Стратегії – розвиток персонального маршруту підтримки ВПО та їхніх родин, підтримка приймаючих громад, розвиток житлових рішень, можливостей для працевлаштування та економічної самостійності внутрішньо переміщених осіб.

Детальніше з текстом Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2030 року можна ознайомитися за посиланням.

Надалі Мінсоцполітики окремо висвітлюватиме ключові напрями реалізації Стратегії у межах циклу роз'яснювальних матеріалів – про діючі та нові інструменти підтримки ВПО, механізми евакуації, персональний маршрут підтримки, інтеграцію у громади, цифрові сервіси та результати міжвідомчої координації.

11.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/malomobilni-vpo-sotsposluhy>

Уряд спростив доступ маломобільних категорій з числа ВПО до соціальних послуг і догляду

Кабінет Міністрів України схвалив зміни, які допоможуть швидше надавати підтримку маломобільним внутрішньо переміщеним особам та людям, які евакуювалися з територій бойових дій або тимчасової окупації.

Йдеться про послуги тимчасового проживання та довготривалого медсестринського догляду. Головна мета змін – зробити допомогу більш доступною та забезпечити її надання без зайвих бюрократичних процедур.

«Наше завдання – щоб люди, які були змушені залишити свої домівки через війну, могли швидко отримати необхідну допомогу, догляд і безпечне місце для проживання. Особливо це важливо для маломобільних людей, які потребують постійної підтримки. Саме на це спрямовані ухвалені зміни», – зазначив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін.

Зокрема, буде посилено взаємодію між транзитними центрами, органами місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я та надавачами соціальних послуг. Це дасть змогу оперативніше визначати потреби людей та організовувати необхідну підтримку.

Важливо, що маломобільні переселенці зможуть отримувати необхідні послуги навіть у випадках, коли через евакуацію або інші обставини ще не мають усіх документів.

Також спрощується процедура визначення потреби у відповідних послугах. Оцінювати потреби людини зможуть безпосередньо надавачі соціальних послуг. Це дозволить швидше ухвалювати рішення про надання допомоги та уникнути додаткових звернень до органів місцевого самоврядування.

Окрему увагу приділено якості підтримки. Для цього вдосконалюється система оцінювання індивідуальних потреб людини та уточнюються вимоги до соціального супроводу під час надання послуги довготривалого медсестринського догляду.

Крім того, зміни сприятимуть розвитку мережі надавачів соціальних послуг. Держава продовжить фінансувати надання послуг притулку та медсестринського догляду для внутрішньо переміщених осіб за рахунок коштів державного бюджету.

13.06.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-pratsiue-nad-zbilshenniam-finansovoi-pidtrymky-pryfrontovoykh-hromad>

Уряд працює над збільшенням фінансової підтримки прифронтових громад

Найближчим часом буде вирішено питання розподілу додаткових дотацій місцевим бюджетам, що зазнали негативного впливу від збройної агресії. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко за результатами наради, яку провела разом з керівником Офісу Президента Кирилом Будановим та за участі урядовців і народних депутатів.

Під час наради обговорили ключові питання соціальної підтримки прифронтових регіонів, визначили перелік першочергових дій.

Сьогодні у 216 громадах десяти прифронтових областей проживають понад 6 млн людей. Попри щоденні російські обстріли там продовжують працювати школи, лікарні, підприємства та комунальні служби.

«Наш пріоритет – забезпечити людям належний рівень підтримки, зберегти стійкість та економічну активність прифронтових громад», – наголосила Очільниця Уряду.

Окрему увагу приділили підтримці дітей. Зокрема, розміщенню дітей із числа ВПО та підтримці дітей загиблих Захисників і Захисниць.

Юлія Свириденко підкреслила, що Уряд уже реалізує комплексний пакет із 60 програм підтримки для прифронтових територій.

Він охоплює безпечну освіту (підземні школи та садки, безоплатне гаряче харчування для понад 728 тис. учнів), медицину (доплати медикам, продовжене фінансування медзакладів і адресна допомога лікарям), підтримку ВПО та вразливих категорій, а також розширені можливості для українських виробників за програмами «Зроблено в Україні».

За словами Прем'єр-міністра, окремий напрям – підготовка до зими: у межах Планів стійкості громади забезпечуються резервним живленням, теплом і водопостачанням.

08.06.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

[https://me.gov.ua/News/Detail/fbb09885-82e8-4e74-8393-5cc801cbf29b?lang=uk-](https://me.gov.ua/News/Detail/fbb09885-82e8-4e74-8393-5cc801cbf29b?lang=uk-UA&title=MinekonomikiPrezentovaloObriiTsfrovuEkosistemuRinkuPratsiUkraini)

[UA&title=MinekonomikiPrezentovaloObriiTsfrovuEkosistemuRinkuPratsiUkraini](https://me.gov.ua/News/Detail/fbb09885-82e8-4e74-8393-5cc801cbf29b?lang=uk-UA&title=MinekonomikiPrezentovaloObriiTsfrovuEkosistemuRinkuPratsiUkraini)

Мінекономіки презентувало Обрій – цифрову екосистему ринку праці України

8 червня 2026 року Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України презентувало Обрій – єдину інформаційно-аналітичну систему для ринку праці. Вона націлена в першу чергу на подолання проблеми дефіциту кадрів та структурного безробіття.

Обрій будується як цифрова екосистема кар'єрного супроводу, що веде людину впродовж усього працездатного життя – від профілювання інтересів, навичок у школі та вибору професії до працевлаштування, перенавчання та підвищення кваліфікації. Також система на основі штучного інтелекту допомагає підібрати оптимальну освітню траєкторію та роботу.

Обрій вибудовує наскрізну цифрову екосистему зайнятості: трудовий шлях людини повністю переходить у Дію.

У фокусі Обрію – 12,5 мільйона економічно неактивних українців, які сьогодні залишаються поза зайнятістю, в тому числі – ветерани, ВПО, люди з інвалідністю, молодь, жінки з дітьми, люди 50+. Обрій є цифровим втіленням реформи зайнятості, у межах якої держава змінює підходи до роботи з цими категоріями: аби системні бар'єри на шляху до роботи перестали бути перешкодою.

«Жодна точкова програма сьогодні не розв'язує комплексних проблем ринку праці в Україні. Тому ми запускаємо його системну перебудову і робимо це частиною економічної політики держави. Обрій – це цифрова інфраструктура нової моделі, яка базується на глибокому аналізі даних. Вперше держава бачить ринок праці цілісно, а не у вигляді розрізнених фрагментів інформації з різних реєстрів. Це дозволить нам точніше прогнозувати потреби бізнесу, адаптувати навчання до реального запиту роботодавців та залучати до ринку праці людей у найвіддаленіших громадах України. До кінця року за допомогою Обрію ми розраховуємо залучити до ринку праці щонайменше 100 тисяч українців», – зазначив Олексій Соболев, Міністр економіки, довкілля та сільського господарства України.

«Цифровізація починається не з технологій, а з переосмислення процесів. Під час створення Обрію ми переглядали саму логіку взаємодії людини з державою, щоб прибрати зайву бюрократію та об'єднати послуги в єдину систему. Такий підхід дозволяє створювати сервіси, які справді працюють для людей», – наголосив заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Олександр Циборг.

До кінця червня буде проходити розгортання бета-тестування двох перших публічних сервісів Обрію, які після завершення бета-тесту в липні будуть доступні користувачам через мобільний застосунок Дія.

- Грант на професійний розвиток – державне фінансування для оплати навчання за пріоритетною професією або присвоєння чи підтвердження кваліфікації. Це послуга для людей, хочуть знайти своє місце на ринку праці. Заявник обирає напрямок навчання чи кваліфікації, а система автоматично визначає доступність гранту. Заява підписується Дія.Підписом.
- Дистанційне припинення трудових відносин на ТОТ – сервіс для працівників, чий роботодавець перебуває на тимчасово окупованій території. Тисячі українців досі формально працевлаштовані у таких роботодавців, що блокує їм пошук іншої роботи чи виплати по безробіттю. Раніше єдиним виходом було судове рішення. Тепер достатньо заяви в Дії: система перевіряє адресу роботодавця, фіксує дату звільнення й оновлює відомості у державних реєстрах.

Розгортання системи Обрій відбуватиметься впродовж 2026–2027 років: після запуску перших двох публічних сервісів розпочнеться впровадження реєстру працездатних осіб, функціоналу електронного працевлаштування, AI підбору вакансій й навчання, реалізації проактивної підтримки незайнятих осіб тощо. Серед інших послуг, які плануються до запуску найближчим часом – реєстрація безробітного та призначення виплати допомоги по безробіттю.

Довідково

Обрій – цифрова екосистема ринку праці України, яка вперше об'єднує дані про ринок праці, вакансії та можливості навчання в єдиному цифровому середовищі. Створення Обрію є частиною масштабної програми

трансформації та цифровізації ринку праці та зайнятості, яку Мінекономіки реалізує в межах Стратегії зайнятості населення України на період до 2030 року. Платформа має дати державі інструмент для переходу від обслуговування безробіття до управління зайнятістю, а людині – один зрозумілий цифровий маршрут від першого вибору професії до завершення кар'єри. Стратегічна ціль програми – повернути 4,5 мільйона людей до економічної активності до 2035 року. Паралельно триває інтеграція зі стандартами і класифікаціями ринку праці ЄС.

Обрій розробляють Міністерство економіки, довіклля та сільського господарства України спільно з Міністерством цифрової трансформації за участі Офісу ефективного регулювання BRDO. Розробка реалізується за підтримки Програми «Партнерство за сильну Україну» (PFRU), яку фінансують уряди Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції.

Нормативно-правову базу щодо реалізації експериментального проєкту з оптимізації та цифровізації процесів і послуг у сфері праці та зайнятості населення розроблено за підтримки проєкту «Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості» (UK DIGIT), що фінансує UK International Development та впроваджує Фонд Євразія.

12.06.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-modulnogo-mistechka-v-chernivcyah-z-metoyu-perevirki-umov-prozhivannya-vpo

Моніторинговий візит до модульного містечка в Чернівцях з метою перевірки умов проживання ВПО

У межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина 3 червня 2026 року команда представництва Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернівецькій області здійснила моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (далі – МТП) внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на базі модульного містечка у місті Чернівці.

Моніторинговий візит здійснено відповідно до статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» з метою оцінки стану дотримання прав внутрішньо переміщених осіб на належні, безпечні та гідні умови проживання, а також для перевірки фактичного стану функціонування об'єкта як місця тимчасового проживання.

Під час візиту здійснено комплексну перевірку житлових модулів, інженерної інфраструктури, санітарно-гігієнічних приміщень, умов доступності для маломобільних осіб, організації побуту та забезпечення базових потреб мешканців. Окремо проведено спілкування з мешканцями

МТП, зокрема у форматі особистого спілкування для отримання об'єктивної інформації щодо умов проживання.

За результатами моніторингу встановлено, що об'єкт функціонує у форматі модульного містечка, що складається з 8 житлових модулів (4 з яких призначені для сімейного проживання, а 4 – адаптовані для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення). Станом на дату візиту у МТП проживає 193 особи з числа ВПО, серед яких 143 жінки, 50 чоловіків та 46 дітей. Із загальної кількості мешканців 60 є особами похилого віку, а 30 – особами з інвалідністю, які потребують підвищеного рівня соціального та побутового забезпечення.

Водночас під час моніторингового візиту виявлено низку системних проблем, які негативно впливають на якість проживання та потребують невідкладного реагування з боку відповідальних органів та балансоутримувача – Управління комунальної власності Чернівецької міської ради.

Зокрема, зафіксовано незадовільний технічний і санітарний стан частини житлових приміщень, наявність осередків плісняви та грибкового ураження стін, а також наявність грибка на матрацах. Також було зафіксовано факт тривалої бездіяльності керівника – через технічно несправне вікно в одній із кімнат заявниця разом із маломобільною матір'ю, яка має деменцію, були змушені провести всю зиму в холоді.

Окрім цього, встановлено недостатній рівень забезпечення мешканців меблями для належного зберігання особистих речей. Через брак шаф та тумб люди тримають свій одяг і побутові предмети в картонних коробках та сумках на підлозі, що сильно захаращує і без того тісний простір кімнат. Окрему увагу приділено стану санітарно-гігієнічних приміщень, призначених для маломобільних осіб та людей з інвалідністю. Цей блок перебуває у незадовільному стані та повністю не відповідає державним будівельним нормам щодо інклюзивності, що позбавляє громадян можливості користуватися санвузлами самостійно.

У питанні безпеки встановлено відсутність належним чином врегульованого доступу мешканців до найближчого укриття під час сигналу «Повітряна тривога». На території МТП власного сховища немає, а адміністрація сусідньої середньої школи, де є облаштоване підвальне приміщення, забороняє ВПО ним користуватися. Будь-який офіційний договір чи меморандум про взаємодію між установами наразі відсутній.

Додатково виявлено невідповідність укладених договорів про проживання вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 930 від 01.09.2023. Мешканці щомісячно сплачують 61,00 грн за 1 м² займаної кімнати за послуги з управління, проте реального контролю за санітарно-технічним утриманням містечка з боку керівника немає, внаслідок чого люди фактично не отримують послуг, за які офіційно сплачують кошти.

12.06.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/bez-dokumentiv-pensij-i-zvyazku-z-ridnimi-na-poltavshchini-viyavili-mozhlivi-grubi-porushennya-prav-vpo-pohilogo-viku

Без документів, пенсій і зв'язку з рідними: на Полтавщині виявили можливі грубі порушення прав ВПО похилого віку

До Омбудсмана України надійшла тривожна інформація від ГУ ПФУ в Полтавській області щодо можливого порушення прав людей, якими опікується Благодійна організація «Благодійний фонд «Дотик Турботи».

Омбудсман Дмитро Лубінець доручив негайно перевірити факти Представнику в області Владиславу Носенку.

Те, що ми побачили на місці, шокувало.

У будівлі колишнього дитсадка проживають 40 людей, переважно переселенці. За попередньою інформацією, у людей похилого віку забрали документи, банківські картки та у одного з мешканців телефон. У результаті люди були позбавлені можливості самостійно розпоряджатися власними коштами, а власник телефону підтримувати зв'язок із рідними.

Також виявили прострочені ліки, неналежні умови проживання, відсутність укриття та місць для харчування, ознаки можливої ізоляції окремих мешканців. Деякі з них розповіли, що не виходили на вулицю понад два тижні.

Особливо обурює, що про ситуацію знали на місцевому рівні. За наявною інформацією, лише за останній рік у закладі померло близько 20 людей.

Показово, що після виклику поліції та повідомлення про можливе вчинення злочину директор закладу з'явився на місці лише через п'ять годин.

«Йдеться про людей, які потребують особливого захисту держави. Кожен сигнал про можливе порушення їхніх прав має отримувати негайну реакцію. Вимагатиму повного розслідування та правової оцінки діям причетних», – наголосив Уповноважений.

Правоохоронці невідкладно були поінформовані. Також направлені офіційні звернення до Полтавської ОВА та Великобагачанської громади з вимогою невідкладно вжити всіх необхідних заходів.

Місцеве самоврядування

09.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/my-pratsyuyemo-nad-tym-shchob-kozhen-pereselenets-vidchuvav-pidtrymku-hromady>

Ми працюємо над тим, щоб кожен переселенець відчував підтримку громади, – Олександр Міткевич

Для тисяч жителів Сватівської громади війна змінила звичний уклад життя. Вимушене переселення поставило перед людьми нові виклики – від пошуку житла та роботи до необхідності адаптуватися до нових умов і відновлювати відчуття стабільності.

Саме тому одним із пріоритетів Сватівської міської військової адміністрації залишається підтримка внутрішньо переміщених осіб, створення умов для їхньої соціальної адаптації та забезпечення доступу до необхідних послуг.

КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР: ПРОСТІР ПІДТРИМКИ ТА СПІЛКУВАННЯ

Головним осередком допомоги для переселенців став Координаційний центр надання гуманітарної допомоги в місті Бровари. Тут підтримку отримують не лише жителі Луганщини, а й родини внутрішньо переміщених осіб із Херсонської, Харківської, Чернігівської, Сумської, Запорізької та Донецької областей.

Сьогодні Координаційний центр фактично став міжрегіональним майданчиком підтримки, який об'єднує переселенців із семи областей України.

Центр функціонує як місце, де люди можуть отримати консультації, гуманітарну допомогу, взяти участь у соціальних та культурних заходах, а також просто поспілкуватися із земляками.

Саме такі можливості допомагають зберігати відчуття громади навіть далеко від рідного дому.

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ

Одним із ключових напрямів роботи залишається підтримка ментального здоров'я внутрішньо переміщених осіб.

Протягом перших п'яти місяців 2026 року психологиня КНП «Сватівська багатопрофільна лікарня» Ангеліна Григоренко проводила групові та індивідуальні заняття для переселенців. Учасники працювали над подоланням тривоги, пошуком внутрішніх ресурсів, адаптацією до життєвих змін та зміцненням психологічної стійкості.

Важливим доповненням стали арттерапевтичні заходи, зокрема творчий проєкт «Писанка моєї душі та вишиваний оберіг», реалізований спільно з психологинею благодійного фонду «РОКАДА».

Наприкінці травня у Координаційному центрі відбувся тренінг «Сила мого імені: особиста ідентифікація як показник ментальної стійкості»,

присвячений Місячнику обізнаності про ментальне здоров'я. Спікеркою заходу виступила директор Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти, кандидат психологічних наук Марина Бриль.

Учасники знайомилися з практиками подолання негативних емоцій та пошуку внутрішніх опор через усвідомлення власної ідентичності. Участь у заході також взяла заступниця голови Луганської обласної державної адміністрації Катерина Безгинська.

МЕДИЧНА ПРОСВІТА ТА ТУРБОТА ПРО ЗДОРОВ'Я

Підтримка внутрішньо переміщених осіб не обмежується лише лікуванням.

Вагомою складовою роботи медичних закладів Сватівської громади є профілактика захворювань та поширення знань про збереження здоров'я.

Фахівці Сватівської багатопрофільної лікарні та Сватівського центру первинної медико-санітарної допомоги проводять тренінги з домедичної допомоги та інформаційні заходи, присвячені профілактиці туберкульозу, серцево-судинних захворювань, ВІЛ-інфекції, вірусних гепатитів і хвороби Лайма.

Головна мета таких заходів – надати людям практичні знання та підвищити їхню обізнаність щодо профілактики захворювань.

ГУМАНІТАРНА ТА СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

Координаційний центр у Броварах також виконує роль майданчика для реалізації гуманітарних програм та соціальних ініціатив.

У березні тут було організовано прийом документів для отримання грошової допомоги від міжнародної благодійної організації. Таким чином переселенці отримали можливість скористатися додатковою фінансовою підтримкою для вирішення нагальних потреб.

Для дітей із числа ВПО проводилися спеціальні заходи та вручення подарунків від партнерських фондів.

Суттєвою частиною роботи залишаються культурні та освітні заходи. Для дітей і дорослих організовують творчі майстер-класи, тематичні зустрічі, тренінги, флешмоби та святкові програми.

Такі заходи допомагають людям зберігати соціальні зв'язки, підтримувати культурну ідентичність та відчувати себе частиною рідної громади навіть після вимушеного переселення.

ЖИТЛО: ПІДТРИМКА УЧАСНИКІВ ПРОГРАМИ «ЄОСЕЛЯ»

Одним із найважливіших питань для внутрішньо переміщених осіб залишається забезпечення житлом. Наприкінці 2025 року Сватівська міська військова адміністрація затвердила порядок надання одноразової грошової допомоги для часткової компенсації першого внеску за іпотечним кредитом у межах державної програми «ЄОселя».

Для реалізації цього механізму було оновлено Програму забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб Сватівської міської територіальної громади на 2024–2027 роки.

У бюджеті громади на 2026 рік на ці потреби передбачено 500 тисяч гривень. Уже в березні один із жителів громади отримав одноразову грошову допомогу в розмірі 100 тисяч гривень для часткової компенсації першого внеску за іпотечним кредитом.

Таким чином програма вже перейшла від планування до практичної реалізації та дала перший конкретний результат для мешканців громади.

Це приклад того, як громада не лише реагує на поточні потреби внутрішньо переміщених осіб, а й створює реальні можливості для їхньої соціальної адаптації та впевненого майбутнього.

«Турбота про людей залишається головним пріоритетом нашої роботи. Ми продовжуємо працювати над тим, щоб кожен мешканець громади відчував підтримку, увагу та небайдужість незалежно від місця проживання», – наголошує начальник Сватівської міської військової адміністрації Олександр Міткевич.

Для багатьох переселенців така підтримка стала не лише можливістю отримати необхідні послуги, а й способом зберегти відчуття належності до своєї громади, попри війну та вимушене переселення.

10.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/46-milyona-na-sotsialni-prohramy-do-150-tysyach-hryven-na-yeoselyu-ta-ponad-30>

4,6 мільйона на соціальні програми, до 150 тисяч гривень на «ЄОселю» та понад 30 мільйонів на житлові сертифікати: Михайло Хуторянський про підтримку ВПО

Красноріченська селищна військова адміністрація у 2026 році продовжує системну роботу, спрямовану на забезпечення базових потреб внутрішньо переміщених осіб.

Основну увагу приділено адресній матеріальній допомозі, підтримці житлових ініціатив, гуманітарному забезпеченню та соціальному захисту найбільш вразливих категорій населення.

АДРЕСНА ДОПОМОГА: 3,2 МІЛЬЙОНА ГРИВЕНЬ ВЖЕ ВИПЛАЧЕНО

Фінансову основу соціальної підтримки у 2026 році становлять десять затверджених програм соціального захисту населення на загальну суму 4 млн 656,7 тис. грн, дві програми підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей із загальним обсягом фінансування 2 млн 400 тис. грн, а також окрема програма підтримки осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, обсягом 100 тис. грн.

З початку року адресну матеріальну допомогу вже отримали 90 осіб на лікування, 156 людей похилого віку, 60 дітей, 41 учасник бойових дій, п'ять членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, чотири особи з

інвалідністю внаслідок війни, а також інші категорії громадян, які потребують підтримки.

Загальний обсяг виплат склав 3 млн 152 тис. грн. Зокрема, на лікування спрямовано 510 тис. грн, на підтримку людей похилого віку – 912 тис. грн, дітей – 600 тис. грн, учасників бойових дій – 820 тис. грн.

ЖИТЛО: ДО 150 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА «ОСЕЛЮ»

Одним із важливих напрямів роботи залишається підтримка внутрішньо переміщених осіб у питаннях житла.

У громаді впроваджено програму співфінансування частини першого внеску за іпотечними кредитами в межах державної програми «Оселя». Відповідно до її умов, із місцевого бюджету передбачено компенсацію до 30 % першого внеску – до 150 тис. грн на одного учасника.

Такий механізм дозволяє родинам ВПО отримати реальну можливість придбати власне житло та створити більш стабільні умови для життя.

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА: ПРОДУКТИ, ЗАСОБИ ГІГІЄНИ ТА ТЕПЛІ РЕЧІ

Попри відсутність власних гуманітарних хабів, Красноріченська селищна військова адміністрація активно розвиває співпрацю з міжнародними та благодійними організаціями.

Особлива увага приділяється підтримці маломобільних громадян та людей, які потребують додаткового догляду.

Окремим напрямом діяльності є психосоціальна підтримка та культурна інтеграція внутрішньо переміщених осіб.

У співпраці зі Щастинською та Сіверською міськими військовими адміністраціями мешканці громади мають можливість брати участь у культурних та соціальних заходах, відвідувати театральні вистави та святкові події, що сприяє емоційному відновленню та соціальній адаптації.

МЕДИЦИНА: «ДОСТУПНІ ЛІКИ» ТА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я

КНП «Красноріченська АЗПСМ» забезпечує безперешкодний доступ населення до медичних послуг у дистанційному режимі, створюючи умови для отримання своєчасної та якісної медичної допомоги.

Медики проводять консультації, направляють пацієнтів до закладів охорони здоров'я другого рівня, оформлюють електронні рецепти та забезпечують доступ до лікарських засобів у межах державної програми «Доступні ліки».

Важливим напрямом залишається інформаційно-просвітницька робота, популяризація здорового способу життя та профілактика захворювань.

Особлива увага приділяється реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Луганській області та проведенню заходів у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

Це вебінари, інтерактивні лекції, тренінги, семінари, бесіди та консультації, які допомагають людям долати психологічні наслідки війни та адаптуватися до нових умов життя.

ДОКУМЕНТИ ТА КОМПЕНСАЦІЯ: ПОНАД 30 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ НА ЖИТЛОВІ СЕРТИФІКАТИ

Красноріченська селищна військова адміністрація проводить активну роботу щодо надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна мешканцям громади, населені пункти якої перебувають у зоні активних бойових дій.

Для цього створено Комісію з обстеження та фіксації пошкодження або знищення об'єктів нерухомого майна та Комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за знищені об'єкти.

Станом на 1 червня 2026 року до Реєстру пошкодженого та знищеного майна через портал «Дія» внесено 350 інформаційних повідомлень про пошкодження або знищення об'єктів нерухомого майна, з яких 59 – протягом січня–травня 2026 року.

Крім того, до Реєстру надійшло 56 заяв на отримання компенсації за знищене майно.

Протягом перших п'яти місяців року проведено 14 онлайн-засідань відповідних комісій, складено 20 актів дистанційного обстеження та ухвалено рішення про надання компенсацій.

Результатом цієї роботи стало надання 21 житлового сертифіката на суму понад 30 млн грн.

Керівництво Красноріченської СВА переконане: люди завжди мають бути в центрі уваги.

«Ми прагнемо, щоб кожен мешканець громади відчував підтримку та впевненість у тому, що він не залишається наодинці зі своїми труднощами», – наголошує начальник Красноріченської селищної військової адміністрації Михайло Хуторянський.

Десятки людей отримали допомогу на лікування, сотні – продуктові набори та засоби гігієни. Родини ВПО можуть розраховувати на компенсацію першого внеску за іпотекою, а ті, хто втратив дім, – на житлові сертифікати.

11.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/my-kontsentruiemo-resursy-na-finansoviy-pidtrymtsi-lyudey-ta-rozvytku-zhytlovykh>

Ми концентруємо ресурси на фінансовій підтримці людей та розвитку житлових програм для ВПО, – Олександр Дунець

Одним із головних завдань Кремінської міської військової адміністрації залишається підтримка внутрішньо переміщених осіб через адресні виплати, житлові програми, медичне обслуговування, гуманітарну допомогу та доступ до адміністративних послуг.

«Ми концентруємо свої ресурси на фінансовій допомозі та соціальних програмах для ВПО, родин із дітьми, а також Захисників і ветеранів. Окремим

пріоритетом є розвиток житлових програм. Водночас важливим завданням залишається залучення громадян, у тому числі тих, хто перебуває за кордоном, до отримання різних видів послуг громади», – зазначає начальник Кременської міської військової адміністрації Олександр Дунець.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ПОНАД 16 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ ПРЯМОЇ ПІДТРИМКИ

У межах Програми надання матеріальної допомоги населенню з початку 2026 року підтримку отримали 686 мешканців на загальну суму понад 10,7 млн грн. Кошти спрямовуються на лікування, оперативні втручання, реабілітацію та підтримку соціально вразливих категорій населення.

Допомога охоплює широкий спектр потреб – від лікування хронічних та онкологічних захворювань до підтримки багатодітних родин, опікунів, прийомних сімей, студентів, людей похилого віку та громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Передбачені також виплати на поховання, придбання твердого палива та інші соціальні потреби.

Лише за результатами засідання профільної комісії 4 червня було ухвалено рішення про надання допомоги 276 родинам на суму 3,86 млн грн.

Окремо діє програма підтримки Захисників і Захисниць України та членів їхніх сімей. З початку року на ці цілі спрямовано близько 2,7 млн грн. Фінансова підтримка надається на лікування, реабілітацію, оздоровлення, відпочинок дітей військовослужбовців та інші потреби родин оборонців України.

Крім того, програма підтримки ВПО передбачає допомогу для створення або розвитку власної справи, а також підтримку мешканців громади, які переїжджають до інших населених пунктів України для працевлаштування.

ДІТИ ТА МОЛОДЬ: ОЗДОРОВЛЕННЯ І СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА

Окрему увагу громада приділяє підтримці дітей. Програма оздоровлення та відпочинку дозволяє організовувати відпочинок не лише для дітей, зареєстрованих у громаді, а й для дітей військовослужбовців та учнів закладів освіти Кременської громади незалежно від місця реєстрації.

Для пільгових категорій також компенсуються витрати на проїзд до місця оздоровлення та назад.

Діє програма підтримки сімей із дітьми віком до 18 років. Родини можуть отримати по 8 тис. грн на кожну дитину для оздоровлення, реабілітації та відпочинку. Скористатися нею можуть і сім'ї, чиї діти тимчасово перебувають за кордоном. Станом на сьогодні таку допомогу вже отримали 238 родин на суму близько 2,6 млн грн.

Також у межах окремої програми надається підтримка учням закладів освіти громади, талановитій молоді та спортсменам. Цього року відповідні виплати вже склали близько 1,4 млн грн.

ЖИТЛО: ДО 300 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА ПЕРШИЙ ВНЕСОК

Програма забезпечення житлом ВПО Кременської громади передбачає компенсацію частини першого внеску за іпотечними кредитами в межах

державних програм «ЄОселя» та «Житло для ВПО». Для реалізації механізму створено спеціальну комісію та затверджено порядок надання допомоги.

За програмою «ЄОселя» громада може компенсувати до 70 % першого внеску, але не більше 300 тис. грн. Також передбачена часткова компенсація щомісячних платежів за кредитом упродовж перших років його погашення. Для учасників окремих державних програм передбачені додаткові механізми підтримки.

За програмою «Житло для ВПО» компенсація першого внеску може становити до 80 % його вартості, але не більше 300 тис. грн.

Станом на сьогодні фінансову допомогу на придбання житла вже отримали троє мешканців громади на загальну суму майже 620 тис. грн.

Крім того, у громаді діє Програма пільгового житлового кредитування ВПО. Під час першого відбору із 106 поданих заяв до реєстру кандидатів включили 96 осіб, а 25 переможців визначили шляхом випадкового комп'ютерного відбору. Наразі вони займаються пошуком та придбанням житла.

Додатково запроваджено програму підтримки для облаштування придбаного житла, яка передбачає допомогу на ремонт, придбання меблів та побутової техніки.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА: ПОНАД 3 ТИСЯЧІ ПРИЙОМІВ ПАЦІЄНТІВ

Попри релокацію медичні заклади Кременської громади продовжують працювати для своїх пацієнтів.

Кременська багатопрофільна лікарня у Рівному за п'ять місяців надала спеціалізовану медичну допомогу під час 2345 прийомів пацієнтів. Мобільну паліативну допомогу отримали 300 осіб, ще 500 людей звернулися до Кабінету ментального здоров'я та психологічної допомоги.

Первинну медичну допомогу мешканці громади можуть отримати в Рівному, Києві, Дніпрі та Андрушівці. За звітний період проведено близько 1000 прийомів пацієнтів, майже 4000 лабораторних досліджень, виписано рецепти за програмою «Доступні ліки», видано електронні направлення та проведено профілактичні обстеження.

У межах державної програми «Скринінг 40+» обстеження пройшли сотні мешканців громади. Також проводяться заходи з раннього виявлення серцево-судинних захворювань, діабету, туберкульозу та онкологічних хвороб.

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ТА ПІДТРИМКА ВПО

У Києві, Дніпрі, Рівному та Андрушівці працюють координаційні центри допомоги внутрішньо переміщеним особам Кременської громади.

Тут переселенці можуть отримати продукти харчування, медикаменти, одяг та інші необхідні речі.

У Дніпрі мешканцям громади передано понад 700 продуктових наборів від міжнародних партнерів та 49 гігієнічних наборів для жінок. В Андрушівці гуманітарну допомогу отримали близько 100 осіб.

Водночас Центр надання адміністративних послуг Кременської громади продовжує допомагати мешканцям у вирішенні найважливіших життєвих питань. З початку року ЦНАП надав понад 5000 консультацій. Найчастіше люди зверталися з питань оформлення компенсацій за зруйноване житло, реєстрації місця проживання, соціальних виплат та матеріальної допомоги.

Лише у травні оформлено понад 100 витягів про реєстрацію місця проживання, проведено актуалізацію даних більш ніж 100 мешканців громади та прийнято близько 280 пакетів документів для отримання допомоги на лікування та реабілітацію.

Через ЦНАП та координаційні центри жителі громади можуть отримати допомогу у відновленні документів, поданні заяв щодо пошкодженого або знищеного житла, реєстрації повідомлень через портал «Дія» та оформленні документів для захисту майнових прав.

«Наше завдання – не лише допомагати людям долати наслідки війни сьогодні, а й створювати умови для їхньої впевненості у завтрашньому дні. Саме тому ми розвиваємо житлові програми, підтримуємо родини, ветеранів, дітей та забезпечуємо доступ до необхідних послуг незалежно від того, де зараз перебувають мешканці громади», – наголошує начальник Кременської міської військової адміністрації Олександр Дунець.

Для жителів Кременської громади ці програми означають можливість отримати фінансову підтримку, скористатися житловими механізмами, отримати медичну допомогу, відновити документи та оформити компенсацію за втрачене майно. Саме на забезпеченні таких практичних потреб сьогодні зосереджена робота громади.

12.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/sim-sotsialnykh-prohram-milyon-hryven-na-ozdorovlennya-ditey-ta-novi-zhytlovi>

Сім соціальних програм, мільйон гривень на оздоровлення дітей та нові житлові рішення для ВПО: Віталій Антоненко про підтримку жителів Білокуракинської громади

Сім соціальних програм, мільйон гривень на оздоровлення дітей та нові житлові рішення для ВПО: Віталій Антоненко про підтримку жителів Білокуракинської громади

Білокуракинська селищна військова адміністрація продовжує виконувати свої соціальні зобов'язання перед людьми. Підтримка внутрішньо переміщених осіб охоплює найважливіші сфери – соціальний захист, житлові питання, адміністративні послуги, допомогу ветеранам, сім'ям військовослужбовців і найбільш вразливим категоріям населення.

«Сьогодні наше головне завдання – бути поруч із людьми. Допомагати тим, хто втратив житло, підтримувати ветеранів і родини

військовослужбовців, забезпечувати доступ до послуг та захищати права кожного жителя громади», – зазначає начальник Білокуракинської селищної військової адміністрації Віталій Антоненко.

ПІДТРИМКА, ЯКА ВИМІРЮЄТЬСЯ КОНКРЕТНИМИ СПРАВАМИ

Станом на 1 червня 2026 року в громаді реалізується сім місцевих соціальних програм, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб, багатодітних родин, дітей, ветеранів війни, військовослужбовців та членів їхніх сімей.

Програми охоплюють питання забезпечення житлових прав переселенців, надання матеріальної допомоги соціально вразливим категоріям населення, розвитку соціальних послуг, захисту прав дітей, а також підтримки ветеранів війни та членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України.

Фінансову підтримку отримали люди, які потребували лікування, багатодітні родини, ветерани війни, військовослужбовці та члени їхніх сімей.

Особлива увага приділяється підтримці дітей. У межах Програми оздоровлення та відпочинку дітей Білокуракинської селищної територіальної громади у 2026 році передбачено 1 млн грн на придбання путівок та організацію перевезення дітей до місця відпочинку і назад.

Уже закуплено 31 путівку до дитячого табору «Синевирське озеро» на Закарпатті.

ДОПОМОГА ВЕТЕРАНАМ ТА РОДИНАМ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Окремим пріоритетом залишається соціальний захист українських Захисників і Захисниць.

У громаді діє Комплексна програма підтримки військовослужбовців Білокуракинської селищної територіальної громади на 2025–2026 роки. Упродовж перших п'яти місяців 2026 року в її межах профінансовано виплати учасникам бойових дій, лікування після поранень, а також навчання дітей ветеранів на загальну суму 140 тис. грн.

Крім того, одному ветерану війни відшкодовано витрати на започаткування або відновлення власної справи в розмірі 50 тис. грн.

До Дня матері дружини та матері військовослужбовців отримали виплати на загальну суму 60 тис. грн. Також дитині загиблого Захисника надано кошти на навчання в розмірі 5 тис. грн.

ЖИТЛО: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВПО

Для багатьох жителів громади війна розпочалася з втрати дому. Саме тому одним із ключових напрямів роботи стало забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб.

У 2026 році затверджено Програму забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб Білокуракинської громади на 2026–2027 роки. Ще одним важливим кроком стало впровадження місцевої програми компенсації частини першого внеску за державною іпотечною програмою «Оселя».

Вона дозволяє переселенцям отримати додаткову фінансову підтримку для придбання власного житла та зробити шлях до нового дому більш реалістичним.

У нинішніх умовах це не просто житлова програма, а можливість для родин повернути собі відчуття стабільності та впевненості в майбутньому.

ДОСТУПНІ ПОСЛУГИ ТА ЗАХИСТ ПРАВ

Навіть після релокації громада зберегла доступ жителів до адміністративних сервісів.

Сьогодні через Центр надання адміністративних послуг доступно 98 видів послуг – від питань соціального захисту та пенсійного забезпечення до оформлення необхідних документів, послуг для ветеранів та сервісів порталу «Дія».

У Координаційному центрі допомоги внутрішньо переміщеним особам Луганської області у Житомирі працює адміністратор ЦНАП, який допомагає мешканцям оперативно вирішувати необхідні питання. З початку року надано 162 адміністративні послуги, понад 320 консультацій та актуалізовано дані 131 мешканця громади в державних реєстрах.

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ТА ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ

Важливу роль у підтримці жителів громади відіграє Координаційний центр допомоги внутрішньо переміщеним особам Луганської області у Житомирі.

Тут переселенці можуть отримати продуктові набори, одяг, взуття та інші необхідні речі.

Фахівці центру надають широкий спектр соціальних послуг: інформування, консультування, соціальний супровід, допомогу в оформленні документів та вирішенні складних життєвих ситуацій. Окрему увагу приділено ветеранам війни, членам їхніх сімей, родинам загиблих Захисників і Захисниць України, а також особам, які повернулися з полону.

Роботу з підтримки людей посилює Центр життєстійкості Білокуракинської громади. Тут внутрішньо переміщені особи з Луганщини та мешканці Житомирщини можуть отримати психологічну підтримку, фахові консультації та долучитися до заходів, спрямованих на відновлення внутрішніх ресурсів, зміцнення родинних зв'язків і соціальну адаптацію.

На початку 2026 року громаду включено до державного проєкту малих грантів для розвитку соціальних послуг сім'ям із дітьми. У межах проєкту фахівці Центру життєстійкості працюють із дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, допомагаючи їм розвивати життєві навички, соціальну компетентність та адаптуватися до нових умов життя.

«Після переїзду було складно починати все заново. Спілкування з психологом і зустрічі в Центрі життєстійкості допомогли повернути впевненість у собі та відчувати підтримку інших людей», – ділиться переселенка з Білокуракинської громади Катерина.

Попри окупацію, Білокуракинська громада продовжує працювати для своїх людей і разом із ними будувати основу для майбутнього відновлення рідної землі.

«Ми розуміємо, наскільки важливо сьогодні підтримати кожну родину, допомогти людям вирішувати житлові питання, отримувати соціальні послуги та відчувати, що громада залишається поруч», – наголошує начальник Білокуракинської селищної військової адміністрації Віталій Антоненко.

Для жителів Білокуракинської громади така підтримка дає змогу зберігати зв'язок із рідною громадою, відчувати впевненість у майбутньому та знати, що навіть далеко від дому вони не залишаються сам на сам зі своїми проблемами.

13.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/72-milyona-na-zhytlovi-sertyfikaty-ta-17-milyona-na-pidtrymku-lyudey-halyna>

7,2 мільйона на житлові сертифікати та 1,7 мільйона на підтримку людей: Галина Радченко про роботу для ВПО Коломийчиської громади

Попри невелику кількість зареєстрованих переселенців, громада продовжує системно працювати над забезпеченням їхніх потреб – від житлових питань і компенсацій до медичної та психологічної підтримки.

«Найбільш актуальними на сьогодні для внутрішньо переміщених осіб Коломийчиської громади залишаються питання житлової політики та соціального захисту. Звернення, які стосуються житлових питань, складають до 40 відсотків від усіх звернень наших громадян, а соціального захисту – близько 30 відсотків», – повідомила начальниця Коломийчиської сільської військової адміністрації Галина Радченко.

7,2 МІЛЬЙОНА ГРИВЕНЬ НА ЖИТЛОВІ СЕРТИФІКАТИ

Внаслідок активних бойових дій 90 відсотків інфраструктурних об'єктів Коломийчиської громади пошкоджені або знищені. Втрата житла залишається однією з найгостріших проблем для жителів громади.

Для її вирішення при адміністрації створено Комісію з обстеження житлових будинків, об'єктів нерухомого майна та оцінки розмірів збитків, а також Комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за знищені об'єкти.

Станом на 1 червня 2026 року жителі громади подали 43 заяви щодо надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна. За результатами засідань комісій по 17 заявах розгляд зупинено, 17 заявникам відмовлено у компенсації, на затвердження передано три заяви, сформовано чотири сертифікати з урахуванням співвласників на загальну суму 7,2 мільйона гривень.

На жаль, через активні бойові дії на території громади повноцінна реалізація механізмів компенсацій має суттєві обмеження. Основна причина відмов – відсутність геопросторових даних і меж земельних ділянок, що не дозволяє точно визначити розташування окремих об'єктів та застосувати інструменти дистанційного зондування землі.

ЗАХИСТ МАЙНОВИХ ПРАВ

Багато жителів громади втратили документи на нерухоме або рухоме майно під час евакуації. Через це підтвердити право власності чи відновити документи швидко вдається не завжди.

Спеціалісти адміністрації допомагають громадянам оформлювати інформаційні повідомлення про пошкоджене та знищене майно, збирати необхідні документи та подавати заяви до Міжнародного реєстру збитків через портал або застосунок «Дія».

У межах співпраці Коломийчеської СВА та ГО «Захист Держави» юридичну допомогу у відновленні документів надають фахівці громадської організації.

ЩОП'ЯТНИЦІ – ПРИЙОМ ЛІКАРЯ В ХАРКОВІ

Одним із важливих напрямів роботи залишається забезпечення доступу переселенців до медичних послуг.

Щоп'ятниці в Харкові, на базі офісу Коломийчеської СВА, внутрішньо переміщених осіб приймає лікарка Сватівського центру первинної медико-санітарної допомоги. Вона проводить огляд пацієнтів, виписує рецепти за програмою «Доступні ліки», надає направлення до профільних спеціалістів та консультує щодо профілактики захворювань і здорового способу життя.

Крім того, в межах співпраці з Рубіжанською міською лікарнею жителі громади можуть підписати декларацію із сімейним лікарем та отримувати медичні послуги за Програмою медичних гарантій.

Фахівці Центру ментального здоров'я Рубіжанської центральної міської лікарні регулярно проводять для переселенців лекції та консультації зі збереження психологічного здоров'я.

1,7 МІЛЬЙОНА ГРИВЕНЬ ДЛЯ ВПО ТА ВІЙСЬКОВИХ

Значна частина місцевих програм спрямована на підтримку ветеранів війни, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб, родин Захисників і Захисниць України та громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах.

За місцевою програмою виплати грошової підтримки ветеранам війни, учасникам захисту України, членам сімей загиблих, зниклих безвісти, полонених і поранених, а також курсантам військових навчальних закладів з початку 2026 року спрямовано 876 тисяч гривень.

Грошову підтримку отримали 25 учасників бойових дій та двоє військовослужбовців на суму 702 тисячі гривень. Три родини загиблих Захисників одержали 78 тисяч гривень, а член сім'ї військовослужбовця, який зник безвісти за особливих обставин, – 26 тисяч гривень.

Ще четверо учасників бойових дій та один військовослужбовець отримали кошти на лікування на загальну суму 50 тисяч гривень. Один курсант військового навчального закладу – виплату в розмірі 20 тисяч гривень.

Загалом на реалізацію цієї програми у 2026 році передбачено 1,3 мільйона гривень.

У межах Комплексної програми соціального захисту населення Коломийчеської громади на 2026–2028 роки за п'ять місяців 2026 року фінансову підтримку на лікування отримали 16 внутрішньо переміщених осіб на загальну суму 80 тисяч гривень. Ще 10 тисяч гривень спрямовано на підтримку сім'ї, яка опинилася у складних життєвих обставинах.

Загальний обсяг фінансування цієї програми у 2026 році становить 404 тисячі гривень.

КОНСУЛЬТАЦІЇ, ЗАХИСТ ПРАВ ТА ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ

Крім того, працівники відділу з питань забезпечення соціальних та публічних послуг постійно здійснюють прийом громадян, надають консультації та супроводжують мешканців під час оформлення необхідних документів.

На офіційних інформаційних ресурсах Коломийчеської сільської військової адміністрації регулярно публікуються матеріали щодо соціальних програм, пільг, прав і державних гарантій для різних категорій населення.

«Діяльність військової адміністрації спрямована на те, щоб внутрішньо переміщені особи отримували соціальні послуги, гуманітарну допомогу, медичні та психологічні послуги, а також необхідну фінансову допомогу. Навіть у найскладніших умовах ми продовжуємо працювати для наших людей», – підсумовує начальниця Коломийчеської сільської військової адміністрації Галина Радченко.

Для жителів Коломийчеської громади така робота означає можливість отримати житловий сертифікат, відновити документи, скористатися медичними послугами чи отримати необхідну фінансову допомогу.

Саме з вирішення таких практичних питань починається повернення відчуття стабільності та впевненості в майбутньому.

14.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/serhiy-koroshchenko-pro-pidtrymku-zhyteliv-nyzhnoduvanskoyi-hromady-mayzhe-5000>

Сергій Корощенко про підтримку жителів Нижньодуванської громади: майже 5000 продуктових наборів, 122 заяви до Реєстру збитків та нові житлові можливості для ВПО

У центрі уваги Нижньодуванської громади залишається підтримка внутрішньо переміщених осіб, захист їхніх прав та створення умов для адаптації й відновлення життя у нових громадах.

«Наше головне завдання – щоб кожен житель громади, незалежно від місця перебування, відчував підтримку та мав доступ до необхідних послуг», – наголошує начальник Нижньодуванської селищної військової адміністрації Сергій Корощенко.

ГУМАНІТАРНІ ШТАБИ В КИЄВІ ТА ХАРКОВІ: КОМПЛЕКСНА ПІДТРИМКА

На базі гуманітарних штабів Нижньодуванської СВА у Києві та Харкові переселенці можуть отримати гуманітарну, медичну, психологічну, правову та адміністративну допомогу. Робота штабів об'єднує зусилля органів державної влади, медичних закладів, благодійних організацій та громадських партнерів задля комплексної підтримки мешканців Луганщини.

У гуманітарному штабі в Києві станом на 1 червня 2026 року видано 4890 продуктових наборів та 85 дитячих подарунків, а також прийнято 680 заяв на отримання грошової допомоги від благодійного фонду «Global Empowerment Mission».

Крім того, переселенці одержували дитячі речі, продуктові набори, побутові товари, постільну білизну, ліжка та іншу гуманітарну допомогу від благодійних організацій і партнерів громади.

У гуманітарному штабі в Харкові внутрішньо переміщені особи отримали засоби гігієни, дитяче харчування, продукти харчування та інші необхідні речі. Також гуманітарна допомога надана 180 родинам переселенців завдяки підтримці волонтерів із Республіки Польща.

Важливим напрямом є сприяння зайнятості та соціальному захисту громадян. Щотижня у гуманітарному штабі прийом проводять фахівці Луганського обласного центру зайнятості, які допомагають у пошуку роботи, професійній підготовці та перекваліфікації.

Щомісяця представники Головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області консультують громадян щодо пенсійного забезпечення, страхових виплат та соціальних гарантій.

МЕДИЦИНА, ПСИХОЛОГІЧНА ТА ПРАВОВА ПІДТРИМКА

Особлива увага приділяється доступу до медичних послуг. Завдяки співпраці з КНП «Троїцький центр первинної медико-санітарної допомоги» у гуманітарних штабах регулярно здійснює прийом сімейний лікар.

Також переселенці можуть отримати психологічну підтримку від фахівців Луганського обласного центру соціально-психологічної допомоги.

Окремим пріоритетом є підтримка психічного здоров'я. У межах реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Луганській області на період до 2030 року Нижньодуванська СВА уклала меморандум про співпрацю з КНП «Сватівська обласна лікарня з надання психіатричної допомоги».

Завдяки цьому внутрішньо переміщені особи, ветерани та члени їхніх родин мають доступ до професійної психологічної та психіатричної допомоги.

Заклад включено до Реєстру суб'єктів надання послуг із психологічної допомоги ветеранам війни та членам їхніх сімей, що дозволяє надавати відповідні послуги безкоштовно.

Для захисту прав громадян у гуманітарних штабах працюють юристи благодійного фонду «Право на захист», які допомагають у питаннях відновлення документів, оформлення соціальних виплат, отримання статусу ВПО та захисту майнових прав.

Також завдяки співпраці з Центрами надання адміністративних послуг мешканці можуть отримати необхідні адміністративні послуги та допомогу в оформленні документів.

СПІВПРАЦЯ З ГРОМАДАМИ-ПАРТНЕРАМИ

Триває співпраця в межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: Згуртовані громади». Наразі активна співпраця ведеться зі Студениківською громадою Київської області, Гришковецькою громадою Житомирської області та Сучевенською громадою Чернівецької області з метою пошуку додаткових можливостей для розв'язання житлових питань переселенців та реалізації спільних ініціатив.

Значна увага приділяється підтримці людей, які втратили житло внаслідок російської агресії. Фахівці громади надають практичну допомогу в оформленні заяв до Міжнародного реєстру збитків для України, Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна, а також за програмою «Відновлення».

Протягом 2026 року вже подано 122 заяви до Міжнародного реєстру збитків та 77 заяв для отримання компенсації за пошкоджене або зруйноване житло.

Підтримка людей у відновленні втраченого майна, пошуку житла, отриманні соціальних послуг та гуманітарної допомоги залишається одним із ключових напрямів роботи Нижньодуванської громади для своїх мешканців.

«Ми й надалі працюватимемо над розширенням житлових можливостей для переселенців, розвитком системи соціальної підтримки, залученням нових партнерів та створенням умов для гідного життя наших земляків», – наголошує начальник Нижньодуванської селищної військової адміністрації Сергій Корощенко.

За кожною виданою гуманітарною допомогою, кожною заявою на компенсацію чи вирішеним житловим питанням стоять конкретні люди та їхні долі.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб – це не лише реагування на нагальні потреби сьогодення, а й системна робота над відновленням прав людей, зміцненням соціальної стійкості та створенням умов для впевненого майбутнього кожної родини з Луганщини.

08.06.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/rodyny-z-donechchyny-otrymaly-humanitarnu-dopomogu-v-oblasnomu-sotsialnomu-tsentri-materi-ta-dytyny>

Родини з Донеччини отримали гуманітарну допомогу в обласному соціальному центрі матері та дитини

У комунальному закладі «Донецький обласний соціальний центр матері та дитини», де нині проживають жінки з дітьми та родини, які через війну були змушені залишити свої домівки, триває робота зі створення комфортних і безпечних умов для проживання.

Наразі у закладі добігають завершення масштабні ремонтні роботи, що дозволять розширити можливості надання соціальної підтримки тим, хто її найбільше потребує.

Днями центр відвідала начальниця Мирненської селищної військової адміністрації Надія Сердюкова. Під час візиту мешканцям закладу було передано гуманітарну допомогу, до складу якої увійшли дитячі речі, дитяче харчування, підгузки, засоби жіночої гігієни, термометри, зубні щітки, посуд, мило, антисептики, продукти харчування, а також дитячі книжки та іграшки.

Допомогу надано завдяки співпраці з громадською організацією «Даруй Добро Україна» за підтримки міжнародних партнерів з Великої Британії та Німеччини.

Управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації висловлює щире подяку всім партнерам, які долучилися до цієї важливої справи.

Завдяки спільним зусиллям центр і надалі зможе надавати підтримку жінкам з дітьми, вагітним жінкам та родинам Донеччини, які опинилися у складних життєвих обставинах. Така допомога є важливим внеском у забезпечення належних умов проживання та розширення соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб і вразливих категорій населення.

08.06.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpati-tryvaiut-monitorynhovi-vizyty-do-mists-tymchasovoho-prozhyvannia-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Прикарпатті тривають моніторингові візити до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей

Минулого тижня обласна моніторингова комісія побувала у шести місцях тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей у Косівському та Верховинському районах. За інформацією департаменту

соціальної політики Івано-франківської ОВА, у цих закладах розгорнуто 140 ліжко-місць, а рівень їх заповненості перевищує 90 відсотків.

Під час поїздки члени комісії обговорили питання облаштування місць тимчасового проживання відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб». Особливу увагу приділили дотриманню стандартів функціонування таких закладів та питанням їх адміністрування.

Серед пріоритетних напрямів роботи Івано-Франківської обласної військової адміністрації залишається підтримка внутрішньо переміщених людей. Місця тимчасового проживання мають забезпечувати людям належні, безпечні та комфортні умови перебування, особливо коли йдеться про людей з інвалідністю, похилого віку та дітей.

Під час зустрічей також обговорили практичні питання управління МТП, зокрема необхідність переселення мешканців, реєстрації, укладання договорів, а також шляхи інтеграції внутрішньо переміщених людей у громади та вирішення викликів, з якими вони стикаються.

До складу обласної моніторингової комісії входять представники благодійних фондів «Рокада» та «Право на захист». Зокрема, благодійний фонд «Рокада» реалізує на Прикарпатті пілотний проєкт із соціальної адаптації внутрішньо переміщених українців. Його мета – допомогти мешканцям прихистків будувати самостійне життя в громадах та сприяти їхній локальній інтеграції поза межами місць тимчасового проживання.

Своєю чергою, представники благодійного фонду «Право на захист» проводять збір даних для надання грошової допомоги евакуйованим громадянам, які прибули до Івано-Франківської області.

Під час моніторингових поїздки також наголошувалося, що Прикарпаття продовжує приймати людей з тимчасово окупованих територій та регіонів, де тривають бойові дії. У зв'язку з цим опрацьовуються питання щодо розгортання додаткових місць для проживання переселенців.

Обласна моніторингова комісія продовжить роботу в місцях тимчасового проживання інших районів Івано-Франківської області вже протягом червня.

12.06.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovyni-vidbuvsia-mizhrehionalnyi-forum-dlia-pratsivnykiv-sfery-sotsialnoho-zakhystu-forum-sotsialnykh-zmin-shliakhy-pidtrymky-litnikh-liudei-vid-peremishchennia-do-intehratsii>

На Буковині відбувся міжрегіональний форум для працівників сфери соціального захисту «Форум соціальних змін: шляхи підтримки літніх людей від переміщення до інтеграції»

На Буковині відбувся міжрегіональний форум для працівників сфери соціального захисту «Форум соціальних змін: шляхи підтримки літніх людей від переміщення до інтеграції».

Близько 100 учасниць і учасників з восьми областей (Львівської, Рівненської, Тернопільської, Волинської, Чернівецької, Хмельницької, Івано-Франківської та Закарпатської) зібрались на одному майданчику, щоби напрацювати рішення для адаптації та інтеграції ВПО, зокрема літніх та маломобільних людей

Відкрила форум заступниця начальника Чернівецької обласної військової адміністрації Оксана Симак, яка наголосила на важливості розвитку якісних соціальних послуг у громадах та створення умов для гідного життя людей старшого віку, які були змушені залишити свої домівки через війну.

Під час форуму йшлося про сучасні підходи до інтеграції внутрішньо переміщених осіб похилого віку, надання соціальних послуг на рівні громад, забезпечення житлом, підтриманого проживання, стаціонарного догляду та психологічної підтримки. Окрему увагу приділили успішним практикам громад з різних регіонів України та пошуку ефективних рішень для забезпечення потреб літніх людей в умовах вимушеного переміщення.

Форум став важливою платформою для обміну досвідом, налагодження партнерства та напрацювання спільних рішень, спрямованих на посилення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб старшого віку та їх успішну інтеграцію у життя приймаючих громад.

Захід організував БФ «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» у межах проєкту з підтримки спроможності системи соціального захисту, що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

08.06.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/majzhe-1000-mariupolciv-ozdorovljatsja-cogo-sezonu-na-vinnichchini>

Майже 1000 маріупольців оздоровляться цього сезону на Вінниччині

У Стрижавці на Вінниччині стартував новий сезон оздоровлення в межах програми «ЯМаріуполь. Родина». Першими на відпочинок та відновлення прибули 82 маріупольці, серед яких 29 дітей.

Протягом 12 днів учасники проходять комплексну програму фізичного та психологічного відновлення, матимуть можливість змінити обстановку, відпочити від щоденних турбот і провести час у колі однодумців.

Для дітей і дорослих підготували насичену програму активностей. На учасників чекають творчі майстер-класи, 3D-малювання, спортивні заходи, настільні та рухливі ігри, концерти, дискотеки, розважальні програми та кінозал просто неба.

Окрему увагу приділено активному дозвіллю. Маріупольці долучаються до велопрогулянок, екопрогулянок, скандинавської ходьби, а також екскурсій Вінницею та відвідування музеїв.

Загалом у Стрижавці цього сезону заплановано 8 заїздів. Завдяки програмі оздоровлення та відновлення зможуть пройти близько 960 маріупольців, серед яких майже 500 дітей.

Нагадуємо, сімейні центри реабілітації «ЯМаріуполь. Родина» працюють під Вінницею, у Моршині та Трускавці. Додатково діти мають можливість оздоровитися на базі «Артеку» на Київщині. Цього сезону розширено можливості з оздоровлення для ветеранів, військових та їхніх родин в межах міської програми «Маріуполь з повагою до Вас», яка розроблена спільно з ветеранською спільнотою по ініціативі міського голови, керівника Маріупольської МВА Вадима Бойченка та підтримки Донецької ОДА.

11.06.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/zastupnik-ministra-osviti-i-nauki-ukraini-vidvidav-centr-%C2%ABjamariupol%C2%BB-u-lvovi>

Заступник міністра освіти і науки України відвідав центр «ЯМаріуполь» у Львові

Під час робочого візиту до Львова заступник міністра освіти і науки України Микола Трофименко відвідав центр підтримки переселенців «ЯМаріуполь». Він поспілкувався з маріупольцями стосовно освітніх питань.

Керівниця львівського осередку Валентина Бойко ознайомила заступника міністра з діяльністю мережі «ЯМаріуполь». Вона розповіла про основні напрямки роботи центрів та комплексом послуг, які надаються маріупольцям у різних містах України.

Окрему увагу під час зустрічі приділили питанням освіти. Зокрема, обговорили реалізацію меморандуму про співпрацю з Маріупольським державним університетом. Завдяки цьому «Освітньому альянсу» учні маріупольського ліцею №48 та опорної школи №66 мають можливість навчатися офлайн у Києві на базі університету.

Микола Трофименко відзначив роль мережі «ЯМаріуполь» у підтримці вимушених переселенців та збереженні зв'язків маріупольської громади в евакуації. Учасники зустрічі також обговорили подальші кроки щодо підтримки освітніх проєктів для маріупольських школярів та збереження освітнього потенціалу громади в умовах тимчасової окупації міста.

«Мережа «ЯМаріуполь» виконує надважливу місію, яка виходить далеко за межі звичайної гуманітарної підтримки. Ви не просто допомагаєте людям адаптуватися на новому місці, а по-справжньому зберігаєте єдність і силу маріупольської громади в евакуації. Пишаюся тим, як віддано команда

працює заради наших земляків та майбутнього Маріуполя», – зазначив Микола Трофименко.

13.06.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/trivae-grantova-programa-pidtrimki-veteranskogo-biznesu-dlja-zahisnikiv-mariupolja-ta-ihnih-rodin>

Триває грантова програма підтримки ветеранського бізнесу для захисників Маріуполя та їхніх родин

Наразі проходить конкурсний відбір проєктів для отримання фінансової (грантової) підтримки на започаткування або розвиток власної справи для ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та членів їхніх сімей. Підтримка ветеранського бізнесу реалізується в межах прийнятої Міської цільової програми «Маріуполь з повагою до Вас».

Програма дає можливість отримати фінансування на відкриття або розвиток бізнесу, придбання обладнання, матеріалів чи необхідних ресурсів для реалізації власної справи. Це шанс для ветеранів не лише започаткувати новий етап у цивільному житті, а й втілити власні ідеї, створити робочі місця та отримати стабільну основу для майбутнього своїх родин.

Максимальна сума гранту – до 250 000 гривень на один проєкт.

Обов'язкове співфінансування – не менше 10% від суми гранту.

Прийом заявок триватиме з 2 червня до 1 липня 2026 року (включно). Пакет документів приймається через Маріупольський ЦНАП на базі центрів «ЯМаріуполь».

Детальніше ознайомитися з переліком учасників, необхідними документами, вимогами та критеріями конкурсу можна на сайті Маріупольської міської ради – ТУТ.

Розширення можливостей матеріальної підтримки військових та їхніх родин стало можливим завдяки міській програмі «Маріуполь з повагою до Вас», яка була розроблена спільно з ветеранською спільнотою. Вона ініційована міським головою, начальником Маріупольської МВА Вадимом Бойченком за підтримки очільника Донецької ОДА Вадима Філашкіна.

08.06.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/tryvaye-vydacha-gumanitarnogo-odyagu-vid-lc-waikiki-ukraine/>

Триває видача гуманітарного одягу від LC Waikiki Ukraine

Ми продовжуємо видачу нового одягу жителям громади, отриманого у якості гуманітарної допомоги від LC Waikiki Ukraine та за особистого сприяння генерального директора компанії Олексія ГРИШКА.

Вже 900 родин забезпечені речами, що здійснили реєстрацію через онлайн-анкету. Це сім'ї, які вимушено залишили свої домівки через війсьні дії та знайшли прихисток у Сумській міській територіальній громаді. Щодня ми переконуємося, що навіть невелика допомога здатна змінювати життя на краще. Нові речі приносять радість дітям і дорослим, а для багатьох стають відчутним проявом турботи та підтримки від влади громади.

Наразі видача триває для тих, хто раніше заповнив онлайн-форму та зареєструвався. Поки що, через велику кількість зареєстрованих людей, реєстрацію тимчасово призупинено, а форма закрита. Після забезпечення одягом всіх зареєстрованих та за умови наявності одягу, онлайн-форма буде знову відкрита для реєстрації.

Дякуємо LC Waikiki Ukraine та пану Олексію ГРИШКУ – завдяки спільним зусиллям у громаді вдається створювати атмосферу доброти, взаєморозуміння та соціальної згуртованості.

08.06.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/priorytetni-napryamky-roboty-departamentu-sotsialnogo-zahystu-naselennya-za-mynulyj-tyzhden/>

Пріоритетні напрямки роботи Департаменту соціального захисту населення за минулий тиждень

За тиждень, що минув, для оформлення допомог, пільг та соціальних гарантій до департаменту звернулося понад 1,5 тис. мешканців, у тому числі 135 – на віддалені робочі місця, що розміщені у різних районах міста. Загалом за звітний період надано більше 3,5 тис. послуг соціального характеру. Крім того, жителям громади та внутрішнім переселенцям видано 417 гуманітарних наборів (за рік вже видано 13 тисяч). Нижче надаємо звіт за пріоритетними напрямками роботи.

Модульне містечко для ВПО

2 червня, згідно з рішенням відповідної комісії та після погодження Наглядовою радою Червоного Хреста України, до модульного будинку була поселена родина, яка перебувала на позачерговому обліку оскільки має

маломобільного члена сім'ї з інвалідністю І групи. Загалом зараз у квартирах проживає 31 родина (68 осіб). Одна двокімнатна квартира ще вільна.

Участь в експериментальних проєктах

Оформлено рішення про надання дитині соціальної складової послуги раннього втручання. Дана послуга спрямована на раннє виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення та забезпечення супроводу й підтримки сімей, поліпшення якості їх життя, запобігання виникненню інвалідності. Громада приймає участь в даному проєкті з листопада 2025 року і за цей час 32 дитини направлено до надавачів послуг, в тому числі з початку поточного року – 13.

Для людей старшого віку

В рамках реалізації інноваційного проєкту «Місячник здоров'я: Територія активного довголіття» у приміщенні Громадської приймальні департаменту 58 людям поважного віку презентували можливості цифровізації прийому громадян, кейс-менеджменту та електронного кабінету Централізованого банку даних з проблем інвалідності.

Оздоровлення та відпочинок дітей пільгової категорії

Сформовано групу з 60 дітей пільгових категорій, які вже відправились на оздоровлення до дитячого табору «Прага Фемілі Кемп» у Закарпатській області (за кошти обласного бюджету). Загалом на оздоровлення у 2026 році подані заяви на 814 дітей. На даний час оздоровлено 309 дітей, з них 102 – за рахунок благодійників, 49 – за кошти бюджету громади.

Для розширення можливостей із забезпечення дітей, що мешкають у громаді оздоровленням та відпочинком, направили листи українським містам-побратимам з проханням прийняти дитячі групи на відпочинок за кошти приймаючих громад.

Робота з постраждалими від збройної агресії російської федерації

Проводилася робота з мешканцями, домогосподарства яких зруйновані, або не придатні для проживання, щодо оформлення належних їм допомог за рахунок коштів бюджету громади:

- 28 домогосподарствам, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок збройної агресії рф і водночас визнане непридатним для проживання, виплачена щомісячна матеріальна допомога для покриття витрат на проживання, за травень 2026 року на 120,5 тис. гривень
- 60 мешканцям домогосподарств першого та другого під'їздів будинку 68 А по вул. Героїв Крут, виплачена щомісячна допомога для покриття витрат на проживання на період тимчасового відселення, на червень 2026 року на загальну суму 384 тис. гривень
- здійснено виплату одноразової матеріальної допомоги двом домогосподарствам, які пошкоджені внаслідок збройної агресії рф та не придатні для проживання (по 50 тис. гривень). З початку року таку допомогу виплачено 16 домогосподарствам на 1,2 млн. гривень.

Результати свідчать про системну та послідовну роботу департаменту, спрямовану на забезпечення соціального захисту та підтримки найуразливіших категорій населення Сумської міської територіальної громади.

10.06.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/sotszahyst-zvituye-robota-za-napryamom-sotsialnogo-suprovodu-vpo/>

Соцзахист звітує: робота за напрямом соціального супроводу ВПО

Кількість переселенців у нашій громаді зростає щодня. Найбільша кількість з них переміщується з прикордонних громад області, рятуючись від ворожих атак та в пошуках безпечного житла. Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради надає всебічну підтримку внутрішньо переміщеним особам. Розповідаємо про роботу з переселенцями минулого тижня.

За звітній період було оформлено документи для 169 переселенців, із них 97 осіб подали заяви на отримання допомоги на проживання. Серед усіх взятих на облік ВПО – 79% прибули з прикордонних громад Сумського району (55 осіб). Загалом на обліку перебуває більше 36 тис. внутрішньо переміщених осіб, з яких понад 20,5 тис. – мешканці саме прикордонних територій Сумського району.

На транзитному пункті щодня приймали евакуйованих громадян. За тиждень оформлено документи для 63 осіб, які залишилися проживати у громаді. Із них 38 оформили довідки про статус ВПО, а 20 подали документи на допомогу для проживання.

Під час спілкування з переселенцями фахівці визначали їхні нагальні потреби для інтеграції на новому місці. Опитано 91 особу, з яких 84 потребували гуманітарної допомоги – продукти харчування та засоби гігієни. У результаті 75 отримали продуктові набори.

Департамент також проводить моніторинг ринку праці та допомагає переселенцям із працевлаштуванням і перекваліфікацією. Із 101 особи, які раніше виявляли бажання працювати чи пройти перекваліфікацію, минулого тижня 6 підтвердили свою зацікавленість, 14 працевлаштовані, а 7 перебувають на обліку як шукачі роботи.

У співпраці з благодійною організацією «БФ «Право на захист» у напрямку кар'єрного розвитку вдалося працевлаштувати 3 жінок: на Косівщинській птахофабриці, у ТОВ «Сумська паляниця» та магазині кулінарії. Ще одна переселенка відкриває власну справу.

09.06.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/82852/yakbi-ne-bulo-utv-to-ne-znayushcho-b-mi-robili-u-dnipri-popri-vijnu-prodovzhue-pracyuvati-zasnovanij-filatovim-municipalnij-proekt-dlya-litnih-lyudej-universitet-tretogo-viku>

«Якби не було УТВ, то не знаю, що б ми робили». У Дніпрі попри війну продовжує працювати заснований Філатовим муніципальний проєкт для літніх людей Університет третього віку

Університет третього віку – це масштабний муніципальний проєкт, започаткований 10 років тому мером Борисом Філатовим. Тут літнім містянам та переселенцям пропонують дозвілля на будь-який смак – від спортивних тренувань та відвідин музеїв і театрів, до вивчення мов, опанування гаджетів та занять з правознавства, психології, агрономії тощо. Усе – безкоштовно.

Нині УТВ приділяє особливу увагу саме спортивним секціям. Із життєлюбамі працюють кваліфіковані тренери, котрі вміють не лише якісно підібрати навантаження, а й володіють навичками надання першої домедичної допомоги.

Нині учасники УТВ проводять свої тренування просто неба. Дві групи чоловіків та жінок поважного віку займаються танцювальною руханкою та гімнастикою з елементами східних єдиноборств. Такі вправи сприяють розвитку координації, гнучкості та витривалість.

Найстарша на тренуванні – 87-річна дніпрянка пані Тамара.

«Це дуже важливо. Не сидіти, рухатися. Рух – це життя. Тому треба рухатись, рухатись. У нас дуже багато усіх. Ну, все дуже добре. Якби не було університету, то я не знаю, що б ми робили», – наголошує жінка.

Ще один учасник занять просто неба пан Анатолій. Через війну чоловік був змушений покинути рідне Запоріжжя та перебратися до Дніпра. Зізнається: на початку було важко, адже не мав знайомих. Аж поки не дізнався про Університет третього віку.

«Коли узнав про університет і про цю групу, я прилетів. Я завжди був в активному пошуку того, що мені близько до серця, до душі і до фізичного стану. І це я знайшов саме тут, у Дніпрі. Що мене радує, ось близькість інтересів. Усі на одній хвилі», – розповів Анатолій.

Щоб зареєструватися в Університеті третього віку, потрібно надати заяву з пред'явленням оригіналів та копії паспорта, пенсійного посвідчення (за наявності), ідентифікаційного номеру та довідки ВПО, з указаним місцем проживання/перебування в м. Дніпрі (у випадку з внутрішньо переміщеними особами).

09.06.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/267462>

Підтримка ветеранів, ВПО та громад: начальник Полтавської ОВА зустрівся з головою Місії МОМ в Україні

За дорученням Президента України Володимира Зеленського на Полтавщині продовжують налагоджувати співпрацю з іноземними партнерами. Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич разом з командою провів зустріч із головою Місії Міжнародної організації з міграції в Україні Робертом Тернером. Зосередилися на ключових напрямках співпраці та потребах Полтавщини у сферах підтримки ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, розвитку громад і відновлення соціальної інфраструктури.

Нині в області проживають понад 65 тис. ветеранів та понад 185 тис. ВПО. За словами очільника області, особливу увагу приділяють розвитку ветеранських просторів, підготовці фахівців із супроводу ветеранів, створенню умов для їхньої реабілітації, працевлаштування та соціальної адаптації. Зокрема активно розвивається система ветеранських просторів – таких на території Полтавщини створено 21.

Також сторони обговорили питання прихистку для ВПО. Полтавщина має потенціал для розширення фонду тимчасового і постійного житла, однак потребує додаткових ресурсів для ремонту, реконструкції та облаштування відповідних об'єктів. Зауважили й щодо перспектив створення транзитного центру для евакуйованих громадян і підтримці малого та середнього бізнесу.

«Для області надзвичайно актуальними є проєкти, спрямовані на розвиток переробної галузі, ветеранського підприємництва та економічної стійкості громад. Область потребує розширення цільових грантових програм. Фокусуємося на підприємствах, які релокувалися до нашого регіону, а також тих, які постраждали внаслідок ворожих атак. Досвід минулих періодів показує, що гранти від МОМ мали колосальний попит серед підприємців області. Організація нових аналогічних проєктів дозволить суттєво зміцнити економічний потенціал Полтавщини», – сказав Віталій Дяківнич.

Роберт Тернер додав, що Місія постійно взаємодіє з центральною владою, ОМС і міжнародними партнерами, щоб залучати додаткові ресурси для підтримки людей.

«Для нас важливо бути поруч із громадами. Продовжуємо працювати в Україні та розширювати співпрацю з регіонами, зокрема з Полтавщиною. Одним із наших пріоритетів є допомога громадам у розвитку сучасних сервісів, цифрових інструментів та систем, які підвищують якість життя мешканців. Не забуваємо за питання ментального здоров'я, соціальної згуртованості та підтримку місцевих ініціатив. Міжнародна організація з міграції й надалі залишатиметься надійним партнером України в процесі

відновлення, розвитку й подолання наслідків війни», – зазначив голова Місії Міжнародної організації з міграції в Україні.

10.06.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/267485>

Полтавщина: внутрішньо переміщені особи залишаються серед груп підвищеного ризику торгівлі людьми

Повномасштабна війна змусила мільйони українців залишити свої домівки та розпочинати життя заново в інших громадах. Пошук житла, роботи, стабільного доходу та соціальної підтримки часто відбувається в умовах невизначеності, що може підвищувати ризики потрапляння в ситуації експлуатації та торгівлі людьми.

Департамент соціального захисту населення ОВА та партнери СО «Light of Норе»/БО «Світло надії», яка є членом Коаліції НУО з протидії торгівлі людьми, звертають увагу: серед осіб, які опиняються в групі ризику або постраждали від експлуатації, є й внутрішньо переміщені особи.

Зловмисники нерідко користуються складними життєвими обставинами людей, пропонуючи нібито вигідну роботу, житло чи іншу допомогу, яка насправді може приховувати ризики експлуатації.

Саме тому важливо зберігати пильність під час:

- пошуку роботи;
- пошуку житла;
- отримання допомоги від незнайомих людей;
- працевлаштування без офіційного оформлення;
- переїзду до іншого регіону або за кордон.

Щоб убезпечити себе, варто дотримуватися простих правил:

- перевіряйте роботодавців і посередників;
- не передавайте документи стороннім особам;
- повідомляйте рідних про свої плани та місце перебування;
- не погоджуйтеся на пропозиції, умови яких вам не пояснюють;
- у разі сумнівів звертайтеся за консультацією до фахівців.

Відповідно до Порядку виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2012 № 660, всім постраждалим особам виплачена одноразова матеріальна допомога.

Розмір матеріальної допомоги у 2026 році становить:

- для дітей віком до 6 років – 8451 грн.;
- для дітей віком від 6 до 18 років – 10536 грн.;
- для працездатних осіб – 9984 грн.;
- для осіб, які втратили працездатність – 7785 грн.

Інформування про ризики та ознаки торгівлі людьми залишається одним із важливих напрямів профілактики. Поінформованість, уважність до власної безпеки та своєчасне звернення по допомогу можуть стати найкращим захистом від експлуатації.

Кожна дія має значення – навіть найменший крок у напрямку боротьби з торгівлею людьми може зробити великий вплив.

12.06.2026

Дніпропетровська обласна державна адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/ponad-1000-pereselentsiv-na-dnipropetrovshchyni-shchodnia-otrymuiut-hariachi-obidy-vid-ukrzaliznytsi>

Понад 1000 переселенців на Дніпропетровщині щодня отримують гарячі обіди від Укрзалізниці

На Дніпропетровщині більш ніж 1000 переселенців щодня отримує безкоштовне харчування від Укрзалізниці. Гарячі обіди для них готують у спеціальному потязі-кухні «Food Train». Про це повідомили в ОВА.

«Запити на гаряче харчування отримували, відвідуючи місця тимчасового проживання ВПО. Опрацювали це з Укрзалізницею, яка вже втілювала проєкт з потягом-кухнею у кількох областях. І от обіди вже отримують більше тисячі переселенців в МТП та лікарнях нашого регіону», – розповіла заступник начальника Дніпропетровської ОВА Олена Буряк.

«Спочатку десь 60 людей сказали, що хочуть отримувати обіди. А потім, коли почули відгуки і скуштували, ще 30 доєднались. Це переважно старші люди, ті, у кого не дуже великий статок», – розповіла голова громадської організації, яка опікується одним з МТП, Людмила Діннік.

Їжу для переселенців готують у спеціальному потязі «Food Train». Він був створений у партнерстві з Фондом Говарда Баффета. Тут є два вагони з кухнею й морозильними камерами, окремий вагон для води. А ще ті, де живуть залізничники та кухарі. Всього на кухні працює 20 людей.

08.06.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/na-kirovogradschini-proanalizuvali-vikonannya-derzhavnih-prioritetiv-u-sferi-sotsialnoi-politiki>

На Кіровоградщині проаналізували виконання державних пріоритетів у сфері соціальної політики

Відбулася нарада під головуванням заступниці начальника Кіровоградської ОВА Катерини Колтунової з представниками територіальних громад щодо виконання пріоритетних завдань у сфері соціальної політики на 2026 рік.

Серед них – підтримка внутрішньо переміщених осіб, розвиток системи соціальних послуг, захист прав дітей, працевлаштування людей з інвалідністю та реалізація проєктів із формування життєстійкості. Також важливими були питання надання медсестринського догляду переселенцям і соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Окрему увагу приділили підтримці внутрішньо переміщених осіб. Наразі в області функціонує 81 місце тимчасового проживання у 32 громадах із загальною кількістю майже 3 тисячі ліжко-місць. Водночас попит на соціальне житло залишається високим, тому цього року планується створення ще 330 додаткових місць для проживання переселенців.

Директор департаменту соціального захисту населення ОВА Олександр Догаров наголосив на необхідності розвитку соціальних послуг на рівні громад. Наразі лише 22 територіальні громади затвердили плани розвитку соціальних послуг на 2026 рік. Крім того, посади соціальних менеджерів, які мають координувати надання соціальної підтримки мешканцям, запроваджено лише у п'яти громадах області.

Катерина Колтунова окремо звернулася до представників Кетрисанівської, Побузької та Суботцівської громад, де досі не створені профільні підрозділи соціального захисту населення.

«Прошу розробити та затвердити дієві плани розвитку соціальних послуг, передбачити впровадження нових і додаткових сервісів, запровадити посади соціальних менеджерів і таким чином посилити підтримку людей, які перебувають у складних життєвих обставинах», – зазначила вона.

Реалізація визначених пріоритетів залишається ключовим завданням для громад і перебуває на постійному контролі.

12.06.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/u-rzhyshhivskij-gromadi-rozvyvayut-zhytlovi-proyekty-dlya-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

У Ржищівській громаді розвивають житлові проєкти для внутрішньо переміщених осіб

Заступники голови Київської обласної державної адміністрації Наталія Мельничук та Іван Добровольський спільно із заступником Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анатолієм Комірним відвідали Ржищівську міську територіальну громаду. Під час робочої поїздки вони ознайомилися з ходом реалізації проєктів зі створення житла для внутрішньо переміщених осіб.

Забезпечення комфортним та безпечним житлом громадян, які були змушені залишити свої домівки через війну, залишається одним із пріоритетних напрямів роботи державної та місцевої влади. Саме тому в

Ржищівській громаді активно впроваджуються проєкти, спрямовані на створення нових житлових просторів для ВПО.

Наразі триває робота з облаштування житла на базі Ржищівського геріатричного пансіонату, а також гуртожитків трьох обласних закладів фахової передвищої освіти. Після проведення необхідних ремонтних та адаптаційних робіт ці об'єкти зможуть забезпечити належні умови проживання для людей, які постраждали внаслідок російської агресії та знайшли прихисток на Київщині.

«Наше завдання – забезпечити внутрішньо переміщених осіб гідними умовами проживання, де вони зможуть відчувати стабільність, планувати майбутнє та інтегруватися в життя громади. Це насамперед створення комфортного та безпечного середовища для людей» – зазначила Наталія Мельничук.

Під час візиту учасники обговорили стан реалізації проєктів, наявні потреби та подальші кроки для їх успішного завершення. Також приділили увагу питанням створення умов для повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади.

Ржищівська громада демонструє комплексний підхід до підтримки переселенців. Паралельно із розвитком житлових проєктів тут відкриваються нові підприємства, розширюється бізнес-середовище та створюються робочі місця. Відтак внутрішньо переміщені особи отримують можливість не лише забезпечити себе житлом, а й знайти роботу, реалізувати свій професійний потенціал та стати активною частиною громади.

«Підтримка внутрішньо переміщених осіб залишається одним із ключових пріоритетів Київщини. Важливо не лише надати людям житло, а й створити умови для працевлаштування, соціальної адаптації та активної участі в житті громади. Саме комплексний підхід допомагає створити гідні умови для проживання людей», – наголосив Іван Добровольський.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

09.06.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-lubinetsk-polityka-ukrainy-vpo-zhyteli-okupovanykh-terytorii/33776915.html>

Лубінець розкритикував політику України щодо переселенців та жителів окупованих територій

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець заявив в інтерв'ю Радіо Свобода, що вважає державну політику

України щодо внутрішньо переміщених осіб та людей на тимчасово окупованих територіях «кардинально проваленою».

Серед найбільших проблем у цій сфері він назвав:

- відсутність профільного міністерства
- відсутність «сталого, зрозумілого державної політики» стосовно внутрішньо переміщених осіб
- відсутність реєстру ВПО та обліку їх потреб, обліку втраченого ними житла
- дискримінацію щодо різних категорій ВПО, коли ті громадяни, які виїхали з тимчасово окупованих територій з 2014 по 2022 рік не можуть скористатися певними програмами підтримки, які доступні тим, хто переїхав після 2022 року

«Українська влада повинна: по-перше, облікувати всіх громадян, по-друге, їм допомогти, наскільки ми можемо, по-третє, ну принаймні розуміти, який масштаб трагедії», – сказав він.

Лубінець розповів про роботу Офісу омбудсмена в допомозі з виїздом українцям із окупованих територій. За його словами, до нього звертаються громадяни з тимчасово окупованих територій із різними проханнями: допомогти із логістикою чи пошуком фінансування. Також люди запитують, як їх зустріне Україна, якщо вони отримали російський паспорт в окупації.

Зараз, за словами Лубінця, є змога виїхати з окупації через контрольний пункт «Доманове» між Україною й Білоруссю, він офіційно відкритий з 2024 року:

«З нашої сторони – це Волинська область. Юридично станом на зараз це єдиний пункт перетину, через який можуть евакуюватися громадяни України з тимчасово окупованої території України. Але для цього їм треба виїхати фізично на територію РФ, потім на територію Білорусі і через цей пункт перетину заїхати в Україну. З моменту відкриття, це з середини 2024 року до 31 грудня 2025 року пройшло більше 17 000 цивільних громадян України, включаючи більше 1400, я можу помилитися, 1113 українських дітей», – розповів омбудсман.

У інтерв'ю Дмитро Лубінець озвучив цифру в 1 438 дітей, які перетнули КПВВ Доманове, проте редакція Радіо Свобода після інтерв'ю уточнила цифру та в Офісі Омбудсмена підтвердили перетин 1113-ти дітей через кордон на цьому пункті.

Уряд 2025 року розформував Міністерство національної єдності України, яке до 2024 року мало назву Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. До перейменування воно відповідало, зокрема, за державну політику з питань окупованих територій і допомогу внутрішньо переміщеним особам. Його функції приєднали до Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Новопризначений тоді міністр національної єдності Олексій Чернишов заявляв, що повноваження старого МінТОТ розділять між Міністерством розвитку громад та територій і Міністерством соціальної політики.

Правозахисні організації в липні 2025 року, на тлі повідомлень про прийдешню ліквідацію Міннацесності, закликали уряд пріоритизувати державну політику з допомоги, зокрема, жителям окупованих територій і ВПО.

12.06.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/127423-derzhavna-politika-schodo-pereselentsiv-ta-ljudej-jaki-viizhdzhajut-z-okupatsii-e-sistemnim-provalom-urjadu-lubinets>

«Державна політика щодо переселенців та людей, які виїжджають з окупації, є системним провалом уряду», – Лубінець

В Україні досі немає повноцінного обліку постраждалих від війни, а стратегія щодо ВПО, яку розробляли 2 роки, була затверджена лише у 2026-ому.

Про це в ефірі ток-шоу «Новий відлік» заявив Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець.

За його словами, кількість внутрішньо переміщених осіб офіційно вже понад рік залишається на рівні 4,6 млн людей. Водночас, за даними, озвученими під час засідання ТСК, майже 600 тисяч українців знялися з обліку ВПО через застосунок «Дія». А також немає експертизи, через які причини люди це роблять.

«Ми не знаємо, чому вони це зробили і куди поїхали. Частина могла виїхати за кордон, а частина – повернутися на окуповані території через провалену державну політику», – таку думку висловив омбудсман.

Лубінець також розкритикував розмір державної допомоги для переселенців, наголосивши, що виплати на проживання у розмірі 2000 грн для дорослих та 3000 грн для дітей і людей з інвалідністю є недостатніми. Крім того, він звернув увагу на те, що через встановлені урядом критерії частина родин взагалі втрачає право на таку підтримку. Наприклад, якщо дохід однієї родини перевищує 18 000 грн – автоматично припиняється допомога на проживання.

Омбудсман заявив, що за роки повномасштабної війни в Україні фактично не з'явилося достатньо нового житла для переселенців, а саме житлове питання та допомога на проживання залишаються ключовим для людей, які втратили домівки.

Окремо Лубінець звернув увагу на складність отримання українських документів жителями окупованих територій. За його словами, якщо у 2015–2017 роках щороку близько 25–30 тисяч громадян зверталися за оформленням документів, пов'язаних із народженням, смертю чи шлюбом на окупованих територіях, то у 2025 році таких звернень було лише 5500.

Омбудсман зазначив про нерівність у підходах до різних категорій переселенців. За його словами, фактично сформувалася ситуація, коли існують «різні підходи» до ВПО залежно від часу їхнього переміщення.

Зокрема, люди, які виїхали з окупованих територій у період з 2014 по 2022 рік, не мають доступу до тих самих фінансових програм підтримки, що й переселенці після початку повномасштабного вторгнення, які втратили житло внаслідок бойових дій.

На його думку, відповідальність за ситуацію наразі лежить на уряді загалом, а не на одному окремому міністерстві. Він нагадав, що профільне міністерство (національної єдності – ред.) у сфері захисту прав ВПО було ліквідовано, а його функції розподілили між трьома різними міністерствами.

Згодом, за словами Лубінця, також було ліквідовано Міністерство національної єдності України. Наразі питаннями внутрішньо переміщених осіб займаються Міністерство розвитку громад та територій України і Міністерство соцполітики України, однак, як зазначив посадовець, узгодження навіть стратегічних рішень між ними тривало значний час.

Водночас він позитивно оцінив нещодавно затверджену стратегію щодо ВПО, оскільки в документі враховані рекомендації Офісу омбудсмана. Проте, за його словами, самого ухвалення документа недостатньо – держава має запропонувати переселенцям реальні рішення щодо житла та захисту їхніх прав.

За його словами, після затвердження стратегії необхідно терміново переходити до практичних кроків її реалізації. Також він підкреслив важливість вирішення двох ключових питань для ВПО: забезпечення житлом та гарантування захисту їхніх прав з боку держави.

Лубінець зазначив, що без відповіді на ці проблеми люди не будуть виїжджати з окупованих територій, а також не повертатимуться в Україну з-за кордону.

На запитання про те, чи реально забезпечити всіх внутрішньо переміщених осіб житлом, Лубінець відповів, що це не лише можливо, а й необхідно. Водночас він наголосив на відсутності системного обліку ВПО з боку держави, через що невідомо ані реальна кількість переселенців, ані обсяг необхідного фінансування для житлових програм.

За його словами, міжнародні партнери вже запустили міжнародний реєстр збитків, який включає 21 категорію постраждалих. Станом на зараз туди подано близько 150 тисяч заявок, і ведеться облік постраждалих із розрахунком потреб у фінансуванні.

Однак цей реєстр не передає дані українським державним органам, тому Україні необхідно виконати власний облік постраждалих і сформувати повну статистику – так звану «домашню роботу». Лише після цього, на його думку, стане зрозуміло, скільки саме коштів потрібно на відновлення та житлові програми. Лубінець вважає, що міжнародним партнерам варто спрямовувати підтримку не у форматі одноразових виплат на повернення, а через окремі програми забезпечення житлом.

12.06.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/127430-postijni-perevirki-vpo-potribno-pripiniti-a-viizd-z-okupatsii-sprostiti-lubinets>

«Постійні перевірки ВПО потрібно припинити, а виїзд з окупації – спростити», – Лубінець

Омбудсман Дмитро Лубінець закликає припинити постійні перевірки та ідентифікацію окремих категорій внутрішньо переміщених осіб і наполягає на внесенні змін до урядових рішень. Він уже звернувся з відповідним поданням до Міністерства соцполітики України та піднімав це питання на засіданні парламентського комітету з питань соціальної політики.

Про це Уповноважений Верховної Ради з прав людини заявив у етері ток-шоу «Новий відлік».

Він наголосив, що нинішня система змушує проходити повторну верифікацію навіть тих громадян, які давно виїхали з окупованих територій або взагалі не жили в окупації.

На його думку, вирішенням проблеми могло б стати внесення змін до урядової постанови, які дозволили б скасувати постійну верифікацію для окремих категорій громадян, зокрема тих, чиї дані вже підтверджені через державні реєстри та Пенсійний фонд України. Окремо під час етеру ведучий Андрій Діхтяренко порушив питання виїзду громадян з окупованих територій через пункт пропуску «Мокрани – Доманове», який наразі залишається єдиним маршрутом такого типу між Україною, Білоруссю та Росією.

Питання відкриття додаткових пунктів перетину Лубінець обговорював під час зустрічі з російською уповноваженою з прав людини Яною Лантратовою. Омбудсман зазначив, що пункт «Мокрани – Доманове» був відкритий у червні 2024 року, зокрема після його звернень та рекомендацій.

За два роки через цей пункт до України повернулися 18 129 людей, серед яких 1 489 дітей, – повідомив він.

Лубінець наголосив на необхідності спрощення процедури виїзду з окупованих територій шляхом відкриття додаткових пунктів перетину. Водночас він зазначив, що реалізація такого рішення значною мірою залежить від позиції Росії.

За його словами, нинішній маршрут залишається складним через процедури фільтрації, вимоги щодо наявності російських документів та значні фінансові витрати для громадян.

Омбудсман також подякував міжнародним партнерам, які допомагають українцям залишати окуповані території. Він повідомив, що лише протягом останніх двох тижнів за сприяння Офісу омбудсмана вдалося евакуювати 10 підлітків віком 18–19 років та 68 дорослих, які звернулися по допомогу безпосередньо до установи.

11.06.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/blog/1175622.html>

Політика, якої немає: чому Україна досі не відповіла на головне питання про ВПО

Під час засідання Тимчасової слідчої комісії я поставив питання, яке здається простим лише на перший погляд. Насправді воно є головним.

Коли людина перестає бути внутрішньо переміщеною особою?

В Україні сьогодні понад 4,6 мільйона ВПО. Для більшості ця цифра давно перетворилася на статистику. Ми чуємо її настільки часто, що майже перестали замислюватися, що стоїть за нею.

А за нею – мільйони людських доль. Хтось покинув Луганськ ще у 2014 році. Хтось втратив дім у Маріуполі чи Бахмуті після повномасштабного вторгнення. А для когось статус ВПО починається просто зараз – разом із черговою евакуацією з прифронтового міста чи села.

Чи перестає людина бути ВПО після отримання житла? Стабільної роботи? Після того, як її діти підуть до школи в новій громаді? Чи статус переселенця в Україні фактично стає безстроковим?

Як не без гіркої іронії зауважив мій колега Максим Ткаченко: «Ми просто кажемо про якийсь процес, який не має закінчення, не має кінця».

Саме тут проходить межа між наявністю і відсутністю державної політики. Якщо держава не може пояснити, коли людина перестає бути ВПО, – важко говорити, що вона взагалі має політику щодо ВПО.

Картина, що не складається

Під час засідання Тимчасової слідчої комісії прозвучало те, про що багато хто говорить кулуарно вже не перший рік. Не від громадських активістів і не від опозиційних політиків, а фактично від усіх ключових учасників дискусії.

Після дванадцяти років війни держава досі не сформувала цілісного підходу щодо внутрішньо переміщених осіб.

Омбудсмен Дмитро Лубінець сформулював це стримано: відсутність затвердженої Стратегії фактично означає відсутність стратегічних орієнтирів. На засіданні ТСК я сказав жорсткіше: в Україні фактично відсутня державна політика щодо ВПО.

Проблема не в тому, що Кабмін не ухвалив черговий документ. Вона в тому, що держава досі не відповіла сама собі на базове питання: яку перспективу вона пропонує 4,6 мільйонам власних громадян.

І за окремими фактами й поясненнями, за доказами кричущих зловживань і порушень закону, дедалі чіткіше проступає одна картина. І вона ніяк не складається в цілісний сюжет – з державної точки зору.

Держава не має затвердженої Стратегії щодо ВПО.

Не має повноцінної системи обліку людей, які постраждали від війни.

Не виконала власні законодавчі зобов'язання щодо механізмів підтримки постраждалих.

І досі не визначила єдиний центр відповідальності за всю політику щодо переселенців.

Перелік можна продовжувати...

І кожен з цих проблем, при бажанні, можна пояснити браком ресурсів чи складністю воєнного часу тощо. Але все разом – це вже не збіг обставин чи тимчасові складнощі. Це політика, якої немає.

600 тисяч без пояснень

Особливо показовою стала дискусія навколо понад 600 тисяч людей, які самотійно зникли з обліку ВПО через «Дію». Проблема не в самій цифрі. Проблема в нездатності пояснити, які процеси за нею стоять, і зробити висновки.

Найточніше стан справ описує фраза, що прозвучала на засіданні: «Держава запустила масштабний процес без інструментів аналізу його наслідків». Історія з 600 тисячами – лише один із проявів значно глибшої проблеми.

Ще один показовий факт: станом на сьогодні в Україні не існує державної системи обліку осіб, які постраждали від війни починаючи з 2014 року. Як підкреслили на засіданні ТСК, закон №4071 і постанова КМУ №450 заклали правову основу для створення державної системи обліку постраждалих від війни. А сама система мала поетапно запрацювати ще у 2025 році. Фактично ж цей процес зупинився.

Водночас міжнародний Реєстр збитків уже відкрив 21 категорію заяв і отримав понад 150 тисяч звернень від українців. Парадоксально, але міжнародні партнери сьогодні мають більш системний підхід до обліку наслідків війни, ніж українська держава.

Країна не знає точно, скільки людей потребують підтримки. Не знає, чому сотні тисяч громадян зникають із реєстру ВПО. І не має повної картини наслідків власних рішень.

Красномовний приклад: під час засідання прозвучало питання, яке на перший погляд стосувалося лише Донеччини – хтось знає, де сьогодні всі шахтарі з Покровська, Мирнограда і Добропілля?

Відповідь виявилася показовою – держава цього не знає.

Де сьогодні працюють люди, які були змушені залишити свої міста? Чи взагалі вони знайти нову роботу. Чи інтегрувалися в громади. Чи потребують додаткової підтримки. На державному рівні вони просто загубилися.

І насправді це питання не про шахтарів і навіть не про Донеччину.

Це питання про всю державну політику щодо внутрішнього переміщення. Бо якщо ми не бачимо подальшого маршруту людей після переселення, то йдеться вже не про окрему професію чи окремий регіон. Йдеться про мільйони громадян, які одного дня просто зникають із поля державного зору.

До»Дія»лися.

Стратегія без орієнтирів і мети

На ключові, давно назрілі питання мала б відповісти нова Стратегія державної політики щодо внутрішнього переміщення до 2030 року.

Та урядовий проєкт цього документа не додав ясності. Навпаки.

Перед нами масштабний текст із десятками завдань, індикаторів, напрямів діяльності та координаційних механізмів. Він детально пояснює, як саме державна машина планує працювати з проблемою внутрішнього переміщення.

Але до якого результату ми хочемо прийти? Скільки людей мають отримати житло? Скільки родин – перестати залежати від допомоги? Скільки переселенців мають інтегруватися в нові громади?

Стратегія багато говорить про координацію, моніторинг, взаємодію та спроможність громад. Але значно менше – про те, якою має стати ситуація для конкретної людини через п'ять років.

І саме тому дискусія про брак державної політики щодо ВПО сьогодні звучить уже не як критика. А як констатація факту.

І проблема не лише в самій недоладній Стратегії. Так, закон прямо зобов'язував уряд ще до 18 лютого 2025 року подати до Верховної Ради окремий законопроект про підтримку осіб, яким завдано немайнової шкоди внаслідок російської агресії. Минув понад рік після встановленого строку, але документа досі немає.

Виходить дивна ситуація: держава не лише не знає, куди саме хоче привести мільйони переселенців. Вона навіть не завершила формування базових механізмів підтримки людей, які вже постраждали від війни.

Дванадцять років тимчасовості

На засіданні ТСК прозвучала цифра, яка змушує замислитися. Якщо рахувати від початку війни у 2014 році, свої домівки були змушені залишити близько 8,5 мільйона українців. Це не окрема соціальна група. Це вже масштаб, населення окремої країни.

Статус ВПО задумувався як тимчасовий інструмент підтримки. Передбачалося, що держава допоможе людям пережити складний період, інтегруватися на новому місці або повернутися додому.

Натомість сьогодні маємо покоління дітей, які вирости у статусі переселенців. Сотні тисяч родин, для яких тимчасове переміщення давно стало новою реальністю. Мільйони людей, які роками будують життя на новому місці, працюють, сплачують податки, виховують дітей – і при цьому залишаються «внутрішньо переміщеними особами» в державних документах.

А країна й далі житиме з дивною ситуацією, коли через дванадцять років після початку війни ми добре знаємо, як людина стає ВПО. Маємо цілий набір формальних критеріїв, реєстрів, процедур і адміністративних механізмів. З горем пополам вчимося обліковувати переселенців, перевіряти їхній статус і вести статистику.

Але досі не знаємо, де для мільйонів людей закінчується ця задовга дорога від втраченого дому.

І поки держава не здатна дати чесну відповідь на це питання – всі нові стратегії, програми, плани й механізми ризикують залишатися грою в бюрократичний бісер.

Сергій Козир, народний депутат України, голова ТСК із розслідування можливих порушень у використанні бюджетних коштів, виділених на підтримку ВПО.

09.06.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/svit-u-nimechchini-rizko-zrosla-kilkist-ukraintsiv-prizovnogo-viku-sered-bizhentsiv>

У Німеччині різко зросла кількість українців призовного віку серед біженців

Серед близько 95 тис. українців, які з березня 2025 року прибули до Німеччини, майже 60% становлять чоловіки призовного віку – це різко контрастує з початком повномасштабної війни, коли до країни переважно виїжджали жінки з дітьми

Про це свідчать дані Федерального відомства у справах міграції та біженців (BAMF), які воно надало виданню Redaktionsnetzwerk Deutschland.

Станом на 30 травня в Німеччині перебували 1 млн 348 тис. біженців з України, зокрема 356 тис. чоловіків віком від 18 до 63 років. Для порівняння: у березні 2025 року таких чоловіків було 298 тисяч. Причиною зростання вважають пом'якшення правил виїзду – з серпня 2025 року чоловіки віком 18–22 роки знову отримали можливість без обмежень виїжджати з України.

На тлі цих даних федеральний міністр внутрішніх справ Александр Добрінт зажадав скасувати норму автоматичного надання захисного статусу українським чоловікам призовного віку. Якщо це буде реалізовано, вони змушені будуть проходити звичайну процедуру отримання притулку – зі значно меншими шансами залишитися в країні. За даними RND, Добрінт має підтримку більшості міністрів ЄС. Єврокомісія має відреагувати до кінця червня.

Канцлер Фрідріх Мерц ще торік звернувся до Зеленського із проханням запровадити суворіші обмеження на виїзд для молодих чоловіків. «Я попросив його подбати про те, щоб ці молоді люди залишалися в країні, бо вони там потрібні, а не в Німеччині», – сказав він.

Натомість Альянс українських організацій у Німеччині виступає за збереження необмеженого права на перебування для всіх біженців. «Права людини мають дотримуватися навіть в умовах війни», – заявила голова організації Олександра Бінерт.

10.06.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-ukraintsyam-yaki-povertayutsya-z-za-kordonu-potribno-bude-zanovo-adaptovuvatisya-eksministerka-sotspolitiki-zholnovich>

Українцям, які повертаються з-за кордону, потрібно буде заново адаптовуватися, – ексміністерка соцполітики Жолнович

Україна поки не має системи підтримки громадян, які повертаються з-за кордону після кількох років життя в інших країнах.

Таку думку висловила керівниця соціальних проєктів РН Capital, міністерка соціальної політики України (2022-2025) Оксана Жолнович у програмі «Євроінтеграція» з Юрієм Фізером на Еспreso та Slawa.TV.

«Цілісного якогось такого єдиного плану немає (як повертати українців з-за кордону, – ред.) Є окремі заходи, які орієнтовані на різні категорії різних людей, але ми розуміємо, що наша країна, як сьогодні інституційний суб'єкт, як держава, не має відповідей на всі питання, які стоять перед українцями, що виїхали за кордон. Бо це найперше безпекові питання. Ми повинні теж розуміти, що чотири роки війни дуже нас розвели. Ми звикли до блекаутів, ми звикли до обстрілів, ми вже не так реагуємо на повітряні тривоги. А ті люди, які не бачили цього не чули, вони на це реагують зовсім по-іншому. В мене подруга, буквально вчора розмовляла, їхала в потязі з жінкою, яка вперше за чотири роки повернулась в Україну короткостроково. І в неї була паніка всю дорогу. І коли зупинився потяг і ця їй порадила, каже: «Ну, візьми на всякий випадок ковдру, бо, напевно, нам скажуть вийти». Для неї це був шок. Вона не очікувала, тобто все, до чого ми вже більш-менш звикли, для цих людей є шок», – сказала вона.

За словами Оксани Жолнович, людям, які повертаються до України після кількох років життя за кордоном, можуть знадобитися спеціальні програми адаптації та підтримки.

«Тому питання безпеки, питання розуміння тих наших процесів також буде важливим. І це означає, що нам потрібна зворотня реінтеграція, зворотні послуги. Ми вже повинні розуміти, що ці люди не приїдуть, як були. Вже значний розбіг між досвідом тих українців, які тут проживали і тих, які здобули якийсь досвід інший за кордоном. І з ними теж треба працювати, ну не як з іноземцями, але в тому числі теж пропонувати їм послуги, пропонувати їм супровід: соціальний супровід, психоемоційний супровід, супровід в рамках робочого місця. Для них потрібен окремий набір послуг. Поки що таких послуг в Україні немає. Є розмови, є, напевно, фіксування проблеми, але немає таких послуг», – додала вона.

10.06.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4uxguAT>

Від діаспори до глобальної нації: що показав Саміт світового українства у Берні

Берн, Швейцарія – Понад 350 представників українських громад, громадських організацій, державних інституцій та експертного середовища з більш ніж 50 країн світу зібралися 5–7 червня у швейцарському Берні на Саміті світового українства. Захід, організований Світовим Конгресом Українців спільно з Українським товариством у Швейцарії та за підтримки Міністерства закордонних справ України, став не лише найбільшою міжнародною зустріччю української діаспори останніх років, а й спробою сформулювати нову роль українців за кордоном у час війни та майбутньої відбудови держави. Підсумком форуму стала Бернська декларація «Єдині в національній дії», однак головним результатом саміту стало усвідомлення того, що українська нація сьогодні значно ширша за державні кордони України.

Упродовж десятиліть українська діаспора виконувала передусім роль хранителя пам'яті та культури. Саме громади за кордоном зберігали українську мову, підтримували церкви, школи та культурні інституції в той час, коли Україна ще не мала власної незалежної держави або переживала складні історичні періоди.

Повномасштабне російське вторгнення кардинально змінило цю роль.

Мільйони українців, які після 2022 року опинилися у країнах Європи та світу, сформували нову реальність. Вони стали не лише біженцями, чи тимчасовими переселенцями. Серед них – підприємці, науковці, інженери, лікарі, журналісти, військові родини та представники місцевого самоврядування. Саме тому у Берні дедалі частіше звучало не слово «діаспора», а поняття «світове українство».

Це не лише зміна термінології. Це зміна самого підходу до розуміння української нації.

«Майбутнє України формується не лише в межах її кордонів, а всюди, де живуть українці», – наголосила під час саміту заступниця міністра закордонних справ України Мар'яна Беца.

Україна після війни починається вже зараз

Хоча війна залишалася центральною темою всіх дискусій, учасники форуму говорили насамперед про майбутнє.

Окремі панелі були присвячені відбудові України, участі українців за кордоном у демократичних процесах, економічній співпраці та ролі громад у міжнародному лобіюванні українських інтересів.

Голова Центральної виборчої комісії України Олег Діденко порушив питання залучення мільйонів українців за кордоном до майбутніх виборчих процесів. Своєю чергою, Уповноважений Верховної Ради з прав людини

Дмитро Лубінець наголосив на необхідності захисту прав громадян, які були змушені залишити країну через війну.

За офіційними даними Міністерства закордонних справ України, сьогодні за кордоном перебувають близько 8,4 мільйона українців, які виїхали після початку повномасштабної агресії Росії.

Саме ця цифра дедалі більше змушує українську державу та міжнародних партнерів замислюватися над питанням: яким буде зв'язок цих людей з Україною через п'ять чи десять років.

Українці як ресурс для Європи

Одним із найцікавіших моментів саміту стала презентація результатів дослідження щодо економічного внеску українських переселенців у Польщі.

Голова Фонду «Український дім» у Варшаві, Мирослава Керик, представила дані дослідження, проведеного разом із Deloitte.

За її словами, у 2024 році українські переселенці забезпечили близько 2,7% польського валового внутрішнього продукту.

Ще більш показовими стали фінансові результати. Лише у 2023 році українці сплатили до польського бюджету близько 15 мільярдів злотих податків та соціальних внесків. Це приблизно вп'ятеро більше, ніж Польща витратила на державну допомогу українським біженцям.

Ці цифри руйнують один із найпоширеніших міфів, який дедалі частіше використовують популістичні політичні сили в різних країнах Європи: нібито українські переселенці є виключно тягарем для соціальних систем.

Натомість досвід Польщі показує протилежне. Швидкий доступ до ринку праці та можливість відкривати власний бізнес дозволили українцям не лише інтегруватися, а й стати частиною економічного розвитку країни.

Повернення неможливе без безпеки

Питання повернення українців додому також стало однією з центральних тем саміту.

Комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаєрти застеріг європейські уряди від ухвалення передчасних рішень щодо припинення режимів захисту для українців.

«Не існує безпечних районів України», – наголосив він під час дискусії в Берні.

За словами посадовця, війна триває, а безпекова ситуація для цивільного населення в багатьох регіонах навіть погіршилася.

Подібну позицію висловив і Дмитро Лубінець, який переконаний, що тимчасовий захист має діяти щонайменше до завершення активних бойових дій.

Фактично на Саміті прозвучав важливий сигнал: повернення українців має бути добровільним, безпечним і ґрунтуватися не на політичних очікуваннях, а на реальних умовах життя в Україні.

Голос фронту в центрі Європи

Попри численні дискусії про майбутнє, учасники саміту постійно поверталися до головної теми – війни.

Особливо емоційною стала зустріч із військовими, представниками бойових підрозділів та легендарною українською парамедикинею Юлією Паєвською, відомою як Тайра.

Командири підрозділів безпілотних систем та аеророзвідки розповідали про те, як швидко змінюється сучасна війна та наскільки критичною залишається підтримка міжнародних партнерів і українських громад за кордоном.

«Ми воюємо технологіями, а не людьми», – наголосив представник 2-го корпусу Національної гвардії України «Хартія» Іван Ковальчук.

А Юлія Паєвська нагадала присутнім просту, але важливу річ:

«Ваші гроші купують обладнання, яке рятує наших побратимів. Ваш внесок рятує чиєсь життя.»

Саме цей зв'язок між українцями за кордоном та фронтом став одним із наскрізних мотивів усього форуму.

Українські військовослужбовці та ветерани на Саміті світового українства в Берні закликали діаспору продовжувати підтримку Сил оборони України. За словами учасників дискусії, своєчасне забезпечення технологіями, дронами та медичним обладнанням безпосередньо впливає на збереження життів українських бійців на фронті.

Бернська декларація як політичний сигнал

Підсумком Саміту стала Бернська декларація світового українства «Єдині в національній дії».

У документі учасники підтвердили підтримку перемоги України, її європейського майбутнього, відновлення територіальної цілісності, притягнення Росії до відповідальності та необхідність посилення міжнародної підтримки Києва.

Однак головне значення декларації полягає не в окремих формулюваннях.

Уперше на такому рівні було зафіксовано нове бачення українців світу як невід'ємної частини української нації та одного з ключових ресурсів держави.

У документі прямо сказано, що глобальна українська єдність – не символ, а стратегічна передумова успіху України.

І саме це, схоже, стало головним висновком бернського форуму. Українці світу більше не хочуть бути лише спостерігачами чи донорами. Вони претендують на роль співтворців майбутньої України – держави, яка після війни потребуватиме не лише відбудови міст і доріг, а й нового суспільного договору між Україною та мільйонами її громадян по всьому світу.

09.06.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/u-polshhi-zmenshuehtsya-kilkist-ukra%d1%97nskikh-pracivnikov-chastina-povertaehsya-dodomu-abo-pere%d1%97zhdzhaeh-do-inshikh-kra%d1%97n/>

У Польщі зменшується кількість українських працівників: частина повертається додому або переїжджає до інших країн

На польському ринку праці спостерігається поступове скорочення кількості працівників з України. Як повідомляє видання WNP, частина українців повертається на батьківщину, тоді як інші обирають для працевлаштування країни Західної Європи, де пропонуються вищі заробітні плати та ширші соціальні гарантії.

За словами представників кадрового сектору, українці залишаються найбільшою групою іноземних працівників у Польщі, однак їхня частка поступово зменшується. На рішення про переїзд впливають як економічні чинники, так і зміни на європейському ринку праці. Зокрема, дедалі більше українців знаходять роботу в Німеччині, Нідерландах та інших країнах Західної Європи.

Через нестачу робочої сили польські роботодавці активно шукають нові джерела трудової міграції. За даними WNP, вакансії, які раніше переважно займали українці, дедалі частіше заповнюють працівники з Азії та Південної Америки. Йдеться, зокрема, про громадян Колумбії, Філіппін, Індії та Непалу, кількість яких на польському ринку праці продовжує зростати.

Експерти зазначають, що така тенденція може змінити структуру трудової міграції в Польщі в найближчі роки. Роботодавці дедалі активніше співпрацюють з агентствами з працевлаштування за межами Європи, намагаючись компенсувати кадровий дефіцит у промисловості, логістиці, будівництві та сфері послуг. Водночас українські працівники й надалі залишаються важливою частиною польської економіки, хоча їхня мобільність та можливість обирати інші країни для роботи поступово зростають.

10.06.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/komu-z-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-potribno-akualizuvati-dani-pesel-ukr-do-31-serpnia-2026-roku/>

Кому з українців у Польщі потрібно актуалізувати дані PESEL UKR до 31 серпня 2026 року?

У зв'язку зі змінами до польського законодавства деяким громадянам України, які мають тимчасовий захист у Польщі, необхідно оновити дані в реєстрі PESEL UKR.

Вимога підтвердити особу до 31 серпня 2026 року стосується не всіх громадян України зі статусом UKR. Оновити (актуалізувати) дані повинні ті громадяни України, які:

- отримали номер PESEL UKR без пред'явлення дійсного закордонного паспорта України;
- мають паспортний документ, строк дії якого закінчився;
- отримували PESEL UKR на підставі документа, строк дії якого був продовжений у встановленому порядку.

Якщо під час оформлення PESEL UKR було пред'явлено чинний закордонний паспорт, який залишається дійсним, актуалізувати дані не потрібно.

За інформацією Міністерства цифровізації Республіки Польща, нові вимоги, переважно стосуються дітей та підлітків.

09.06.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/chehiya-vyplachuye-ukrayinskym-bizhencyam-dedali-menshe-gumanitarnoyi-dopomogy-8889073>

Чехія виплачує українським біженцям дедалі менше гуманітарної допомоги

Нинішній чеський уряд від часу приходу до влади наприкінці минулого року перестав оприлюднювати дані про внески біженців до бюджету, але й далі публікує інформацію про виплачену біженцям гуманітарну допомогу. І ці цифри постійно зменшуються, пише інтернет-видання Novinky.cz.

Наприклад, у квітні було здійснено 40,2 тисячі виплат гуманітарної допомоги – кожна виплата призначена одному домогосподарству. Це лише мала часточка від того, що чеська держава виплачувала 2022 року, після припливу хвилі біженців від війни Росії проти України.

Нинішній міністр праці і соціальних питань Алеш Юхелка (ANO) місяць тому обіцяв: «Статистику ми продовжимо, але на підставі твердих даних».

За попереднього уряду Мінпраці щокварталу оприлюднювало дані про внески біженців до бюджету і видатки на них. І, за тими даними, біженці були економічно вигідні для Чехії.

І Юхелка, і прем'єр-міністр Андрей Бабіш (ANO) постійно ставлять під сумнів статистику попередників. Вони, наприклад, не згодні з тим, що міністерство зараховувало до внесків також і оцінки сплачених біженцями сум податку на додану вартість – хоча ці суми, без сумніву, є їхніми внесками до бюджету.

Але про виплати гуманітарної допомоги Мінпраці й далі має дані. «Це публічні відкриті дані», – каже Юхелка.

Тенденція на зниження виплат незмінна

Останні наразі доступні цифри стосуються квітня цього року: тоді було здійснено 40,2 тисячі виплат на загальну суму в 590 мільйонів крон. Нині в Чехії, за даними Міністерства внутрішніх справ, зареєстровано 388 тисяч осіб із тимчасовим захистом, для яких, якщо вони в скрутному становищі, і призначена гуманітарна допомога.

«Ці цифри відповідають тому, що допомогу отримують люди, які її дійсно потребують», – сказала виданню Novinky.cz Ільнара Дудаш, директорка Українського центру в Брні, який допомагає з інтеграцією українців до чеського суспільства. Вона додала, що, за ліченими винятками, до неї не звертаються люди, які потребували б допомоги з отриманням «гуманітарки».

При цьому нинішні цифри – лише незначна часточка того, що чеська держава виплачувала невдовзі після початку повномасштабної агресії Росії проти України. Наприклад, у квітні 2022 року було здійснено 265 тисяч виплат гуманітарної допомоги на суму понад 1,3 мільярда крон. На рік пізніше виплат було помітно менше – 91,9 тисячі. Нижчою була й загальна сума їх – 634 мільйони крон.

Ці цифри не завжди тільки знижувалися – кілька разів ставалися й незначні коливання вгору. Але загальна тенденція на зниження залишається незмінною.

«Гуманітарна допомога означає виплату на життєві потреби і водночас виплату на житло з тим, що беруться до уваги всі доходи і можливі заощадження прохача», – мовиться в матеріалах Міністерства праці. Так що економічно самодостатні люди не мають права на цю допомогу.

Іноземці як політична ціль для політиків

«Зрозуміло, що з часом чимдалі більше людей інтегрується в ринок праці. І сьогодні користь від біженців для державної каси буде, безумовно, більшою, ніж пів року тому», – каже Мартін Розумек із Організації допомоги біженцям.

Але, вважає він, нинішній уряд буде цю користь применшувати. І, навпаки, буде зростати кількість повідомлень про злочинність серед українців, хоча вона відповідає їхній частці в чеському суспільстві. «Іноземці – дуже легка політична ціль для політиків», – каже Розумек.

Водночас уряд хоче суворіше контролювати, щоб гуманітарну допомогу не отримували незаконно люди, які не мають на неї права – наприклад, фактично живуть в Україні, приїжджаючи до Чехії тільки для оформлення. Як заявляв міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар (ANO), лише від початку цього року було виявлено кількасот випадків зловживань системою гуманітарної допомоги, яку отримували українці, що взагалі не проживали в Чехії. Також від початку року поліція відкрила понад 40 кримінальних проваджень із цього приводу, заподіяна шкода перевищує 18 мільйонів крон, повідомляв міністр.

Речник поліції Ондржей Моравчик, зі свого боку, сказав виданню Novinky.cz, що за останні два роки зареєстровано майже 300 кримінальних

проваджень із цього приводу, в яких ідеться про сотні окремих випадків. Нові дані про це мають надійти протягом червня.

Суворіший контроль за гумдопомогою – тільки з 2028-го

Такий суворіший контроль за наданням гуманітарної допомоги і загалом суворіші норми для осіб із тимчасовим захистом передбачені в законопроекті, який уряд підготував для якнайшвидшого розгляду – він навіть, як виняток, не буде проходити стандартну процедуру збору зауважень від урядових відомств. Уряд хоче, щоб закон пройшов обидві палати парламенту так, щоб набути чинності з 1 січня 2027 року.

Але не весь. Бо якраз нові норми щодо гуманітарної допомоги – такі, як вимога фізично перебувати на території Чехії принаймні 16 днів протягом календарного місяця, за який особа звертається по гуманітарну допомогу, – мали б набути чинності на рік пізніше, з 1 січня 2028 року. Причина, кажуть у МВС, у тому, що цей час необхідний для того, щоб підготувати до змін електронні системи чи працівників бюро працевлаштування.

Також серед нових норм, що мають запрацювати з 2028 року, – те, що працездатні особи з тимчасовим захистом у віці від 18 до 65 років, за певними винятками (студенти віком до 26 років, вагітні жінки, особи з обмеженою самодостатністю і особи, які доглядають за ними, чи особи, які доглядають малу дитину), для того, щоб претендувати на гуманітарну допомогу, повинні будуть або легально працювати, або бути самозайнятими, або зареєстрованими як шукачі роботи.

А от нові підстави для втрати тимчасового захисту в Чехії – перебування поза межами шенгенського простору протягом більш ніж 30 днів або видворення з Чехії за кримінальним чи адміністративним правом – мали б почати діяти в разі ухвалення закону вже з початку 2027 року.

10.06.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/ukrayinsky-boyovyy-komandyr-zustrivsya-z-petrom-pavelom-i-krytykuye-ukrayinciv-8889047>

Український бойовий командир зустрівся з Петром Павелом і критикує українців у Чехії: чому не воюєте?

Командир батальйону безпілотних систем «Rugby Team» 129-ї окремої важкої механізованої бригади Євгеній Дудка приїхав до Чехії, де його прийняв президент країни. І бойовий командир, який воює вже п'ятий рік, із приводу українських чоловіків мобілізаційного віку в Чехії каже: чоловіки повинні воювати за свою країну. На цьому він наголосив в інтерв'ю для подкасту Spotlight інтернет-видання Aktuálně.cz.

Вони були взводом, потім ротою, а тепер стали батальйоном. «Регбісти» воювали на всіх фронтах війни Росії проти України, нині захищають Харківську і Сумську області.

Нині командир батальйону приїхав до Чехії разом із чеським волонтером із позивним Мак, який давно підтримує підрозділ Євгенія Дудки. Це він на фото з президентом Чехії з заретушованим обличчям.

Зараз Мак організує збір коштів на шестиколісний евакуаційний всюдихід для підрозділу. Його назвуть «Масарик» – за прізвищем першого президента Чехословаччини. Один такий уже працює на фронті, рятуючи життя, – його назвали «Павел», за прізвищем нинішнього президента Чехії, який підтримував збір.

І, розповів Євгеній для подкасту видання Aktuálně.cz, він був здивований і вирішив, що Мак жартує, коли той зателефонував і повідомив про запрошення до президента Павела. Але зустріч справді відбулася. І Дудка подякував президентові, подякував Чехії і чеському народові за підтримку. «Те, що робить в цілому чеський народ, і руками таких волонтерів, як Мак, – це дуже велика робота», – сказав він. «Ваша підтримка, підтримка чеського народу – це один із важливих фундаментів нашої боротьби», – додав Дудка.

«Чоловіки повинні воювати за свою країну»

Але з одним чехи ніяк не допоможуть – це проблема з набором людей до Збройних сил. Натомість у Чехії нині перебуває чимало українських чоловіків мобілізаційного віку, звернув увагу ведучий подкасту видання Aktuálně.cz Матіаш Зрно.

І Євгеній Дудка не став приховувати, що ставиться до українських чоловіків призовного віку в Чехії негативно.

За його словами, в той час, коли одні не бачаться з сім'ями по чотири роки, інші мають змогу бути з сім'єю кожен день і мають тяж український паспорт і вважаються українцями.

«Вважаю, що обов'язок кожного українця, справжнього чоловіка, якщо він дійсно чоловік, якщо в ньому тече козацька кров, – він у такий скрутний час повинен захищати свою країну. Зрозуміло, що діти, жінки – дуже добре, що ваша країна надає можливість знайти себе нашим українцям, – але чоловіки повинні воювати за свою країну», – сказав український командир.

Про примусове повернення українських чоловіків мобілізаційного віку додому в Європейському союзі не йдеться – хіба що канцлер Німеччини Фрідріх Мерц під час візиту до Берліну в квітні президента України Володимира Зеленського говорив про те, щоб у координації з Києвом «полегшити повернення на батьківщину громадян України, які знайшли в нас притулок».

«Ми знову чітко заявили, що ми підтримуємо зусилля України обмежити виїзд за кордон українських чоловіків боєздатного віку. Це абсолютно необхідно, щоб забезпечити обороноздатність України, єдність її суспільства та її відбудову. Нам потрібен у цьому швидкий і відчутний прогрес, і це відповідає інтересам обох сторін», – сказав тоді Мерц.

І нині це починає втілюватися на практиці. Адже Україна, кажуть у Євросоюзі, просить хоча б на майбутнє виключити українських чоловіків мобілізаційного віку, які проситимуть тимчасового захисту в ЄС, із цієї схеми.

І більшість країн ЄС згодні з тим, що таке обмеження буде необхідне при новому продовженні тимчасового захисту на термін поза березень 2027 року. Серед країн, які виступають за обмеження тимчасового захисту для українських чоловіків мобілізаційного віку, є й Чехія.

09.06.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/nimechchini-gotuyutsya-do-ukrayinskogo-butu-pasporti_n3084183

Німецька влада готується до напливу українців: що зміниться у 2027 році

Німеччина може зіткнутися з безпрецедентною хвилею заяв на отримання громадянства від українців. Уже навесні 2027 року право на натуралізацію можуть отримати сотні тисяч біженців, які прибули до країни після початку повномасштабної війни.

Про це повідомляє німецьке видання Welt am Sonntag із посиланням на дані федеральних земель та місцевих органів влади.

Скільки людей отримали громадянство Німеччини?

Німеччина встановила міграційний рекорд. У 2025 році громадянство Німеччини отримали близько 310 тисяч іноземців. Це найвищий показник за останні 25 років. Наразі найбільше нових німецьких паспортів отримують вихідці із Сирії та Туреччини.

Водночас муніципалітети вже готуються до можливого різкого збільшення кількості заяв від громадян України. За офіційними даними, станом на початок травня тимчасовий захист у Німеччині мали близько 1,27 мільйона українців.

Чому саме 2027 рік стане вирішальним?

Експерти пояснюють, що навесні 2027 року можуть збігтися одразу кілька важливих факторів.

- По-перше, у березні 2027 року завершується термін дії чинного механізму тимчасового захисту для українських біженців.
- По-друге, українці, які прибули до Німеччини у 2022 році, досягнуть необхідного п'ятирічного терміну проживання, що відкриває можливість для подання документів на натуралізацію.

Крім того, після реформи законодавства, яка набула чинності у 2024 році, Німеччина дозволила іноземцям зберігати попереднє громадянство. Це значно підвищило інтерес до отримання німецького паспорта. Додатковим фактором є те, що багато українців від самого початку отримали право на працевлаштування та змогли інтегруватися в німецьке суспільство.

Чи всі українці зможуть отримати паспорт?

Попри оптимістичні прогнози, право на натуралізацію матимуть не всі. Для отримання громадянства необхідно відповідати низці вимог, зокрема:

- проживати в Німеччині встановлений законом термін;
- володіти німецькою мовою;
- мати стабільне джерело доходу;
- не залежати від соціальних виплат;
- не мати судимостей;
- підтвердити знання основ правового та суспільного устрою країни.

У деяких федеральних землях уже заявили, що значна частина українців потенційно відповідає цим критеріям.

12.06.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/novi-umovi-timchasovogo-zahistu-koli-yih-uhvalyat-shho-zminitsya_n3086351

Зміни у тимчасовому захисті: що буде з чоловіками призовного віку у ЄС

У ЄС вже погодилися, що статус тимчасового захисту для українців, що тікали від війни, продовжать ще на рік. Втім, його умови можуть змінитися – і передусім для чоловіків призовного віку від 23 до 60 років.

Станом на 2025 рік понад 4,35 мільйона українців мали тимчасовий захист в Європі, і з них 1,04 мільйона – це чоловіки від 18 до 64 років. Зараз, під час перегляду умов захисту, чимало людей не знають, як зміняться правила для чоловіків. Тож 24 Канал зібрав те, що треба знати про майбутнє рішення ЄС.

Яка ситуація з тимчасовим захистом для чоловіків у ЄС?

Українці в Європі мають спеціальний статус завдяки Директиві Ради ЄС від 2022 року. Щороку захист продовжували, і наразі він діє до 4 березня 2027 року. Втім, війна триває, і це значить, що захист продовжать знову, до весни 2028 року. Ось тільки все більше країн наполягають на тому, що просто продовжити захист не можна – потрібно внести певні зміни, що стосуватимуться передусім чоловіків призовного віку.

Ще 4 червня єврокомісар з питань внутрішніх справ і міграції Магнус Бруннер заявив, що чоловіків можуть виключити з переліку категорій людей, що претендуватимуть на притулок. Політик також зазначив, що цього хоче й українська сторона, але не уточнив, хто саме вніс цю пропозицію.

Кароліна Уллеріх, представниця Генерального директорату Єврокомісії, підтвердила, що обговорення про це справді ведуться.

Які є варіанти продовження тимчасового захисту?

Кіпрське головування на зустрічі у Люксембурзі підготувало аналітичний документ під назвою «Майбутній правовий статус переміщених осіб з України». Дискусія пройшла у закритому форматі 4 – 5 червня, і жодні дані про неї не оприлюднили.

«Європейська правда» отримала від джерел копію кіпрської пропозиції. Відтак, країнам запропонували на розгляд два варіанти дій.

1. Продовження тимчасового захисту без змін після березня 2027 року.
2. Продовження захисту з обмеженнями, що можуть виключати чоловіків призовного віку та осіб, які залишили територію України нелегально, тобто в обхід пунктів пропуску.

Перший варіант підтримує Естонія, але чимало країн схилиються до другого підходу. Окрім того, з'являлися пропозиції обмежити надання тимчасового захисту й за територіальним принципом – не давати його людям з «безпечних» областей, як-от Львівської чи Закарпатської. Втім, цю ідею відкинули, а Польща виступила категорично проти.

В яких країнах Європи найбільше чоловіків?

За даними Євростату, у 27 країнах ЄС сумарно наразі проживає приблизно 1,04 мільйона українських чоловіків віком від 18 до 64 років. І це на 15,6% більше, ніж було у лютому 2025 року.

Найбільше чоловіків призовного віку серед біженців зараз у Німеччині – там наразі проживає 312 тисяч українців. Канцлер країни Фрідріх Мерц нещодавно заявляв, що він наполягає на поверненні цих чоловіків в Україну.

Мовляв, Німеччина «тісно координуватиме свої дії, щоб сприяти поверненню на батьківщину громадян України». Ось які країни також прийняли багато чоловіків:

- Польща – 153,2 тисячі;
- Чехія – 129,3 тисячі;
- Румунія – 71,1 тисячі;
- Іспанія – 63,5 тисячі;
- Нідерланди – 35,8 тисячі;
- Словаччина – 30,2 тисячі;
- Ірландія – 27,8 тисячі;
- Норвегія – 24,9 тисячі.

Польща та Чехія, наступні країни за кількістю українських чоловіків, також послідовно виступають за введення обмежень щодо надання захисту.

Чи скасують тимчасовий захист для чоловіків призовного віку?

Наразі жодне рішення ще не ухвалене – його можуть оголосити в липні. Втім, є всі шанси, що цьому завадять бюрократичні перешкоди, і тоді долю українських біженців вирішуватимуть вже у вересні.

Та у плані Кіпру щодо обмеження доступу до тимчасового захисту для чоловіків є застереження – недопущення дискримінації, зокрема й гендерної, а також захист прав людини – це наріжні камені політики ЄС. І будь-яке рішення щодо українських біженців має це враховувати.

Тож передусім країнам ЄС потрібно буде переконатися, що рішення не призведе до сотень індивідуальних судових позовів від українських чоловіків. Окрім того, потрібно розробити й систему винятків для чоловіків призовного віку, які все ж зможуть отримати тимчасовий захист.

Також країни-члени ЄС матимуть можливість визначати, чи не уникає служби в ЗСУ той чи інший чоловік, що хоче отримати тимчасовий захист.

Тож, ймовірно, у ЄС будуть орієнтуватися на такий принцип: тимчасовий захист можуть не надавати тим людям, яких Україна не готова випускати за кордон.

Та незалежно від того, якою буде остаточна пропозиція, після її винесення кваліфікована більшість (55%) держав-членів мають її затвердити. Відтак, за рішення має проголосувати 15 з 27 країн, аби його вважали ухваленим.

Чи повертатимуть чоловіків в Україну?

Навіть у випадку ухвалення пропозиції від Кіпру, що включає обмеження надання тимчасового захисту для чоловіків, це торкнеться тільки нових прохачів. Натомість на українських чоловіків призовного віку, що вже живуть в країнах ЄС та мають захист, зміна у правилах не вплине.

Водночас голова ДМС Наталія Науменко повідомила, що останнім часом сильно зросли запити на реадмісію – тобто повернення до України – і чоловіків, і жінок з різних країн, найбільше з Німеччини, Чехії та Польщі. Тобто навіть чоловіків, що мають тимчасовий захист, можуть депортувати до України. Це стосується:

- українців, що потрапили до Європи поза пунктами пропуску, до прикладу, перепливли Тису;
- людей, що не продовжили чи не оформили документи на легальне проживання у ЄС;
- українців, що порушили закон на території ЄС.

10.06.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/06/10/7239426/>

Кількість українців з тимчасовим захистом в ЄС станом на квітень децю зросла

Кількість громадян України, які шукають захисту в ЄС від загарбницької війни Росії, станом на квітень децю зросла.

Про це свідчать дані Євростату, передає «Європейська правда».

У квітні в ЄС перебувало близько 4,37 мільйона українців із статусом тимчасового захисту, що на 1% більше, ніж у березні 2026 року.

Німеччина, як і раніше, приймає найбільшу кількість біженців з України. У квітні в Німеччині перебувало приблизно 1,28 млн українців, у Польщі – 971 255, а в Чехії – 384 435.

Кількість осіб, які перебувають під тимчасовим захистом, зросла у 24 країнах ЄС і зменшилася у трьох. Найбільше абсолютне зростання спостерігалось у Польщі (+9 850; +1,0 %), Італії (+7 020; +20,8 %) та Німеччині

(+4 705; +0,4 %). Найбільше зменшення було зафіксовано у Франції (-440; -0,9%) та Ірландії (-125; -0,1%).

14.06.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/06/14/7239657/>

Спікер парламенту Чехії хотів би скасувати тимчасовий захист для українців

Голова чеської партії «Свобода і пряма демократія» (SPD) та спікер Палати депутатів Томіо Окамура негайно скасував би тимчасовий захист біженців з України від російської агресії в Чехії, якби це залежало від нього.

Політик спілкувався з головою опозиційної ODS Мартіном Купкою на телеканалі Prima TV у дискусійній програмі «Партія Терезії Томанкової», повідомляє «Європейська правда» з посиланням на Ceske Noviny.

«Я б негайно припинив тимчасовий захист, якби це залежало від мене», – сказав Окамура. «Їх тут занадто багато, і громадяни скаржаться», – сказав голова SPD. За його словами, українські біженці повинні будуть покинути Чехію найпізніше після закінчення війни в Україні, хоча, на думку представників інших партій, у тому числі коаліційних, українці в Чехії необхідні для забезпечення діяльності у будівельній галузі, охороні здоров'я чи соціальних послугах.

Купка назвав заяву Окамури про «виселення українців» обурливою. «Ви лише доводите, що коли хтось називає вас комерційним фашистом, це вам підходить», – сказав голова ODS. Він нагадав, що 400 000 українських біженців, серед іншого, забезпечують Чехії звільнення від міграційного пакту ЄС щодо переселення мігрантів.

«За нашого уряду не буде жодних нелегальних мігрантів, легалізованих міграційним пактом. Можливо, Європейський Союз накладе на нас штраф», – сказав Окамура. Він нагадав, що уряд ANO, SPD та «Автомобілістів» відхилив міграційний пакт ЄС у грудні минулого року, який, тим не менш, набув чинності в п'ятницю.

Купка визнав, що ODS підтримає деякі з запропонованих заходів щодо посилення умов проживання для українських біженців, які стосуються, наприклад, соціальних виплат або технічного стану українських транспортних засобів. Щодо твердження Окамури про те, що біженці в Чехії зловживають соціальними виплатами, Купка зазначив, що навіть за даними міністерства було зафіксовано лише десятки випадків, що 175 000 із 400 000 українських біженців у Чехії працюють, а значна частина решти – це діти.

11.06.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/pritula-bizhentsiv-evropa-iz-zadovolenniyam-1781190510.html>

Притула про біженців: Європа із задоволенням поверне українців, які сидять на соціальці

Уряди країн Європи не поспішатимуть повертати українських біженців, які вже працевлаштувалися та інтегрувалися в місцеве суспільство. А от тих, хто отримує соцдопомогу – повернуть із задоволенням.

Таку думку в інтерв'ю РБК-Україна висловив волонтер Сергій Притула.

За його словами, європейські країни зацікавлені у поверненні лише тих, хто отримує соціальні виплати, тоді як інтегрованих українців вважають цінним людським капіталом.

«Українці не є типовими біженцями: це переважно християнська молодь, яка швидко вчить мову, інтегрується, працює й дотримується законів. Виїхало 8 мільйонів людей – ви коли-небудь чули про українське гетто десь у Франкфурті чи про квартал українців у Лондоні, куди ввечері бояться ходити? Та немає такого», – зазначив Притула.

На його думку, єдина реальна програма повернення українців – це створення безпечних умов та високооплачуваних робочих місць в Україні.

Проте він наголосив, що держава має підтримувати зв'язок і з тими, хто вирішить залишитися за кордоном, розглядаючи їх як агентів впливу.

Зокрема, Притула запропонував амбітну ідею щодо політичного представництва українців.

«Чому б не мати амбіцію створити українську фракцію в польському Сеймі? Є ж шведська фракція у фінському парламенті. Наших у Польщі понад 2,5 мільйона разом із біженцями, вони щільно інтегровані в економіку і дають понад 2,7% польського ВВП. Це колосальний потенціал», – заявив він.

Волонтер додав, що для реалізації такої ідеї потрібна ініціатива як в Україні, так і серед українців у Польщі, щоб об'єднати розрізнені громадські організації навколо спільної політичної платформи.

08.06.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4131553-konsul-ukraini-vidvidala-centr-dla-bizenciv-u-serbskomu-misti-vrane.html>

Консул України відвідала Центр для біженців у сербському місті Вранє

У Республіці Сербія консул України Ірина Савенко здійснила робочу поїздку до Центру для біженців у місті Вранє, де ознайомила з умовами

проживання вимушено переміщених співвітчизників та обговорила з ними нагальні правові й побутові питання.

Як передає Укрінформ, про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Сербії.

Під час візиту відбулася змістовна зустріч із керівництвом спеціалізованого закладу, його соціальними працівниками та безпосередньо мешканцями.

Консул провела особистий прийом громадян України, вислухала їхні занепокоєння та взяла на контроль розв'язання актуальних проблем, які наразі турбують українські родини в евакуації.

Окрім координаційної роботи, дипломатка передала для потреб Центру та його наймолодших вихованців різноманітні художні книги, розвивальні іграшки й інші подарунки.

Зазначається, що ця гуманітарна ініціатива стала черговим проявом солідарності й турботи про українців, які через російську агресію змушені тимчасово перебувати на території Сербії.

У дипломатичному представництві запевнили, що посольство України й надалі всебічно сприятиме підтримці громадян України за кордоном та розвиватиме системну співпрацю з міжнародними й сербськими установами, які надають допомогу українцям.

10.06.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4132545-v-ukraini-startuvav-prijom-zaavok-na-drugij-rik-programi-bloom.html>

В Україні стартував прийом заявок на другий рік програми BLOOM

В Україні розпочинається другий рік комплексної програми BLOOM, спрямованої на підтримку людей, бізнесів та громад, які постраждали від війни.

Як передає Укрінформ, про це повідомило Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства.

«Програма BLOOM допомагає українцям посилювати власну спроможність, розвивати бізнес, здобувати нові професійні навички та створювати точки зростання для своїх громад. Наше завдання – зробити так, щоб кожен українець мав шанс реалізувати свій потенціал і будувати майбутнє в Україні», – зазначила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна.

У межах програми підтримку можуть отримати самозайняті особи, мікро-, малі та середні підприємства (МСП), підприємці-початківці, внутрішньо переміщені особи (ВПО), ветерани, представники спільнот, які постраждали від війни та проживають у регіонах, на яких ведуться (велися) бойові дії.

Заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства Олександр Циборт наголосив на ролі малого та середнього бізнесу в економіці України.

За його словами, МСП становлять 99,97% усіх суб'єктів підприємництва, забезпечують понад 80% робочих місць у бізнесі та формують понад 60% доданої вартості в економіці.

Програма діє у Чернігівській, Київській, Дніпропетровській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Одеській, Сумській та Запорізькій областях, а за окремими напрямками також охоплює Полтавщину та всю територію України.

Ініціатива передбачає три компоненти підтримки. Перший – фінансова допомога для мікробізнесу у розмірі від \$1 000 до \$5 000 залежно від категорії заявників на закупівлю обладнання та запуск або відновлення діяльності.

Для малого та середнього бізнесу передбачена допомога у розмірі від \$17 тисяч до \$30 тисяч на розширення діяльності, створення нових і збереження наявних робочих місць. Особлива увага приділятиметься підприємствам, які інтегрують у свою роботу вразливі категорії населення та мають соціальний вплив на свої громади.

Окремий напрям програми передбачає підтримку ветеранів і ветеранок, зокрема через кар'єрний супровід, перекваліфікацію та розвиток адаптивного спорту.

10.06.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4132334-v-ukraini-posiluut-kontrol-za-otrimuvacami-vauceriv-na-zitlo-sered-pereselenciv-z-tot.html>

В Україні посилюють контроль за отримувачами ваучерів на житло серед переселенців з ТОТ

Кабінет міністрів ухвалив зміни до порядку надання компенсацій за втрачене на тимчасово окупованих територіях житло, які посилюють вимоги щодо права на отримання державної допомоги.

Відповідна постанова від 4 червня 2026 року №723 оприлюднена на Урядовому порталі, передає Укрінформ.

Так, до Порядку надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, додано пункти, які уточнюють підстави для позбавлення права на отримання компенсації.

Перша – припинення ВПО з тимчасово окупованих територій та членами їх сім'ї права власності на об'єкти житлової нерухомості, розташовані на підконтрольній Україні територіях у період, починаючи з 24 лютого 2022 року до дати подання заяви про надання допомоги.

Друга – участь в інших житлових держпрограмах та пільгових іпотеках, зокрема «єОселя» та спеціальна іпотечна програма для переселенців у зоні бойових дій.

Третя – реєстрація (декларування) місця проживання на тимчасово окупованій території після її окупації, а також на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії.

Для забезпечення перевірки зазначених підстав запроваджується автоматичний інформаційний обмін між базами даних Міністерства цифрової трансформації («Дія»), Мін'юсту, Пенсійного фонду та Міністерства фінансів.

Як повідомлялося, від початку дії компоненту «Житло для ВПО з ТОТ» у програмі «єВідновлення» вже профінансовано майже 1 000 ваучерів. У бюджеті на цей компонент передбачено 6,6 млрд грн, яких має вистачити орієнтовно для 3 300 сімей.

12.06.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4133041-v-ukraini-zapuskaut-mehanizm-zabezpecenna-pereselenciv-zitlom-u-silskij-miscevosti.html>

В Україні запускають механізм забезпечення переселенців житлом у сільській місцевості

Уряд розпочав реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості.

Відповідна постанова від 10 червня 2026 року №751 оприлюднена на Урядовому порталі, передає Укрінформ.

«Метою реалізації експериментального проєкту є запровадження механізму придбання та використання житла у сільській місцевості для проживання внутрішньо переміщених осіб з урахуванням їх фінансово-майнового стану, що сприятиме інтеграції внутрішньо переміщених осіб, які втратили житло або вимушено покинули своє житло внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, в територіальній громаді за новим місцем проживання», – йдеться у затвердженому порядку реалізації проєкту.

Наголошується, що придбання, утримання, експлуатація та ремонт житла у межах проєкту може здійснюватися виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями населених пунктів, які формують фонди житла для тимчасового проживання, на умовах співфінансування за рахунок державного та/або місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

При цьому максимальний розмір субвенції на придбання одного об'єкта нерухомого майна не може перевищувати 500 тис. грн з урахуванням податків, зборів та платежів, необхідних для здійснення заходів з реєстрації об'єкта нерухомості.

Сім'я ВПО, яка отримає житло у межах проєкту, зобов'язана дотримуватися умов його використання, серед яких зокрема набуття протягом трьох місяців з дня вселення статусу безробітного та сприяння своїй зайнятості.

Недотримання вимог є підставою для припинення права користування житлом у сільській місцевості без надання іншого житла.

Також забороняється відчужувати житло, набуте в межах реалізації експериментального проєкту.

13.06.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/ukraintsyam-pochnut-rozdavati-budinochki-v-seli-yak-pratsyuvati-nova-programa.htm>

Українцям почнуть роздавати «будиночки в селі»: як працюватиме нова програма

В Україні стартує пілотний проєкт соціального житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) під назвою «Будиночок у селі». У межах цієї ініціативи місцеві громади викуповуватимуть вільні приватні будинки та передаватимуть їх переселенцям для тривалого проживання.

Про це в своєму Telegram-каналі написала голова комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк. В програмі хотіли взяти участь 25 громад, а лише 5 з них.

У деяких областях, зокрема у Вінницькій та Хмельницькій, є значний приріст населення. В окремих випадках приріст ВПО становить 25-30% від загальної кількості населення громад, через що місцева мережа надання послуг подекуди просто не справляється.

Громади самостійно аналізують свій житловий фонд і визначають, скільки порожніх будинків вони спроможні викупити. Проте критерії участі у проєкті дуже суворі: територія обов'язково повинна мати розвинену інфраструктуру, доступ до шкіл, дитячих садочків, медицини, транспорту та робочих місць.

«З 25 громад, які подали свої заявки на участь у програмі, первинний відбір пройшли лише 5 громад», – підкреслила Олена Шуляк. На реалізацію програми у бюджеті на 2026 рік закладено 1 млрд гривень. Основні параметри проєкту виглядають так:

- Гранична вартість одного будинку не може перевищувати 500 тис. грн.
- Житло надаватиметься переселенцям безкоштовно на умовах соціальної оренди. Люди сплачуватимуть лише за комунальні послуги.

- Очікується, що нові мешканці зможуть працевлаштуватися на підприємствах та фірмах, які вже працюють на території цих громад.
- У пріоритеті опиняться:

- Люди старшого віку;
- Особи з інвалідністю;
- Сім'ї з дітьми.

Наразі в обраних регіонах уже триває активний процес пошуку відповідних будинків та відбору сімей.

На першому етапі реалізації програми «Будиночок у селі» житло не планується передавати у приватну власність ВПО. Воно залишатиметься на балансі громад. Проте Олена Шуляк зазначила, що в Уряді не виключають можливості впровадження механізму приватизації у майбутньому.

За словами народної депутатки, аналізувати фінальну ефективність програми ще зарано. Реальні висновки та розуміння того, в яких саме громадах був найбільший попит, можна буде зробити вже після завершення першого пілотного етапу.

Хто зможе взяти участь в програмі

Деякі умови програми в своєму Telegram-каналі розкрив народний депутат України Павло Фролов. «ВПО обиратимуть будинок із запропонованих варіантів, після чого місцеві громади викуповуватимуть його у комунальну власність та надаватимуть у безоплатне користування», – пояснив він.

Перед придбанням кожен будинок обстежуватиме спеціальна комісія на відповідність належним вимогам для проживання. Також враховуватимуть наявність необхідної інфраструктури в громадах.

У проєкті, за його словами, зможуть взяти участь ВПО, які:

- не мають власного житла на підконтрольній території України;
- не отримували компенсацію за знищене житло/рішення про її надання не прийняте;
- не отримували житловий ваучер.

Пріоритетне право на отримання житла матимуть:

- багатодітні сім'ї;
- особи з інвалідністю;
- люди похилого віку;
- сім'ї з дітьми з інвалідністю;
- діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування та особи від 23 років, які раніше мали цей статус.

Договір безоплатного користування житлом укладатиметься на строк до трьох років з можливістю продовження за згодою сторін. Якщо родина придбає або отримає інше житло – договір припинять достроково.

Понад 9,6 млн українців залишаються біженцями: які країни ЄС приймають найбільше переселенців

Через повномасштабну війну понад 9,6 мільйона українців залишаються біженцями або переселенцями – це більше, ніж населення багатьох європейських країн, зокрема Австрії чи Швейцарії. Водночас Україна залишається серед п'яти держав світу з найбільшими потоками біженців, а понад 10,8 мільйона людей всередині країни досі потребують гуманітарної допомоги.

Згідно з новим звітом Global Trends Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, станом на кінець 2025 року понад 9,6 мільйона громадян України залишалися біженцями або внутрішньо переміщеними особами. Таким чином українська гуманітарна криза продовжує залишатися однією з найбільших у світі.

Близько 5,9 мільйона українців перебувають за межами країни у статусі біженців. Більшість із них знайшли тимчасовий притулок у європейських державах, які з початку повномасштабного вторгнення відкрили програми захисту та підтримки для громадян України.

Водночас ще 3,7 мільйона осіб залишаються внутрішньо переміщеними в межах України. Зазначається, що це люди, які були змушені покинути свої домівки через окупацію, бойові дії або постійні загрози обстрілів, але не виїхали за кордон. Фактично кожен четвертий українець так чи інакше зіткнувся з вимушеним переміщенням від початку війни.

Складною залишається й гуманітарна ситуація всередині країни. За даними міжнародних організацій, понад 10,8 мільйона українців потребують термінової гуманітарної підтримки. Причинами є масштабні руйнування житлового фонду, цивільної інфраструктури, енергетичних об'єктів та комунікацій. У багатьох регіонах люди продовжують жити в умовах регулярних атак, перебоїв з електроенергією, водопостачанням та обмеженим доступом до медичних послуг.

Попри складну безпекову ситуацію, протягом останнього року до України повернулися близько 718 тисяч осіб. Йдеться як про громадян, які перебували за кордоном, так і про внутрішньо переміщених осіб, які вирішили повернутися до своїх регіонів.

Однак експерти ООН наголошують, що далеко не всі повернення є результатом покращення умов життя чи безпеки. Частина українців змушена повертатися через фінансові труднощі, втрату роботи, закінчення заощаджень або скорочення соціальних програм підтримки в окремих країнах Європейського Союзу.

При цьому ризики для життя залишаються високими, а багато населених пунктів досі страждають від наслідків війни. У звіті ООН зазначається, що

Україна залишається серед п'яти держав світу, які формують найбільші потоки біженців та людей, що потребують міжнародного захисту.

Повномасштабна війна спричинила найбільшу міграційну кризу в Європі з часів Другої світової війни. За роки війни мільйони українців отримали тимчасовий захист, доступ до освіти, медицини та ринку праці в інших країнах. Водночас багато сімей досі залишаються розділеними між різними державами, а повернення додому для значної частини громадян залишається неможливим через безпекові обставини.

09.06.2026

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/sistema-sotsialnoho-zhitla-v-ukrajini-jaki-problemi-isnujut-ta-shcho-planuje-robiti-kabmin-.html>

Система соціального житла в Україні: які проблеми існують та що планує робити Кабмін

ВПО обирають роботу, а не житло.

На соціальному квартирному обліку в Україні наразі перебуває близько 9 тис. громадян, тоді як житлом забезпечено менш як 2 тис. осіб. Для реформування системи вже ухвалено закон «Про основні засади житлової політики», який передбачає створення Єдиної інформаційно-аналітичної житлової системи. Про це розповіла заступниця міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська в інтерв'ю виданню «Хмарочос».

Статистика

За словами Козловської, наявність вільного житла в громаді не є головним чинником для переїзду внутрішньо переміщених осіб. Насамперед люди орієнтуються на можливість працевлаштування та економічні перспективи в новому населеному пункті.

Другим за важливістю фактором є близькість до родичів або звичного регіону проживання. Саме тому більшість ВПО намагаються залишатися неподалік своїх домівок – у Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій та Полтавській областях.

Наявність житла посідає лише третє місце серед критеріїв вибору нового місця проживання. За статистикою, 40% внутрішньо переміщених осіб орендують житло, 12% проживають у родичів, а лише кілька відсотків – близько 70 тис. осіб – користуються місцями тимчасового проживання.

Щодо використання житлових сертифікатів за знищене майно, то лідером є Харківська область, де реалізовано 7519 сертифікатів. Далі йдуть Київська та Дніпропетровська області, а також місто Київ. Термін дії сертифіката становить п'ять років.

Будівництво нового житла

Наразі стартував пілотний проєкт за участю Європейський інвестиційний банк та Європейська комісія.

Серед 25 громад-претендентів за критерієм фінансової спроможності було відібрано п'ять міст: Житомир, Кременчук, Кропивницький, Миколаїв і Львів. Будівництво фінансуватиметься за рахунок кредитних і грантових коштів. Наразі тривають фінансові розрахунки, після чого розпочнеться розробка проєктної документації.

Для жителів Маріуполя житло планують збудувати в Білій Церкві. Маріупольська міська рада вже розробляє проєктну документацію на будівництво двох будинків на 1500 квартир. Земельну ділянку громада надала безкоштовно.

Житло залишатиметься у комунальній власності Маріуполя та надаватиметься в оренду. Вартість оренди не перевищуватиме 30% доходу родини. Приватизація такого житла не передбачена. Перші квартири планують ввести в експлуатацію вже у 2027 році.

Оновлення програми «ЄВідновлення»

Програма «Відновлення», яку фінансують Світовий банк та Банк розвитку Ради Європи, передбачає виплату компенсацій за пошкоджене майно та надання житлових сертифікатів за знищене житло.

Найбільше сертифікатів використано в Харківській області – 7519. Далі йдуть Київська область, Дніпропетровська область та Київ. Для порівняння, на Закарпатті реалізовано лише 338 сертифікатів. Термін їхньої дії становить п'ять років.

Нещодавно стартував третій напрям програми – житлові ваучери для ВПО з тимчасово окупованих територій на придбання житла. Наразі ними можуть скористатися учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни.

За словами Козловської, подано 40 тис. заявок, погоджено 31,5 тис., а понад 1100 громадян уже придбали житло.

Головні проблеми

Першою проблемою залишається відсутність або неактуальність документів на житло. Автоматична перевірка права власності через Реєстр пошкодженого майна неможлива, якщо житло не приватизоване або інформація про нього не внесена до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Тому Мінрозвитку закликає громадян оновити відповідні дані через ЦНАПи.

Друга проблема – повільна робота комісій, які перевіряють пошкоджені об'єкти. Через велику кількість заяв вони не встигають оперативно їх опрацьовувати та потребують додаткового посилення.

Третя проблема стосується об'єктів, знищених у районах активних бойових дій. У таких випадках комісії часто не можуть фізично оглянути майно.

Для розв'язання цієї проблеми у Верховній Раді зареєстровано законопроект №11444, який дозволить органам місцевого самоврядування

визнавати окремі території повністю зруйнованими на підставі характеру та масштабів руйнувань.

Регіональні

10.06.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/budinochki-v-sieli/>

Будинок у селі для переселенців: як працюватиме нова програма та оцінка експерти

Днями в Україні анонсували нову житлову програму для ВПО «Будиночки в селі». Згідно з нею, переселенці самостійно обиратимуть будинок у селі, який громада викупить у власників та передасть їм у соціальне користування.

Докладніше про те, як працюватиме програма, Східний Варіант дізнався в головної координаторки ГО «Донбас SOS» Віолети Артемчук.

Цього року вже тисяча родин отримає будинки

Уряд фіналізує запуск програми, яка має забезпечити ВПО житлом у сільській місцевості. Про це попередньо повідомив народний депутат України Павло Фролов. Йдеться, що переселенці самостійно обиратимуть собі житло, яке після оформлення угоди знаходитиметься в комунальній власності громад. Громади надаватимуть житло в соціальне користування переселенцям. Сплачувати за оренду не потрібно, лише за комунальні послуги.

Головна координаторка ГО «Донбас SOS» Віолета Артемчук каже, що такий проєкт називають довгостроковим рішенням для забезпечення житлом ВПО. Після виїзду з прифронтових територій переселенці можуть подати заявки на розселення в місцях тимчасового розміщення (МТР). Однак, через важку ситуацію з пошуком роботи та місця проживання, переселенці проживають у МТР роками. Подібне рішення з наданням у користування будинку в селах допоможе розселити людей у більш гідні умови.

«По-перше, не всі люди, які виїжджають, хочуть жити в містах. Або не мають можливості жити в містах. По-друге, у кожній громаді є порожні будинки, власники яких або померли, а спадкоємців немає, або такі, якими власники не користуються. Шляхом використання таких будинків планують надавати їх в оренду переселенцям. При цьому, попередньо їх викуповуватимуть громади. Тобто будинки будуть на балансі громади. А далі їх передадуть переселенцям у довгострокове соціальне користування. Орендну плату сплачувати не треба, тільки комунальні послуги», – розповідає Віолета Артемчук.

Для участі в програмі розглядатимуться ті села, в яких є розвинута базова інфраструктура – медицина, освіта, транспорт та наявність робочих

місць. Це допоможе переселенцям адаптуватися та влитися в громаду, при цьому вже маючи своє житло, за оренду якого не треба сплачувати.

Як повідомив Павло Фролов, уже у 2026 році за такою програмою планують придбати близько тисячі осель. Тобто, уже цього року близько тисячі родин зможуть отримати житло в селі.

Важливо відзначити, що гранична вартість одного будинку – до 500 тисяч гривень.

Пріоритет у наданні таких будинків у соціальну оренду надаватиметься людям старшого віку, особам з інвалідністю та сім'ям із дітьми.

На першому етапі будинки не планують передавати в приватну власність ВПО. Однак в Уряді не виключають можливість впровадження такого механізму в майбутньому.

Програма допомагає не лише переселенцям, а й українським селам?

Новий механізм забезпечення переселенців житлом, ймовірно, направлений не лише підтримати людей, які втратили домівки, а й підтримати українські села. Як відомо, значна частина сіл занепадає. Молодь виїжджає до міст через навчання та нестачу робочих місць. Відповідно, нова програма зможе залучити до сіл нових мешканців.

«Плюсом є те, що це будуть облаштовані будинки для внутрішньо переміщених осіб. Як кажуть: «Заїжджай та живи». А далі люди вже зможуть переробити щось під себе, якщо захочуть. Це буде вже їхнє довгострокове житло зі зручностями. До того ж це не будуть зовсім «глухі» населені пункти. Має бути інфраструктура, лікарні, школи, інші об'єкти, які будуть корисні для проживання переселенців», – відзначає Віолета Артемчук.

Експертка каже: очікується, що першими учасниками програми стануть усе ж ті переселенці, які тривалий час проживають у місяцях тимчасового розміщення. Для них переїзд у просторий будинок буде більш сталим рішенням, ніж кімнати в гуртожитках. Докладніше про те, як працюватиме ця програма, стане відомо після розробки та публікації відповідного механізму Урядом. Станом на зараз такого порядку поки що немає.

Загалом, така програма може цілком стати перспективним рішенням для розв'язання проблеми забезпечення переселенців житлом.

«Я однозначно вважаю, що будь-яке житлове рішення для ВПО, яке розробляється і де не треба платити кредити, є плюсом. Будинки в сільській місцевості, думаю, будуть мати попит. Адже ми зараз бачимо, що евакуація йде із сільських регіонів. І є багато людей, які налаштовані більше на проживання в селі, ніж у містах. Явних мінусів програми поки що не бачу. Це стане відомо після публікації порядку роботи програми й реалізації її першого етапу. За результатами ми побачимо, що запрацювало, а що – ні», – каже Віолета Артемчук.

Павло Фролов під час телевізійного ефіру заявив, що програма матиме «заявковий принцип». Переселенці самостійно шукатимуть будинки у селі, в яких хотіли б жити, після чого звертатимуться до громад з відповідною

заявою. Докладніше про подачу заяву, терміни та перелік документів, які потрібні, стане відомо після прийняття постанови Уряду.

09.06.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/bezkoshtovne-zhytlo-dlya-pereselencziv-na-kyuyivshhyni-fond-misiya-hansena-v-ukrayini-vidkryv-pryjom-zayavok/>

Безкоштовне житло для переселенців на Київщині: фонд Хансена відкрив прийом заявок

Благодійний фонд «Місія Хансена в Україні» розпочав прийом заявок на поселення родин, які евакуюються з небезпечних регіонів. Програма передбачає надання квартир у Київській області для безкоштовного тимчасового проживання.

Детальніше – в матеріалі Бахмут IN.UA.

Безплатне житло для ВПО від «Місія Хансена в Україні»

У межах програми фонд надає 25 облаштованих квартир. Житловий фонд розташований у селі Софіївська Борщагівка Київської області. Родини отримують житло для тимчасового безкоштовного проживання терміном до шести місяців. Протягом цього періоду мешканці зобов'язані оплачувати лише комунальні послуги. Після завершення шестимісячного терміну родини матимуть можливість перейти на програму доступної оренди.

Згідно з анкетною, окрім квартирного будинку в Софіївській Борщагівці, учасники можуть обрати для проживання комплекс «Містечко Хансена», який знаходиться у Тарасівці. Умови проживання там аналогічні.

Критерії відбору учасників програми

Подати заявку на отримання житла можуть родини, які зараз перебувають у районах ведення бойових дій або в безпосередній близькості до лінії фронту. Головною умовою є потреба у терміновій евакуації. До кандидатів висуваються наступні вимоги:

- здатність оформити статус внутрішньо переміщеної особи після евакуації;
- фактичне проживання у небезпечних прифронтових районах станом на зараз;
- потреба у невідкладному переїзді в безпечне місце.

08.06.2026

Суспільне Вінниця

<https://suspilne.media/vinnytsia/1326005-dva-miljoni-griven-na-zitlo-u-vinnici-rozglanuli-15-zaav-na-vauceri-dla-vpo/>

Два мільйони гривень на житло: у Вінниці розглянули 15 заяв на ваучери для ВПО

У Вінниці 8 червня на засіданні комісії розглянули ще 15 заяв на отримання державних житлових ваучерів.

Загалом було подано 485 заяв. Із них 447 отримали позитивну відповідь, 36 заявникам відмовили через невідповідність умовам постанови. Ще два звернення перебувають у роботі. Про це повідомили на Facebook-сторінці Вінницької міської ради.

Житлові ваучери на суму 2 мільйони гривень можуть отримати внутрішньо переміщені особи, які мають статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни, проживали на тимчасово окупованих територіях та не мають іншого житла на підконтрольній Україні території.

Участь у програмі можлива, якщо заявник і його родина – чоловік або дружина та неповнолітні діти – не володіють іншим житлом на підконтрольній Україні території. Винятками є випадки непогашеної іпотеки або житла, розташованого в зоні активних бойових дій.

Також родина не повинна була отримувати житлову підтримку за іншими програмами та мати чинні заяви в межах програми «Відновлення».

12.06.2026

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/kropyvnytskiy/1328004-ditki-e-zaradi-nih-treba-ziti-ake-zitlo-e-dla-pereselenciv-na-kirovogradsini/>

«Дітки є, зарادي них треба жити»: яке житло є для переселенців на Кіровоградщині

У Кіровоградській області є пів тисячі місць для безплатного проживання переселенців. Їх облаштували у приміщеннях колишніх дитсадків, шкіл, фельдшерсько-акушерських пунктах, гуртожитках. З початку російсько-української війни в регіон переселилися понад 86 з половиною тисяч людей. І майже дві з половиною з них мешкають у таких місцях.

Про це розповіла Суспільному керівниця обласного штабу із розселення переселенців Людмила Поліщук.

Олександрівська громада: умови в місцях тимчасового проживання

В Олександрівській громаді Кропивницького району проживають 1796 переселенців. Більшість з них самостійно знайшли помешкання. Сотня безплатно проживають у місцях, які облаштували для них як тимчасове житло. Один з таких гуртожитків – у селі Бовтишка, розповів працівник Олександрівської селищної ради Олександр Гутник.

Бовтишка

Гуртожиток у Бовтишці облаштували в 2023 році. Є 11 кімнат, два санвузли, кухня. Нині там живуть 35 людей.

За все платить селищна рада при отриманні компенсації за проживання внутрішньо переміщених осіб.

В Олександрівській громаді наприкінці квітня прихистили 14 жителів Донецької та Запорізької областей.

За словами Олександра Гутника, вільних місць у гуртожитку в Бовтищі немає.

Розумівка

Є гуртожиток і в селі Розумівка. Нині там семеро людей, вільних місць немає, розповів староста Микола Христенко.

«Розумівка і Миколаївка, то у нас на сьогодні проживають 19 сімей. Будинки, які пустували в селі, провели там невеликі поточні ремонти. Люди собі придбали, мабуть у нас п'ять сімей є, які собі придбали будинки».

У гуртожитку є кухня та посуд, яким можуть користуватися всі переселенці. Переселенка зі Слов'янська Вікторія Дригіна живе тут понад місяць.

«Боляче дуже покидати рідне місто. Дітки є, і заради них треба жити. А так хочеться додому, дуже сильно».

За словами Миколи Христенка, жити в гуртожитку люди можуть безплатно, скільки буде необхідно. Для переселенців у громаді планують облаштувати ще 60 місць. Реалізація проєкту буде залежати від наявності грошей та робітників.

12.06.2026

Суспільне Чернігів

<https://suspilne.media/chernihiv/1329298-na-cernigivsini-zareestruvali-ponad-69-tisac-pereselenciv-u-akih-gromadah-ih-najbilse/>

На Чернігівщині зареєстрували понад 69 тисяч переселенців: у яких громадах їх найбільше

На Чернігівщині станом на 1 травня зареєстрували 69 462 ВПО.

Таку інформацію у відповідь на запит Суспільного надали у Чернігівській обласній державній адміністрації.

Ось п'ятірка громад, де зареєстрована найбільша кількість переселенців.

Тож, на першому місці – Чернігівська громада (зокрема, місто Чернігів, – ред.). Тут зареєстровані 13 286 ВПО. З них найбільша кількість – 6 189 людей – переїхала з інших населених пунктів Чернігівської області.

Далі йде Новгород-Сіверська громада – 2917 ВПО. У громаді повідомили, що найбільше людей прибули з прикордонних населених пунктів Новгород-Сіверської та Семенівської громад, а також із Шосткинської громади на Сумщині.

На третьому місці – Менська громада. Там нині зареєстровано 2857 переселенців. Переважно люди переїхали із Семенівської та Новгород-Сіверської громад, а також із Донецької, Луганської та Запорізької областей.

У Прилуцькій громаді, яка посіла четверте місце, зареєстрована 2 591 внутрішньо переміщена особа. Найчастіше сюди переїжджають жителі Донецької, Луганської областей та прикордонних територій Чернігівщини.

Замикає п'ятірку Бобровицька громада – 2107 переселенців. Найбільше людей прибули з Донецької, Запорізької та Харківської областей.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

10.06.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/karitas-ukrayiny-posylyuye-pidtrymku-postrazhdalych-gromad-remonty-zhytla-pidgotovka-do-zymy-ta-dopomoga-rodynam/>

Карітас України посилює підтримку постраждалих громад

Благодійний фонд «Карітас України» продовжує допомагати людям і громадам, які постраждали внаслідок війни. Один із ключових напрямів підтримки – житло, безпечні умови проживання та підготовка родин до зимового періоду.

Благодійний фонд «Карітас України» продовжує допомагати людям і громадам, які постраждали внаслідок війни. Один із ключових напрямів підтримки – житло, безпечні умови проживання та підготовка родин до зимового періоду.

Допомога передбачена для внутрішньо переміщених осіб, місцевих жителів постраждалих громад, а також родин, які втратили житло, були змушені евакуюватися або потребують підтримки для проживання в безпечних і гідних умовах.

Програма реалізовується в межах проекту «Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні» за підтримки уряду Сполучених Штатів Америки. Вона охоплює громади Миколаєва, Запоріжжя, Кам'янського, Кривого Рогу, Краматорська, Полтави, Харкова, Сум і Чернігова.

Підтримка від Карітасу включає:

- легкі ремонти пошкодженого житла;
- модернізацію та утеплення будинків для внутрішньо переміщених осіб;
- допомогу з орендою житла;
- зимову підтримку домогосподарств;
- забезпечення твердим паливом;
- встановлення аварійного та сталого енергетичного обладнання;
- доремонтні набори для пошкодженого житла;

- ремонт пошкодженої інфраструктури та забезпечення її енергетичним обладнанням;
- тверде паливо для соціальної інфраструктури та місць тимчасового проживання ВПО.

Загалом у межах запланованої підтримки передбачено, що:

- понад 3000 домогосподарств отримають грошову допомогу на тверде паливо;
- 1750 родин отримають зимові виплати на комунальні послуги;
- буде виконано 600 легких ремонтів житла;
- 640 будинків для внутрішньо переміщених осіб буде відремонтовано або утеплено;
- 400 домогосподарств отримають допомогу з орендою житла.

«Ми часто говоримо про ремонти пошкодженого війною житла чи підготовку до зими, але за кожною цифрою у звіті – конкретні родини. Це люди, які хочуть залишитися у своєму домі, пережити зиму в теплі й мати гідні умови проживання, де можна знову відчувати себе в безпеці», – наголошує головна експертка програми з питань житла у рамках проєкту Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні Євгенія Пушкінська.

У прифронтових і постраждалих регіонах потреба в такій допомозі залишається особливо гострою.

У Харківській області передбачені зимові грошові виплати, легкі ремонти житла, ремонти для внутрішньо переміщених осіб, забезпечення твердим паливом та передача доремонтних наборів.

У Сумській області підтримка включатиме утеплення житла для ВПО, легкі ремонти, тверде паливо для соціальних об'єктів та доремонтні набори.

У Полтавській області окрему увагу приділятимуть внутрішньо переміщеним особам: ремонтам житла, допомозі з орендою, а також грошовій підтримці на оплату комунальних послуг або закупівлю твердого палива.

У Миколаївській області програма охоплює зимову підтримку, легкі ремонти, ремонти житла для ВПО та гуманітарний ремонт соціальної інфраструктури.

У Запорізькій області передбачена зимова грошова підтримка домогосподарств, забезпечення твердим паливом соціальних об'єктів і місць тимчасового проживання ВПО, а також передача наборів для екстреної підтримки житла.

У Дніпропетровській області програма охоплює легкі ремонти житла, ремонт, утеплення або модернізацію житла для ВПО, допомогу з орендою, підготовку домогосподарств до зими, а також підтримку соціальної інфраструктури й забезпечення енергетичним обладнанням.

У Донецькій області передбачена передача наборів для екстреної підтримки пошкодженого житла.

У Чернігівській області програма включає зимові виплати, підтримку твердим паливом, допомогу соціальній інфраструктурі та встановлення аварійного й сталого енергетичного обладнання.

Підтримка у сфері житла сьогодні є критично важливою для тисяч родин, які живуть в умовах постійної небезпеки, евакуацій або втрати дому. Йдеться не лише про ремонт стін чи забезпечення теплом. Йдеться про можливість для людей зберегти відчуття безпеки, стабільності й гідності навіть під час війни.

11.06.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/ne-prosto-rechi-yak-soczialni-garderoby-karitasu-pidtrymuuyut-lyudej-pid-chas-vijny/>

Не просто речі: як соціальні гардероби Карітасу підтримують людей під час війни

Після евакуації або втрати житла людям часто доводиться відновлювати побут майже з нуля. Одяг, взуття, речі для дітей чи базові предмети для дому стають не менш важливими, ніж інша гуманітарна допомога. Але навіть така підтримка може виглядати по-різному: можна видати готовий пакунок, а можна створити простір, де людина сама обирає необхідне для себе і своєї родини.

Саме так працюють соціальні гардероби Карітасу України – у Харкові, Запоріжжі, Кривому Розі, Чернігові, Жовкві, Бериславі та інших містах. Частина з них діє в межах проєкту «Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні» за підтримки Державного департаменту США, частина – як волонтерська ініціатива місцевих організацій і громад. Формати різні, але суть спільна: людина приходить не лише по допомогу, а й по можливість вибрати.

Соціальний гардероб – не централізована програма з інструкцією зверху. Це ініціатива, яка народжується на місцях – як пряма відповідь на реальні потреби. Координатори волонтерів і місцеві команди Карітасу щодня спілкуються з тими, хто потребує допомоги, бачать запити – і реагують. Оголошують збір, поширюють через знайомих і партнерів, сортують речі разом із волонтерами. Значна кількість таких ініціатив виникає у прифронтових громадах і транзитних пунктах – там, де потік найбільший і де допомога потрібна негайно.

Конкретний формат – завжди рішення місцевої організації. Десь це стаціонарний простір, десь – виїзди до громад, десь робота повністю тримається на волонтерах і підтримці сусідів. Був досвід співпраці з великими мережами – Sinsay, H&M, Zara, які встановлювали бокси для збору одягу і скеровували речі до місцевих організацій Карітасу.

Коли десь потреба стає критичною, Карітас України підключається на рівні всієї мережі: оголошує загальний збір і долучає власних працівників.

«За роботою соціальних гардеробів стоїть щоденна праця волонтерів – і велика кількість невидимих, але дуже важливих процесів. Хтось приходить

сортувати речі, хтось допомагає зі збором, хтось просто передає те, що вже не потрібне вдома», – каже Іляна Гайдук, менеджерка з волонтерства Карітасу України. За її словами, саме це і є свідченням готовності українців підтримувати одне одного – тим способом, який є можливим для кожного.

У різних містах ця підтримка виглядає по-своєму.

У Харкові соціальна шафа з'явилася ще у 2023 році, але справжнє масштабування відбулося у травні 2024-го – під час термінової евакуації з Вовчанська. Тоді потік людей різко зріс, і команда розширила роботу як пряму відповідь на гостру потребу. Речі сюди передають мешканці міста, волонтери, працівники Карітасу з інших міст, партнерські організації з Італії та Чехії. Щомісяця гардероб відвідує не менше 100 людей, у періоди нових евакуацій і ударів по житлу – до 140.

«Я зрозуміла, що соціальний гардероб – це щось значно більше, ніж прості речі, коли побачила емоції людей. Часто вони приходять після евакуації чи втрати дому дуже розгубленими й виснаженими, інколи навіть соромляться просити допомогу. І коли людина отримує не просто одяг, а уважне ставлення – це дуже відчувається», – розповідає Марина Корсунова, фахівчиня з волонтерства Карітасу Харків.

У Кривому Розі гардероб починався як виїзна ініціатива – команда їздила до місць тимчасового проживання і громад, куди приїжджали евакуйовані. З часом формат змінився: сьогодні це стаціонарний простір, куди люди приходять самостійно. Поступово він став не лише місцем, де можна отримати необхідне, – а й простором, куди приходять по відчуття підтримки і стабільності у повсякденному житті.

У Запоріжжі пішли далі й почали формувати «пакунки турботи» – підібрані за розміром, віком, потребою. Волонтери сортують і перуть одяг, складають набори для дітей, родин, людей старшого віку. Частину чоловічого одягу передавали до лікарень і госпіталів, інші речі – до прихистків. Згодом пакунки почали передавати через Департамент соціального захисту, а до ініціативи долучився соціально відповідальний бізнес. Окремим треком стала співпраця з поліцією: пакунки отримували сім'ї, евакуйовані із сірої зони, і діти з родин у складних обставинах. Волонтери розповідають, що часто вкладали всередину невеликі побажання чи наліпки – просто щоб допомога була трохи тепліша.

У Чернігові щодня приходить понад 30 людей. У Кропивницькому гардероб працює двічі на тиждень – троє волонтерів допомагають підібрати речі для дорослих і дітей. У Жовкві ініціатива значною мірою тримається на підтримці громади: люди самі приносять речі, допомагають із сортуванням. Тільки у 2025 році через цей простір передали 410 кілограмів одягу та 37 пар взуття. Бериславська команда, окрім стаціонарної роботи, організовує виїзди – мобільний гардероб для людей, які евакуюються з активної зони і приїжджають без нічого.

Попри різні формати, виклики скрізь схожі. Речі треба прийняти, перевірити, випрати, розкласти за сезонами і розмірами, підготувати до

передачі – і паралельно координувати волонтерів, комунікувати з партнерами, реагувати на нові запити. Багато хто з них зізнається: ця робота важлива не лише для тих, хто приходить по допомогу. У сортуванні речей, у відчутті, що ти потрібен – люди знаходять власну точку опори.

09.06.2026

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mariupolski-zakhysnyky-podayut-zayavy-na-sotsialne-zhytlo

Маріупольські захисники подають заяви на соціальне житло

Маріупольці продовжують звертатися до центрів «ЯМаріуполь», щоб подати заяви на отримання соціального житла. Для багатьох це можливість вирішити одну з найгостріших проблем, яка виникла після вимушеного виїзду з рідного міста.

Днями до дніпровського центру звернувся маріуполець Олександр, військовослужбовець, який став на захист України ще у 2016 році. Служив у рідному Маріуполі, а після початку повномасштабного вторгнення брав участь в обороні міста. Зумівши вибратися з оточення, продовжив службу і вже п'ятий рік захищає Україну.

Найбільшою побутовою проблемою для нього залишаються відпустки. Повертаючись до Дніпра, військовий щоразу змушений шукати тимчасове житло.

«Приїжджаю у відпустку і щоразу потрібно думати, де зупинитися. Орендувати житло по годинно незручно і дорого. Хотілося б мати місце, де можна спокійно перепочити та відновити сили», – розповідає Олександр.

Разом із фахівчицею центру він підготував необхідні документи та подав заяву на участь у житловій програмі.

Наразі маріупольці подають заяви на отримання соціального житла в межах програми команди Вадима Бойченка «ЯМаріуполь. Житло», яка передбачає реновацію наявних будівель та створення сучасних просторів для комфортного проживання.

За цією програмою вже відкрито чотири об'єкти соціального житла у Києві та Дніпрі, які стали новою домівкою для маріупольців. Паралельно тривають ремонтні роботи ще у кількох містах, де незабаром також з'являться нові місця для проживання.

10.06.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/dovhostrokovy-rishennia-dlia-vpo-pochynaiutsia-z-systemnykh-zmin-pidsumky-forumu-bf-pravo-na-zakhyst-u-kyievi>

Довгострокові рішення для ВПО починаються з системних змін: підсумки Форуму БФ «Право на захист» у Києві

Після вимушеного переміщення життя людини не зупиняється. Вона потребує дому, роботи, соціальної підтримки та можливості будувати майбутнє. Однак жодне окреме рішення не здатне повернути відчуття стабільності. Саме тому сьогодні Україні потрібні не просто тимчасові заходи реагування, а цілісна система довгострокових рішень.

Про це говорили учасники дводенного Форуму «Розбудова систем задля досягнення довгострокових рішень для ВПО» 3-4 червня у Києві. Захід організував БФ «Право на захист» за підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

Участь у дискусіях взяли представники органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадянського суспільства, зокрема представники Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства економіки, довілля та сільського господарства України, УВКБ ООН, обласних військових адміністрацій, благодійних та громадських організацій.

У фокусі першого дня Форуму – практичні рішення для громад у сферах житла, компенсацій за знищене та пошкоджене житло, соціального захисту зайнятості та соціальної згуртованості. Представники громад працювали у фасилітованих групах, аналізували виклики, з якими стикаються громади та ВПО, а також напрацьовували практичні моделі довгострокових рішень.

Під час відкриття Форуму заступниця Представниці УВКБ ООН в Україні Ніна Майя Шрепфер наголосила, що для мільйонів людей, які були змушені залишити свої домівки, довгострокові рішення мають означати не лише формальну підтримку, а можливість повернути відчуття нормальності та дати змогу почати життя заново у більш безпечному місці.

За її словами, однією з ключових проблем залишається секторальний підхід, коли житлові, соціальні, освітні рішення чи рішення щодо зайнятості розглядаються окремо одне від одного, хоча в реальному житті всі ці потреби тісно взаємопов'язані.

«Очевидно, що людина з інвалідністю, яка пережила переміщення, потребує доступного житла, підтримки, мобільності, інтеграції у сфері зайнятості. І все це має працювати разом як єдине рішення. Саме тому ми маємо залишити позаду це секторальне мислення»

Президент БФ «Право на захист» Олександр Галкін наголосив на необхідності комплексного підходу до підтримки людей, які постраждали внаслідок війни.

«Для людини шлях до нового життя не закінчується в момент евакуації чи переїзду. Навпаки – після транзитного центру все лише починається: пошук житла, роботи, нових зв'язків та відчуття безпеки. Саме тому нам важливо разом із громадами, державою та громадським сектором шукати рішення, які допоможуть людям не просто пережити переміщення, а й знайти своє місце в новій громаді та відчувати стабільність.»

Другий день Форуму був присвячений питанням державної політики, законодавства, координації та інституційної архітектури. У межах панельних дискусій учасники обговорили, як забезпечити комплексний підхід до довгострокових рішень, поєднуючи інструменти забезпечення житлом, соціального захисту, зайнятості та соціальної згуртованості.

Під час першої панельної дискусії «Забезпечення комплексного підходу до довгострокових рішень за допомогою інституційної структури, координації та законодавства, політики та стратегії, що ґрунтуються на даних» експерти та експертки акцентували на різних довгострокових рішеннях для ВПО та як перетворити їх в єдину працюючу для людини систему. Заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анатолій Комірний зазначив, що наявна система не містить всіх необхідних даних про історію конкретної людини, однак саме вони є ключовими для розуміння її потреб.

«Сьогодні підхід до системи обліку внутрішньо переміщених осіб має бути переглянутий, бо чинна система залишається досить обмеженою. Є люди, які неодноразово зазнавали внутрішнього переміщення, однак у чинній системі дуже важко відстежити всю історію змін у житті людини, визначити її актуальні потреби. Фактично це просто такий реєстраційний журнал, до якого вноситься базова інформація про людину. Ми хочемо це змінити – перейти до системи, яка дозволяє бачити повну картину шляху людини: від моменту евакуації до адаптації та інтеграції на новому місці. Це дуже важливо для формування адресної політики соціального захисту. В цьому процесі будуть задіяні не тільки міністерства, значна частина роботи має бути виконана органами місцевого самоврядування», – зазначив він.

Заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська окремо наголосила, що Україна сьогодні створює систему соціального житла практично з нуля. Тому особливо важливо будувати її не через окремі пілотні проєкти, а на основі зрозумілої та спільної стратегії.

«Соціальне житло важливе не лише як відповідь на потреби внутрішньо переміщених осіб. Його очікують і органи місцевого самоврядування, адже для громад це можливість відновити спроможність формувати, утримувати та управляти муніципальним житловим фондом. Такий інструмент дозволить громадам не просто реагувати на житлову кризу, спричинену війною, а й

пропонувати системні і довгострокові рішення для їхніх жителів», – зазначила Наталія Козловська.

Директор департаменту зайнятості Міністерства економіки, довілля та сільського господарства України Богдан Матвійчук зазначив, що тепер людину будуть оцінювати не «за записом у трудовій книжці», а за її кваліфікацією.

«Нещодавно ми почали перехід від підходу, заснованого на понятті професії, до підходу, що ґрунтується на кваліфікаціях – радянський рудимент, коли людей оцінювали за записом у трудовій книжці, який відходить у минуле. Тепер визначальною є кваліфікація: що людина вже вміє робити, яких навичок або знань їй бракує, де потрібне донавчання, перенавчання, підвищення кваліфікації. Саме такий підхід дозволить об'єктивно оцінити потенціал людини, підібрати роботу, яка відповідатиме її фактичним спроможностям, досвіду та потребам ринку праці», – зазначив він.

Друга панельна дискусія Форуму – «Як забезпечується інтеграція або реінтеграція ВПО» – була присвячена практичному досвіду громад, державних інституцій та неурядових організацій у створенні умов для довгострокових рішень. Учасники обговорили результати вже впроваджених інструментів, ключові виклики та підходи, які допомагають внутрішньо переміщеним особам не лише отримати підтримку, а й інтегруватися в приймаючій громаді.

Однією з ключових тем стала необхідність переходу до рішень, що враховують реальні потреби людини.

Зокрема, проєктна менеджерка БФ «Рокада» Алла Красовська звернула увагу на те, що чинні механізми підтримки не враховують реальні потреби людей, їхні життєві обставини та спроможності.

«Особливо актуальним це стає в контексті обговорення повернення українців з-за кордону. У такому випадку постає питання: чи розглядатимемо ми цих людей у межах стратегії щодо ВПО? Це ще раз підтверджує, що підхід, заснований на потребах людей повинен бути пріоритетним. Громади мають мати можливість надавати підтримку всім, хто її потребує, залежно від конкретної життєвої ситуації людини», – зазначила Алла Красовська.

Начальниця Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської ОВА Ольга Саєнко наголосила, що ключовою умовою успішної інтеграції залишається доступ до житла.

«Внутрішньо переміщені особи залишаються в нас у Полтавській області, тому що вони для нас не внутрішньо переміщені особи, а наші жителі, і вони це відчувають. Я вважаю, що основним інтеграції буде житло. Тому що, маючи своє житло, внутрішньо переміщена особа буде планувати і зайнятість, буде впевнена, що діти зі школи чи дитячого садка повертаються до власного дому, і залишатиметься в тому регіоні, в якому перебуває», – пояснила Ольга Саєнко.

Програмна директорка БФ «Право на захист» Надія Ковальчук акцентувала увагу на необхідності системних рішень для людей, які роками залишаються у місцях тимчасового проживання.

«Уряд має формувати рішення для виходу людей із місць тимчасового проживання. Досвід Боснії і Герцеговини показує, що наслідки війни можуть зберігатися десятиліттями: навіть через 30 років після завершення конфлікту в країні залишаються десятки тисяч внутрішньо переміщених осіб. Це створює ризик тривалої ізоляції людей та ускладнює їхню інтеграцію в громади. Тому необхідно впроваджувати рішення, які допоможуть українцям повернутися до нормального життя та повноцінно інтегруватися в громадах, де вони проживають.»

Окрему увагу під час другого дня Форуму приділили питанням підтримки ВПО старшого віку. У межах тематичних воркшопів учасники працювали над практичними рішеннями у сферах житла, соціального захисту та доступу до базових послуг для людей, які часто стикаються з додатковими бар'єрами через вік, стан здоров'я або соціальну ізоляцію. У подальшому із зібраної інформації планується сформувати матрицю довгострокових рішень, окреслити необхідні зміни на національному та місцевому рівнях, напрацювати практичні рекомендації для органів державної влади та місцевого самоврядування, міжнародних партнерів і донорів.

Також у межах Форуму працювала імерсивна станція, яка дозволяла учасникам пройти шлях людини, змушеної залишити свій дім через війну. Через аудіоісторії та інтерактивні сценарії вони знайомилися з реальними викликами ВПО та рішеннями, необхідними для відновлення стабільності – від житла й зайнятості до соціального захисту та отримання компенсації за зруйноване житло.

Після завершення сценарію учасники могли дізнатися, яку підтримку отримала людина від БФ «Право на захист» та як це вплинуло на її подальше життя.

Представлена інсталяція нагадувала, що за кожним рішенням, статистикою чи програмою стоять реальні люди, їхні історії та життєві вибори.

09.06.2026

Центр прав людини ZMINA

<https://zmina.ua/event/buty-prysutnimy-alona-lunova-vzyala-uchast-u-dyskusiyi-pro-te-yak-ne-vtratyty-lyudej-v-okupacziyi-na-docudays-ua/>

Бути присутніми: Альона Луньова взяла участь у дискусії про те, як не втратити людей в окупації, на Docudays UA

Адвокаційна директорка Центру прав людини ZMINA Альона Луньова 8 червня 2026 року взяла участь у дискусії «Бути присутніми: як не втратити людей в окупації», яка відбулася в межах правозахисної програми RIGHTS NOW! фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

Євгенія Моторевська, Володимир Яворський, Дар'я Касьянова, Ярослава Семенцова (з мікрофоном), Альона Луньова, Анастасія Багаліка

Під час заходу учасники обговорили, чому досвід людей, які живуть на тимчасово окупованих територіях України, дедалі рідше потрапляє в центр суспільної уваги, як держава формує політики щодо цих громадян та які виклики постануть перед Україною під час майбутньої реінтеграції окупованих територій.

У дискусії також узяли участь програмний директор Центру громадянських свобод Володимир Яворський, голова правління Громадської спілки «Українська мережа за права дитини» Дар'я Касьянова, аналітикиня Регіонального центру прав людини Ярослава Семенцова та директорка Правозахисного департаменту ГО «Докудейз», журналістка Анастасія Багаліка. Модерувала розмову керівниця відділу розслідувань воєнних злочинів The Kyiv Independent Євгенія Моторевська.

Під час обговорення Володимир Яворський звернув увагу на те, що українська державна політика щодо окупованих територій переважно формується через безпекову оптику, тоді як гуманітарний вимір часто залишається поза увагою.

«Влада на сьогодні поводить так, ніби якщо людина залишилася в окупації, то вона або співпрацює з Росією, або сама винна. Саме з таких підходів виростає багато державних рішень», – зазначив він.

Дар'я Касьянова розповіла про роботу з повернення дітей з окупованих територій та РФ. За її словами, поширене уявлення про те, що на окупованих територіях залишилися лише прихильники «руського мира», не відповідає дійсності.

«Серед дітей, яких ми повертаємо, є діти полонених, загиблих батьків, діти, чийх рідних переслідуює окупаційна влада. Кожне таке повернення – це складна спецоперація. Буквально нещодавно ми повернули дівчину, чию маму окупаційна влада засудила до 20 років ув'язнення за допомогу українським військовим», – розповіла вона.

Також Касьянова наголосила, що після повернення дітей необхідно підтримувати їхню адаптацію та реінтеграцію.

Ярослава Семенцова, яка сама виїхала з окупованого Криму, наголосила на необхідності відмовитися від спрощених пояснень життя в окупації.

«Люди не вибирали окупацію. Вони одного дня прокинулися вдома і виявили, що їхній дім окупований. Людина має право залишатись у своєму домі, працювати на своїй роботі та жити своїм життям», – підкреслила аналітикиня Регіонального центру прав людини.

Семенцова також звернула увагу на складнощі реінтеграції людей, які виїжджають з окупації, та недостатню готовність державних політик до роботи з наслідками багаторічної окупації.

Альона Луньова наголосила, що держава потребує цілісної політики щодо громадян, які живуть на тимчасово окупованих територіях або виїхали звідти.

«Зараз навряд чи можна говорити про те, що в уряді є суб'єкт, який формує політику саме щодо людей з окупованих територій. Не щодо регіональної політики, не щодо безпеки, а саме щодо людей», – зауважила вона.

На думку Луцької, позитивним прикладом було функціонування окремого міністерства, яке займалося питаннями тимчасово окупованих територій, а наразі є державні програми підтримки молоді, зокрема спрощений вступ до українських закладів освіти та інші механізми підтримки для молодих людей з ТОТ.

Водночас адвокаційна директорка ZMINA застерегла від практик, які можуть створювати додаткові бар'єри для громадян з окупованих територій: «Мені здається, що зараз дуже небезпечно створювати спеціальні перевірки чи додаткові умови для людей з окупованих територій. Ми маємо бачити насамперед людей, а не лише ризики».

Про те, як тема окупації представлена в українському інформаційному просторі, говорила Анастасія Багаліка.

«Насправді дуже мало в Україні людей, яких тема окупації жодним чином не стосується. Навіть якщо людина не має рідних на окупованих територіях, майже завжди є друзі, знайомі чи друзі друзів, яких це зачепило. Тому запит на розмову про окупацію існує», – зазначила вона.

Багаліка також звернула увагу на кадрову кризу в журналістиці та необхідність передавати знання новому поколінню журналістів, які працюватимуть з темами окупації, воєнних злочинів та прав людини.

За її словами, саме тому Docudays UA започаткував інформаційну кампанію «Бути присутніми», яка покликана зробити досвід людей на тимчасово окупованих територіях більш видимим для українського суспільства.

Окрему увагу під час дискусії приділили темі колабораційної діяльності. Відповідаючи на запитання про необхідність перегляду підходів до відповідальності за колабораціонізм, Альона Луцькова зазначила, що чинне законодавство потребує змін: «Законодавство про колабораційну діяльність було ухвалене дуже поспіхом, без належного обговорення. Практикою ці проблеми не виправляються, і ми вже бачимо рішення, які для багатьох видаються несправедливими».

Учасники дискусії погодилися, що українське суспільство потребує більшої кількості розмов про реальний досвід життя в окупації, а державна політика має враховувати складність цього досвіду та підтримувати зв'язок з мільйонами українських громадян, які залишаються на тимчасово окупованих територіях.

Нагадаємо, 7 червня в межах правозахисної програми RIGHTS NOW! фестивалю Docudays UA відбулася дискусія «Всюди вороги? Межа між безпекою та реінтеграцією людей з окупованих територій», під час якої шукали відповіді на питання, як державі одночасно захищати себе від

реальних безпекових ризиків і не відштовхувати мільйони громадян, які залишаються на тимчасово окупованих територіях або виїжджають звідти.

09.06.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/u-rad-vpo-z-iavylosia-bilshe-obov-iazkiv-uriad-proihnoruvav-propozytsii-hromadskosti/>

У рад ВПО з'явилося більше обов'язків: уряд проігнорував пропозиції громадськості

Зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року № 812 прийняли без врахування пропозицій та зауважень рад ВПО.

Нагадаємо, на початку травня на офіційному сайті Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України був оприлюднений проєкт цієї постанови. Ознайомившись із запропонованими змінами, ради ВПО надіслали спільне звернення, у якому надали свої правки та застереження. Цей документ підписали понад 100 рад ВПО з усієї України.

Голос громадськості проігнорували. Замість реального посилення спроможності консультативно-дорадчих органів, затверджені зміни до постанови № 812 накладають на них невластиві функції та створюють додатковий бюрократичний тиск.

«Ми переконані, що зміни до нормативних актів, які визначають діяльність рад ВПО, мають розроблятися у партнерстві з самими радами. Неврахування обґрунтованих пропозицій, підготовлених представниками ВПО з різних регіонів України, створює ризик ухвалення рішень, які не відповідатимуть ані правовій природі рад ВПО, ані реальним потребам їхньої діяльності», – наголошує Оксана Савицька, радниця з питань розвитку рад ВПО БФ «Стабілізуєшес Суппорт Сервісез».

Зокрема, уряд зобов'язав голів обласних рад ВПО проводити щоквартальні координаційні зустрічі, а також щоквартально звітувати про стан утворення, діяльності та ефективності роботи рад ВПО в області. На практиці це загрожує перетворити такі зустрічі на чисту формальність та створити надмірне організаційне навантаження на голів рад ВПО та призведе до поступового зниження рівня участі голів Рад ВПО.

Крім того, прийняті зміни перекладають на ради ВПО зобов'язання щодо збору та аналізу даних про потреби внутрішньо переміщених людей шляхом проведення фокус-груп, опитувань, запитів тощо. Важливо розуміти, що консультативно-дорадчі органи не можуть замінити собою органи державної влади. У рад ВПО немає достатніх ресурсів та інструментів для здійснення якісного збору та аналізу даних, а їхні членкині та члени працюють виключно на громадських засадах.

Ще одним спірним положенням стало зобов'язання «забезпечення участі» представників ради у пленарних засіданнях місцевої влади. Ради ВПО

наголошували, що можуть лише делегувати своїх представників для участі у таких заходах. Забезпечення участі представників ради ВПО у пленарних засіданнях залежить як від організаційних та процедурних рішень відповідного органу влади, його регламенту та порядку проведення засідань так і від політичної волі посадових осіб.

Важливо пам'ятати, що йдеться саме про Примірне положення, яке має рекомендаційний характер і не підлягає автоматичному чи повному відтворенню у положеннях конкретних рад ВПО. Кожна рада ВПО здійснює свою діяльність на підставі власного положення, затвердженого відповідним органом, з урахуванням місцевого контексту та наявних спроможностей.